PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST PP 559

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 225 (14.316)

Trst, nedelja, 27. septembra 1992

60100200
7096 AA
KNJIŽNICA
CIJE 1 P.P.132
ER

Množici, v kateri je bila tudi mladina, govorili Trentin, D'Antoni in Larizza

V Rimu kar 200.000 upokojencev Splošna stavka skoraj neizbežna

Amatova vlada v hudem precepu tudi zaradi vse širših nesoglasij znotraj nje same
Predsednik republike Scalfaro: »Izguba zaupanja v institucije nas vodi v diktaturo«

RIM — V Rimu je bila včeraj veličastna in omikana demonstracija več kot 200.000 upokojencev iz vseh krajev Italije proti razgraditvi socialne države. Glavni tajnik CGIL Bruno Trentin, ki je spregovoril množici skupaj s kolegoma Sergiom D'Antonijem (CISL) in Pietrom Larizzo (UIL), je najodločneje zatrdil, da bo sindikat oklical eno, a če treba tudi dve in več vsedržavnih splošnih stavk, če Amatova vlada ne bo pristala na njegove zahteve po ublažitvi ukrepov za ozdravitev gospodarstva oziroma javnih financ. Istega mnenja je bil D'Antoni. Drugače morda tudi ni moglo biti, saj so »sivi panterji«, kakor so poimenovali najšibkejši člen družbene skupnosti - svet upokojencev, pokazali moč in slogo, s katerima bo treba še kako računati. »Kdo je izvrtal luknjo v državnem proračunu, mi ali oni? Luknje bodo kar naprej vrtali in nobene zamašili,« je razdraženo ugotovil starostnik, drugi pa je pribil: »Namesto da izžemajo nas uboge, naj rajši poiščejo denar pri davčnih utajevalcih!« In še: »Štirideset let trdo delam kot tesar, zdaj pa dobim 900 tisoč lir na mesec.« Sicer so poudarjali, da se ne mara nihče izogniti dolžnosti, toda plačajo naj vsi in to na podlagi tega, koliko zaslužijo. Prav tako so se spraševali, kako to, da so se

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Mantova pomemben volilni preizkus za Italijo

MANTOVA — V teh dneh se je Mantova spremenila v nadvse pomembno politično prizorišče, na katerem so se drug za drugim zvrstili skoraj vsi veliki kalibri italijanskega političnega življenja, saj bodo tu danes in jutri pokrajinske volitve. Najprej so bili tu Martelli, Occhetto in Vizzini, ki skušajo v tem lombardskem mestu postaviti temelje novemu sodelovanju med strankami levice, dan kasneje je Mantovo obiskal tajnik PLI Altissimo, sledil mu je tajnik MSI Fini, ki je s seboj privlekel Alessandro Mussolini. Demokristjane je v Mantovi zastopal njihov tajnik Forlani, republikance pa La Malfa; seveda ni manjkal niti vodja Severne lige Bossi. Tako zanimanje za to skoraj zakotno mestece spodnje Lombardije je le na videz presenetljivo, saj je Mantova postala pomembeno volilno testiranje v teh težkih družbeno-političnih trenutkih. Vsi namreč skoraj s strahom čakajo, kaj bodo pokazali rezultati. Bo novi levičarski kartel PSI, DSL in PSDI ohranil in morda celo okrepil svoje glasove? Bo KD doživela nov poraz? Morda pa se bodo uresničile Bossijeve napovedi, da bo Liga prevzela oblast v Mantovi. Položaj je vsekakor skrajno zapleten, da ne bi smeli rezultatov iz Mantove projecirati na vso Italijo, vsekakor pa bo pogojeval nadaljnje politične izbire in zavezništva. Vseh je trenutno strah predvsem Bossijeve Lige. Medtem ko jo levica in desnica skupaj z demokristjani napadata, se je La Malfa rokoval z Bossijem in celo izjavil, da je Liga za PRI sprejemljivejša od OcchettoveDSL. Kaj botruje temu spogledovanju, ni povsem jasno, je pa prvi poskus odpravljanja getizacije Lige, ki bo skušala vnovčiti tako Amatov gospodarski manever kot škandal s podkupninami.

Medtem pa bo tednik Espresso v prihodnji številki objavil rezultate raziskave javnega mnenja tržaškega SWG. Po teh podatkih bi na morebitnih vsedržavnih političnih volitvah prišlo do precejšnjih premikov. Tako bi KD zdrknila s sedanjih 29,7% na 23,7%, DSL s 16,1% na 15,7%, PSI s 13,6% na 9,5%, PRI s 4,4% na 3,6%, PSDI s 2,7% na 1,9%, napredovale pa bi ostale stranke, in sicer največ Lige z dosedanjih 8,7% na 14,6%, MSI s 5,4% na 7,7%, Gibanje za komunistično prenovo s 5,6% na 7,2%, Zeleni s 2,8% na 3,1%, Orlandova Mreža z 1,9% na 2,3% in Pannellova lista z 1,2% na 2,1%.

Predsednik Kučan pozitivno ocenil delo slovenske delegacije v New Yorku

Amerika obsoja srbske zločine v BiH Francija pa je zaskrbljena za Kosovo

LJUBLJANA — Predsednik slovenskega predsedstva Milan Kučan, ki se je včeraj vrnil iz New Yorka je ocenil, da je bila slovenska delegacija uspešna pri predstavitvi Slovenijo pred mednarodno skupnostjo. Slovenska delegacija je imela vrsto koristnih pogovorov s številnimi tujimi državniki in diplomati. Bivanje slovenske delegacije je bilo zelo pozitivno, je ob vrnitvi dejal Milan Kučan. Po njegovem mnenju so zelo dobro izkoristili priložnost kot ena najmlajših članic Združenih narodov. Rezultat vseh pogovorov naj bi po Kučanovih besedah bilo, da ima Slovenija lepe možnosti in obstaja velika pripravljenost razumeti Slovenijo in ji pomagati.

Medtem se je na Generalni skupščini tudi včeraj nadaljevala splošna razprava. V svetovni organizaciji so podprli ameriško zamisel o kaznovanju vojnih zločincev v Bosni in Hercegovini. Vršilec dolžnosti ameriškega državnega sekretarja Lawrence Eagleburger je v New Yorku sporočil, da so predstavniki vseh držav, s katerim se je pogovarjal v minulih petih dneh, podprli ameriško zahtevo po ustanovitvi komisije v okviru Združenih narodov, ki bi preučila

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Stopnjevanje spopadov na vseh bojiščih ker je Srbija poslala nove okrepitve

LJUBLJANA — V Bosni in Hercegovini so se boji tudi včeraj nadaljevali. Noč je zlasti v Sarajevu minila mirneje kot so pričakovali. Srbske sile so obstreljevale obrobne dele meste proti središču pa so streljali s protiletalskimi topovi in mitraljezi. V bosansko-hercegovskem glavnem mestu še vedno pričakujejo dva konvoja s človekoljubno pomočjo. V organizaciji visokega komisariata Združenih narodov za begunce je po kopenski poti iz Splita v Sarajevo prispelo 45 ton sladkorja, pralnih praškov, soli in zdravil. Po vsej Bosni in Hercegovini so včeraj zabeležili stopnjevanje napadov, ker so napadalci dobili nove okrepitve iz Srbije. Varnostni center v Sarajevu je včeraj sporočil, da so srbske sile obstreljevale mesto, muslimanske in hrvaške sile pa so prepričane, da bodo uspele prebiti srbski obroč. Sarajevo je še naprej brez elektrike, edini vir so za sedaj agregati, ki zaradi pomanjkanja nafte ne morejo delovati s polno močjo.

Spopadi so se nadaljevali tudi v Gradačcu, kjer so se srbske sile skušale prebiti s pehoto na več delov bojišč, a so jih poročajo bosenski branilci uspeli odbiti. V Bosanskem Brodu so bili hudi topniški spopadi. Včeraj zjutraj so srbski napadalci z vso silo napadli obrambne položaje obrambnih sil. Okrpeljeni so bili tudi spopadi v Gradačcu in okolici. Srbska pehota je skušala prebiti fronto, pri čemer pa ni bila uspešna. Poro-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Od danes zimski čas

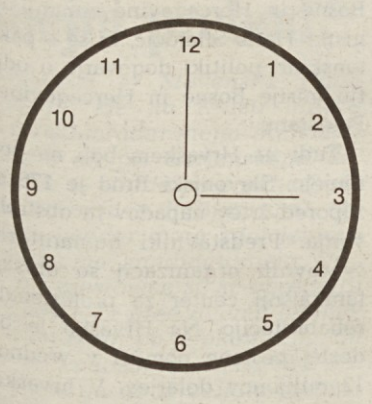

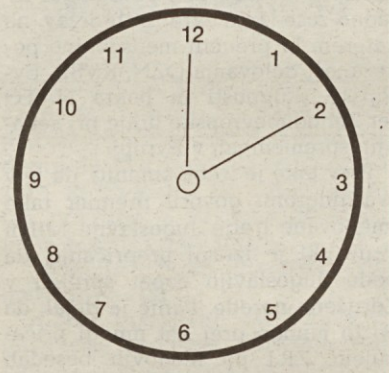

Danes ob 3. uri zjutraj smo kazalce na urah pomaknili za eno uro nazaj, tako kot kaže naša slika, in iz poletnega prešli v zimski čas. Noč na nedeljo je bila tako za uro daljša, z menjavo časa pa se je najbrž tudi dokončno poslovilo poletje. Zimski čas bo v veljavi do zadnje nedelje v marcu prihodnjega leta.

Neonacistični skrajneži zažgali mavzolej v nekdanjem koncentracijskem taborišču

BERLIN — Ksenofobno divjanje nemških obritoglavcev se nadaljuje. Včeraj zgodaj zjutraj je izbruhnil požar v mavzoleju nekdanjega koncentracijskega taborišča Sachenhausen **(na sliki AP)**, katerega je 16. septembra obiskal izraelski premier Rabin. Preiskovalci so prepričani, da so ogenj podtaknili neonacistični skrajneži, ki so v noči na soboto z molotovkami napadli tudi nekatere zbirne centre za tujce v bližini Bad Doberana na Pomorjanskem in v okolici Darmstadta na Saškem. Na srečo nikjer ni bilo ranjenih, policija je tudi aretirala dve osebi, na splošno pa neonacistično divjanje pripisujejo »neznancem.«

Ob napovedanih provokativnih manifestacijah Zulujcev in ANC

Mandela in De Klerk skušata zaustaviti stopnjevanje nasilja

JOHANNESBURG — V sproščenem ozračju so včeraj v Johannesburgu obnovili pogajanja med južnoafriškim predsednikom Frederikom De Klerkom in voditeljem Afriškega narodnega kongresa (ANC) Nelsonom Mandelo. Vlada v Pretorii je namreč napovedala, da bo do 15. novembra iz zaporov izpustila več kot 500 zapornikov, ki so jih zajeli med izgredi in pokoli v zadnjih mesecih. Med njimi so pristaši ANC in drugih črnskih organizacij ter tudi desničarski beli skrajneži.

Mandela in De Klerk pa morata pred začetkom pogajanj o bodoči ustavni ureditvi Južnoafriške republike rešiti predvsem vprašanje rastočega političnega nasilja, ki je od začetka leta terjalo že 3 tisoč mrtvih. Pretoria za nasilje dolži predvsem ANC in njegovo »splošno mobilizacijo temnopoltega prebivalstva«.

Kot rečeno, sta bila včeraj oba voditelja še kar optimistično razpoložena. Nad njima in nad pogajanji pa kot Damoklejev meč visi grožnja novega nasilja. Stranka Inkhata zulujskega voditelja Mangosuthuja Buthelezija bo namreč danes v Kwamashuju, pravi trdnjavi ANC v pokrajini Natal, organizirala komemorativno manifestacijo v spomin na legendarnega zulujskega kralja Shaka. ANC pa je že napovedal, da bo v kratkem organiziral pohod na Ulundi, glavno mesto Buthelezijevega »bantustana« Kwazulu.

Južnoafriške oblasti se upravičeno bojijo, da se bosta obe manifestaciji izrodili v pokole. Za ANC je komemoracija kralja Shaka prava provokacija, ker ne priznavajo nekdanje vodilne vloge Zulujcev v boju proti nizozemskim in britanskim kolonialistom. V demokratičnem načelu en človek en glas bi Zulujce v bistvu potisnili ob stran političnega odločanja, saj ima sedaj ANC po zavezništvu s komunisti in drugimi levičarskimi grupacijami v bistvu monopol nad večino temnopoltega prebivalstva. Zulujci so torej postali naravni zavezniki belopoltih rasistov pri zaviranju ustavnih reform, ki bi Južno Afriko popeljale v demokracijo. Ta plemensko-ideološki spopad med Inkhato in ANC je od leta 1984 do danes terjal že več kot 14 tisoč žrtev, tako da bo sedaj izredno težko zaustaviti nasilje. Mandela lahko tudi prekliče pohod na Ulundi, a vse je odvisno, kaj bodo danes Zulujci skuhali v Kwamashuju.

Romuni danes volijo nove parlamentarce in predsednika države

BUKAREŠTA — V izredno mirnem vzdušju, z zelo redkim prometom in močno okrepljeno policijo na cestah se Romunija pripravlja na današnje predsedniške in parlamentarne volitve. Volilna mesta bodo odprli ob 6.uri zjutraj, zaprli pa jih bodo opolnoči. Na volišča naj bi odšlo preko 16 milijonov Romunov, ki bodo volili predsednika republike, 328 poslancev in 143 senatorjev s štiriletnim mandatom. V primerjavi z majskimi volitvami leta 1990 se je število poslancev zmanjšalo za 59, senatorjev pa bo odslej 24 več.

Prve projekcije o volilnih izdih bo že dobre pol ure po zaprtju volišč izdelal nemški institut za raziskave javnega mnenja Infas, ki bo obdelal približno 250 sedežev na celotnem državnem ozemlju. Že maja 1990 je Infas prav tako pripravil prve projekcije, ki so se z napovedjo zmage Iliescuja in Fronte narodne rešitve izkazale za pravilne.

Izid volitev pa je v časopisu Adeverul (resnica) »prerokoval« politolog Brucan, ki je prvič postal znan v petdesetih letih, ko je bil partijski ideolog pod prvim romunskim predsednikom Gheorhghiem Dejem, nato pa se je kot meteor spet povzpel po decembrski revoluciji leta 1989, ko je postal član vodstva FNR. Brucan napoveduje zanesljivo zmago »demokratične konvencije«, ki naj bi dobila 25-30%, za njo pa naj bi se uvrstili Iliecujeva Demokratična fronta narodne rešitve in Romanova FNR. Za njimi naj bi se zvrstile ostale stranke, glede predsedniških volitev pa napoveduje boj med Iliescujem in Constatinescujem, kjer naj bi bil za končno zmago potreben drugi krog.

Sodišče ugodilo zahtevi po ločitvi sina od matere

Sodišče za mladoletnike v Orlandu (ZDA) je ugodilo zahtevi 12-letnega Gregoryja Kingsleya, da se »loči« od matere. Svojo zahtevo je utemeljeval s tem, da mati ne skrbi zanj in se rajši zabava. Dečka je posvojila neka družina z osmimi otroki(AP)

Vance in Owen sta se vrnila iz Banja Luke kjer naj bi Srbi izvajali etnično čiščenje

LJUBLJANA — Z obiska v Banja Luki se v Ženevo vračata sopredsednika mirovne konference o Jugoslaviji Cyrus Vance in lord David Owen. Po pogovorih v Banja Luki sta izrazila zaskrbljenost, ker po njunem mnenju obstaja velika nevarnost številnih novih pregonov nesrbskega prebivalstva s tega območja. Oba sopredsedujoča mirovne konference pa nista hotela odgovoriti na vprašanje o izjavi vodje bosenskih Srbov Radovana Kradžića o tem, da v Banja Luki ne poteka etnično čiščenje, ki naj bi ga zakrivili Srbi, kot je o tem poročal srbski radio na Palah. Vance naj bi dejal, da na to ni pripravljen odgovoriti. Owen pa je dodal, da ne bi izrazila mnenja nad tem, kar sta videla. Oba sta poudarila, da si bosta prizadevala izboljšati razmere. V Banja Luki sta si Vance in Owen pogovarjla s približno tridesetimi predstavniki najrazličnejših strank in občanov. Radovan Karadžić pa je izjavil, da v Banjaluki ne poteka etnično čiščenje, njegove izjave pa Cyrus Vance ni hotel potrditi. Po razgovorih s predstavniki varnostnih sil sta Vance in Owen odpotovala v Ženevo. Pred tem sta se v Zagrebu sestala s hrvaškim predsednikom Tudjmanom in izrazila ogorčenje zaradi kršenja človekovih pravic v Banja Luki.

Velja dodati, da sta Belgija in Nizozemska izrazili prepravljenost poslati v Bosno in Hercegovino svoje transportne bataljone. Pri tem so v Sarajevu zanikali, da bi se sile Združenih narodov od tam umaknile. Nasprotno, kmalu se jim bo pridružilo še 6 tisoč novih pripadnikov modrih čelad oz. Unproforja, katerih člani so nenehno izpostavljeni obračunom in napadom med sprtimi silami v BiH. Neimenovani francoski častnik pa je po obhodu položajev na Iljidži v Sarajevu, kjer so se vkopale srbske sile, dejal, da bo to mesto mogoče deblokirati samo s političnimi sredstvi.

Iz Belgije je prišla novica oz. odgovor na novice iz Beograda, da je predsednik tako imenovane Srbske krajine Goran Hadžić zahteval, naj belgijski vojaki zapustijo Baranjo. Belgijski zunanji minister Della Croix je sporočil, da belgijske modre čelade dobro opravljajo svojo misijo in da bo Belgija dosledno spoštovala obveznosti do Združenih narodov. Poveljnik mirovnih sil Združenih narodov v Bosni in Hercegovini oz. glavni poveljnik Unproforja v tej državi se je odločno izrekel proti vojaškemu posredovanju v tej republiki. Po njegovem mnenju bi bilo posredovanje v BiH predrago. Dodal pa je še, da je treba vsako vojno voditi na najboljši možni način.(NIA)

Lord Owen, Cyrus Vance in Karadžić v Banja Luki (Telefoto AP)

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

• Upokojenci

takoj lotili klestenja plač in penzij, šele zdaj pa se nekaj govori o obdavčevanju luksuznih dobrin, velikih premoženj, podjetnikov. »Vladni ukrepi ne prinašajo nobenega varčevanja, klestenje pa prinaša konec solidarnosti in s tem vojsko novih siromakov,« je poudaril tajnik UIL Larizza, a Pietro Ingrao, ki je bil med demonstranti, meni, da skuša oblast na ta način odvzeti ljudem »pravico državljanstva«. V množici je bilo (kot že v minulih dneh) tudi veliko mladih; če so upokojenci zaskrbljeni zaradi zamrznitve pokojnin, pa oni ne vedo, če jo bodo sploh kdaj imeli. Medtem pa je glavni tajnik CISL D'Antoni gromko zahteval odstranitev »tatov in starih obrazov, te pa je treba zamenjati z novimi, poštenimi obrazi«. Komentarji med ljudmi so se nadaljevali: »Minister Goria pravi, da ni denarja za pokojnine, tedaj pa naj nam pove, kam so dali naš denar,« ali »Proti vladnim ukrepom so vsi stanovi in če ne bodo v Rimu ukrepov popravili, potem bomo imeli zares hudo vročo jesen.« Nato so bučno zaploskali Trentinu, ki je zagrozil izvršni oblasti s splošnimi stavkami.

Včerajšnja manifestacija je torej kronala teden protestov in nedvoumno potrdila, da državljani ne bodo pristali na krivična bremena, da se jim bodo uprli tudi s prekrižanjem rok od Trbiža in Aoste do Barija in Palerma. Amatova vlada se je tako znašla med tnalom tistih, ki bi radi še dodatno zaostritev manevra, in nakovalom ljudskega ter sindikalnega protesta. Pogajanja med ministri in sindikalisti glede varčevanja na področju zdravstva, skrbstva in javnih služb se niso premaknila z mrtve točke, ker niso vladni predstavniki pristali na noben predlog, kako zajeziti javne izdatke, ne da bi pri tem skrčili socialne izdatke, kot tudi ne na predloge za pravičnejšo porazdelitev davčnih bremen; tako se je srečanje dejansko sprevrglo v monolog sindikatov. Toda Amato je zabredel v težave tudi zaradi tega, ker so pod pritiskom ulic in trgov začele prihajati do izraza v sami vladni koaliciji vse večje razlike v pogledih na sanacijski manever, spočetka soglasno označen kot nepogrešljiva in nedotakljiva rešilna bilka. V resnici smo praktično vsak dan priče kakšnemu novemu popravku: KD je iznesla svoj alternativni načrt za zdravstvo (toda Forlani opozarja, da je treba pustiti vlado pri miru), sam Amato pa je moral včeraj priznati, da je zdaj »večina zelo omejena, čeprav njena kakršna koli raztegnitev ni odvisna od tistih, ki so v njej« - je torej od onih, ki so zunaj nje. V isti sapi je izrekel solidarnost upokojencem, češ, manever se da tu pa tam spremeniti, nikakor pa ne postaviti na glavo. Vse to je narekovalo vodji PRI La Malfi ugotovitev, da je rafal popravkov v nasprotju z duhom vladnih ukrepov, zato da je potrebna nova vlada. Occhetto (DSL) je naglasil, da splošne stavke seveda ne morejo oklicati tajniki strank, da pa bo takšna stavka nujna, če ne bo znal Rim povoljno odgovoriti na proteste. Neizbežnost vsedržavne splošne stavke je poudaril tudi Libertini (SKP).

Medtem ko so upokojenci demonstrirali, so se morali ministri sprijazniti še z eno neprijetnostjo: julija je znašal državni primanjkljaj 90.000 milijard lir, torej znatno več, kot je predvidevala prvotno vlada. Ne samo, znana ameriška agencija Moody's je razglasila, da bo ostala Italija v kategoriji B vsaj še do leta 1995 in to ravno zaradi hude zamude pri zdravljenju javnofinančnega deficita. Dodati gre še, da bo Confindustria jutri zahtevala od vlade petodstotno znižanje diskotne mere, ker da predragi denar davi podjetja.

Takšne napete razmere ustvarjajo v ljudeh negotovost pa tudi bojazen, kaj bo, ko pa se iz raznih smeri pojavljajo poskusi netenja nestrpnosti nasproti sindikatu in demokratičnim institucijam. Neznancu, ki je zakričal, naj se vsi parlamentarci zapovrstjo lepo poberejo domov, je predsednik republike Scalfaro med neko vojaško proslavo v Rimu odvrnil: »Zaupanja v institucije ne smemo izgubiti, ker to vodi v diktaturo.«

• *Amerika*

vojne zločine v Bosni in Hercegovini. Eagleburger je dejal, da nobena delegacija temu predlogu ni nasprotovala. Ameriška administracija je tudi objavila sporočilo, ki govori o množičnih pobojih v srbskih ujetniških taboriščih. Kot je bilo sporočeno so ZDA prepričane, da je bilo na območju Bosne in Hercegovine v dveh letošnjih mesecih ubitih več kot tri tisoč muslimanskih žensk, moških in otrok v srbskih begunskih centrih blizu Brčkega.

Na sedežu svetovne organizacije v New Yorku je govoril tudi francoski zunanji minister Roland Dumas, ki se je dotaknil razmer v nekdanji Jugoslaviji. Dumas je dejal, da je pri svojih sogovornikih zaznal zaskrbljenost zaradi razmer na Kosovu in napovedal, da utegne Varnostni svet kmalu razpravljati o napotitvi opazovalcev OZN na Kosovo, kjer so Albanci v večini. Dumas je povedal, da je Evropska skupnost že določila merila za priznanje nekaterih novih republik razpadle Jugoslavije in poudaril, da bodo ta merila veljala tudi za tako imenovano ZR Jugoslavijo, ki je doslej ni priznala še nobena država.

V razpravi je posegel tudi češkoslovaški zunanji minister Moravčik, ki se je v svojih besedah dotaknil tudi razmer v Evropi in razpadli Jugoslaviji. Moravčik je predlagal izredno zasedanje evropskih držav, na katerem bi preučili medsebojno povezanost delovanja OZN, KVSE, Evropske skupnosti in pakta NATO ter Zahodnoevropske unije pri sedanjih spremembah v Evropi.

Prav tako je treba omeniti, da je v Washingtonu govoril premier tako imenovane tretje Jugoslavije Milan Panić, ki je izrazil prepričanje, da bodo Jugoslavijo zopet sprejeli v Združene narode. Panić je dejal, da bo to mnogo prej kot mnogi pričakujejo. ZRJ po njegovih besedah skuša vzpostaviti mirne odnose s Hrvaško, obenem pa priznava njene meje in meje Bosne Hercegovine. Ne priznava pa vlade te države, ker je to, kot je dejal, zgolj vlada Muslimanov ne pa tudi Srbov in Hrvatov v Bosni in Hercegovini. (NIA)

• Stopnjevanje

čajo o tem, da je srbska stran začela dobivati še nove okrepitve iz Srbije. S helikopterji naj bi srbska stran na fronto začela dovažati nove vojake.

Po dokaj mirni noči je srbska vojska napadla tudi Bosanski Brod. Brčko, Magle in levi breg Bosne so že šesti dan tarča obstreljevanja napadalcev. V Jajcu objavljajo poziv na pomoč pri evakuiranju prebivalcev, saj je mesto poponoma obkoljeno, večina hiš pa porušenih. Bosansko-hercegovski predsednik Alija Izetbegović je medtem prispel v glavno mesto Pakistana Lahore. V Islamabadu pa se že nekaj dni mudi posebni odposlanec predsednika Bosne in Hercegovine zunanji minister Haris Silajdžić, ki se s pakistanskimi politiki dogovarja o odprtju misije Bosne in Hercegovine v Pakistanu.

Tudi na Hrvaškem boji ne pojenjujejo. Slavonjski Brod je 176 dni zapored žrtev napadov in obstreljevanja. Predstavniki humanitarnih svetovnih organizacij so obiskali tamkajšnji center za profesionalno rehabilitacijo. Na Hrvaško je bilo doslej poslane pomoči v vrednosti 12 milijonov dolarjev. V hrvaškem glavnem mestu Zagrebu pa so sprejeli zakon o tem, da ne bodo kazensko preganjali tistih, ki se v vojni na hrvaškem niso rok umazali s krvjo. To velja pedvsem za Srbe, ki so s svojih domov odšli v Srbijo. (NIA)

Z dvodnevnega seminarja o kooperaciji v Vidmu

Pri evropski dograditvi upoštevati izkušnje A-A

VIDEM — Lahko izkušnja delovne skupnosti Alpe-Jadrana prispeva k procesu združevanja Evrope in v kolikšni meri? O tem je tekla beseda včeraj v Vidmu ob zaključku dvodnevnega mednarodnega posveta o deželni kooperaciji v Evropi po podpisu sporazuma v Maastrichtu.

Vrsta vprašanj, ki so se pojavila prav ob sklepni fazi evropskega združevanja in po osamosvojitvenih procesih narodov vzhodne Evrope, narekujejo poglobljeno razpravo in pametne poteze, da se doseže cilj, ki bo Stari celini zagotavljal boljši in uspesnejši prehod v tretje tisočletje. Kvarne in egoistične poteze posameznih držav dvanajsterice ter vse večja ksenofobična in nacionalistična mržnja v veliki meri zavirajo projekt o evropskem združevanju.

Zaradi tega je nujno, da se poiščejo takšne rešitve, ki bodo uveljavile duh iz Maastrichta. Ena od takšnih je vsekakor izkušnja, ki so jo podprle dežele najprej skupnosti Alpe-Jadrana, sedaj že Srednjeevropske iniciative.

O tem sta posebej spregovorila prof. Giorgio Conetti s tržaške Univerze in predsednik deželne vlade Vinicio Turello, ki je s tem v zvezi podčrtal pomembnost dveh normativov, kakor sta državni zakon za obmejna območja in zakon za sodelovanje z vzhodnimi državami.

Generalni konzul Slovenije v Trstu Jože Šušmelj je takšne misli še podkrepil in ponovil težnje slovenske države po evropski integraciji in pomoči, da bi se ta proces uresničil brez večjih zastojev in nevarnih pojavov. Šušmelj je v svojem posegu omenil pozitivne izkušnje skupnosti Alpe-Jadrana, na podlagi katerih je treba graditi tudi bodočnost tega območja.

Posvet v Vidmu je izpostavil nekaj tem, ki so postale aktualne predvsem po neuspešnem referendumu na Danskem in po težavah, ki so jih imeli v Franciji. Če se bo Evropa delila na države prve in druge kategorije, je bilo še rečeno, bo to pomenilo začetek konca skupnega procesa dogovarjanja in med državami se bodo ustvarile nepremagljive pregrade.

RUDI PAVŠIČ

Na jutrišnji javni razpravi v Vidmu

Socialisti o obnovi stranke, avtonomiji in tezah Martellija

VIDEM — Medtem ko se tudi deželna Krščanska demokracija nagiba k večji avtonomiji od Rima, se v socialistični stranki krešejo mnenja in veča se skupina tistih, ki se opredeljujejo za ministra Claudia Martellija. O tem so na tiskovni konferenci spregovorili videmski župan Piero Zanfagnini, senator Franco Castiglione in deželni svetovalec Lucio Cinti, ki so javno podprli Martellija ter njegove pobude za obnovo stranke. Sicer so o tem včeraj spregovorili tudi na javnem srečanju, da bi čim širši krog članstva seznanili z zdajšnjim položajem stranke v vsedržavnem in deželnem merilu.

Javno srečanje sta sklicala tudi deželni podtajnik Alessandro Colautti in videmski pokrajinski tajnik Manlio Savorgnan, da bi podčrtala uradno stališče stranke glede pokrajinskih in deželnega kongresa in kar zadeva načrt o regionalizaciji PSI. Srečanje bo jutri, 28. septembra, ob 20. uri na videmskem sejmišču. V tiskovni noti Colautti in Savorgnan želita s to pobudo razpršiti dvome, ki so nastali v zadnjih tednih, ko se je javnost seznanila s pobudo za večjo avtonomijo stranke. Ob tem pa je nujno, da se znotraj PSI ugladijo določena razhajanja glede večje ali manjše podpore potezam Claudia Martellija, ki so tudi v deželni PSI razlog za polemike.

Pravosodni minister bo prišel oktobra v Furlanijo, da bi o strankini obnovi govoril s krajevnimi krogi PSI.

RUDI PAVŠIČ

Unija Italijanov izbira predsednika

KOPER — Prihodnja izredna skupščina Unije Italijanov, ki bo v nedeljo, 4. oktobra, v Rovinju, bo za manjšino dokaj kočljiva: po obuditvi spomina na življenje in delo pokojnega predsednika Antonia Bormeja bi morali izbrati njegovega naslednika. Pogojnik je v tem primeru obvezen.

V teh težkih gospodarskih in političnih razmerah - posebno še na Hrvaškem, kjer so življenjski pogoji za pretežni del italijanske narodnostne skupnosti na ravni tretjega sveta, saj se suče povprečni družinski dohodek okoli 100 do 130 tisoč lir - ni veliko časa za politične zadeve in za vprašanja, ki zadevajo zaščito narodnostnih pravic. Tudi sicer pa lahko manjšina na Hrvaškem bolj malo stori v obrambo svojih pravic.

Te dni je edini poslanec italijanske manjšinske skupnosti v hrvaškem parlamentu, prof. Furio Radin iz Pulja, javno obsodil diskriminatorsko ravnanje stranke, ki je na oblasti, Hrvatske demokratske zajednice predsednika Tudjmana; manjšinske poslance v Saboru, je povedal, sistematično izključujejo iz vseh zasedanj in srečanj na ravni parlamentarnih komisij in delovnih skupin. Po zatrdilu prof. Radina gre ta pravi pravcati bojkot predstavnikov manjšinskih skupnosti celo tako daleč, da jim fizično onemogočajo udeležbo na zasedanjih, na katerih obravnavajo temeljne probleme samih manjšin.

V takšnem skrajno neugodnem ozračju ni torej prav nič lahko najti človeka, ki bi po svoji pokončnosti in zavzetosti tako zlahka zamenjal prof. Bormeja. Med predhodnimi sestanki so sicer prišla na dan imena nekaterih potencialnih kandidatov, vendar je šlo za neformalne predloge. Po neuradnih govoricah bi tako utegnil prevzeti predsedniško mesto dr. Fulvio Varljen, reški zdravnik in od leta 1988 dalje eden od pobudnikov Gibanja za kostituanto, ki je bila pobornica popolne obnove voditeljskih kadrov in ji je uspelo spet popeljati na javno sceno prof. Bormeja, ki ga je leta 1974 komunistična oblast odstranila. Drugi potencialni kandidat je prof. Giovanni Radossi, star aktivist italijanske narodnostne skupnosti in izvrsten direktor Centra za zgodovinske raziskave Unije Italijanov v Rovinju. Čuti je tudi ime prof. Giuseppa Rote, dolgoletnega člana predsedstva in drugih vodilnih manjšinskih organizmov oziroma zdajšnjega ravnatelja italijanske osnovne šole v Umagu. Poleg teh treh imen je slišati seveda še druge.

Določeno mero negotovosti in vdanosti je opaziti vsekakor tudi med vrstniki na Koprskem. Zadnje jabolko spora tiči v vprašanju, kaj najprej ustvariti s pomočjo 4 milijard lir iz italijanskega zakona o obmejnih območjih. V teh dneh je vodstvo Skupnosti Italijanov v Piranu obtožilo izvršni odbor Italijanske unije, da sektaško vodi organizacijo, saj da je poplitvila vlogo kostituantne skupščine in se postavila na stališče, da neposrednega odnosa med raznimi Skupnostmi in Unijo praktično ni. Piranska Skupnost predlaga revizijo statuta in ustanovitev združenja, ki bi dejansko in v celoti predstavljalo Skupnost.

Poleg tega zahtevajo v Piranu takojšnjo registracijo Unije Italijanov tudi v Sloveniji, s čimer bi obogatili manjšino, ki prebiva na tleh nove slovenske republike, za organizacijo, ki bi spoštovala temeljna načela pravne države in se prilagodila novi državni stvarnosti.

Nazadnje zahtevajo Italijani v Piranu večjo odprtost do vseh političnih sil v Italiji, Sloveniji in Hrvaški, še posebej pa takojšnjo obnovitev odnosov s slovensko manjšino, ki živi v Furlaniji-Julijski krajini.

ENNIO OPASSI

Trinkov koledar je že v pripravi

ČEDAD — *Pri kulturnem društvu »Ivan Trinko« v Čedadu so že na delu, da bi ob letošnjem prehodu iz starega v novo leto izdali Trinkov koledar. Podrobno o knjižnem načrtu se bodo dogovorili na srečanju, ki bo v sredo, 30. septembra, ob 18. uri na sedežu društva v Čedadu.*

Želja društvenih članov je, da bi koledar bil rezultat kolektivnega dela in da se v njem zaobjame celotna stvarnost na Videmskem.

Trinkov koledar, ugotavljajo, odigrava pomembno vlogo pri spoznavanju domačih krajev in ljudi, kar vzpodbuja širši krog bralcev, da ga rade volje vzamejo v roke in ga preberejo.

Zaradi tega člani društva vabijo čimveč posameznikov k sodelovanju s članki in nasveti v želji, da bo Trinkov koledar še bogatejši. V okviru takšnega načrta predlagajo tudi sestavo posebnega uredniškega odbora. (R.P.)

V Reziji že deluje odbor za novi park

REZIJA — Novoustanovljeni odbor za uresničitev parka Julijskih Predalp je začel s postopkom, da bi v najkrajšem času izpeljal načrt, ki se uokvirja v deželni zakon za parke. Pred dnevi se je v Pušji vesi srečal upravni odbor, ki ga sestavljalo predstavniki petih občin (Kluže, Resiutta, Rezija, Moggio in Humin), na območju katerih naj bi se razprostiral park.

Na srečanju so se domenili, da bodo uvedli rotacijski sistem pri predsedovanju odbora. Začeli bodo z Rezijo, kjer bo tudi uradni sedež koordinacijskega telesa. Za finančno kritje upravljanja tega odbora so sestavili poseben sklad, v katerega bodo občine vlagale 25 odstotkov finančnega prispevka, ki ga prejemajo od deželne uprave. Za strokovno koordinacijo odbora bo skrbela dr. Sara Fadi iz Pušje vesi, županu iz Rezije Luigiju Palettiju pa je bila dodeljena naloga za vse upravne zadeve in za stike z gorsko skupnostjo ter s samo deželno upravo. (R.P.)

Volitve v Pocenii

POCENIA — Prebivalstvo Pocenie, občine z 2500 občani v videmski pokrajini, bo danes in jutri volilo za obnovo občinskega sveta. Tako je sklenil državni svet (Consiglio di Stato) po prizivu, ki ga je vložila krajevna KD, ki je zaradi sedmih glasov - volitve so bile maja 1990 - prvič v povojni zgodovini izgubila večino in to v korist levičarske koalicije Democrazia e Ambiente.

Krščanska demokracija je vložila priziv zaradi nepravilno tiskane volilnice, ki naj bi po mnenju furlanskih demokristjanov »preusmerila« nekatere volilce.

Na nedeljski volilni preizkušnji se bosta predstavili listi, ki sta že konkurirali maja 1990: Krščanska demokracija in združena levica. (R.P.)

Redna pomorska zveza Portorož-Benetke

PORTOROŽ — V portoroški poslovalnici turističnega podjetja Kompas PRO se že resno pripravljajo, da bi vzpostavili redno pomorsko zvezo med Portorožem in Benetkami. »Če nam bo načrt uspel, bo Prince of Venice redno - ob petkih, sobotah in nedeljah - prevažal potnike iz Slovenije v Italijo in obratno,« nam je zaupal Marko Tancer, vodja portoroške Kompasove poslovalnice, ki si je tako zaposlitev najlepše slovenske potniške ladje tudi omislil.

Slaba turistična sezona je Kompas prisilila, da poišče takšno ali drugačno zaposlitev za lep dvotrupec, izdelan v Avstraliji, s 303 sedeži. Če ta posel ne bi zaživel, bo moral Kompas iskati delo po svetu. Toda zakaj Prince of Venice ne bi plul pod slovensko zastavo? Bistvo zastavljenega načrta je, da katamaran ne bi več prevažal samo turističnih skupin iz Slovenije v Benetke, ampak bi se pri Kompasu skušali tako organizirati, da bi pripeljali tudi kar največ gostov iz Benetk (in okolice) z ladjo v Portorož in to po vnaprej določenem urniku, redno, brez izjem, pa čeprav bi šlo na vožnjo le pet ali deset potnikov. Glede na ugotovitev, da prihaja predvsem ob koncih tedna na slovensko obalo kar precej italijanskih gostov iz okoli Benetk s svojimi avtomobili, bodo njim (in ostalim turistom v Benetkah) ponudili eno-, dvo- ali večdnevni izlet na slovensko stran brez avtomobilov. Tako bo katamaran poleg turističnih skupin prevažal tudi posamezne potnike (prostora je očitno dovolj), ki pa bodo imeli pri prevozu popust, če se bodo odločili in poleg vožnje rezervirali tudi sobo v katerem od portoroških hotelov. Pri Kompasu namreč računajo, da bo uresničitev zastavljenega načrta mogoča le ob pomoči drugih turističnih organizacij in podjetij z Obale. Glede na dejstvo, da bo redna ladijska zveza oziroma Prince of Venice na določen način reklamirala Slovenijo in njen turizem, pa pričakujejo vsaj nekaj pomoči tudi od slovenske države. Za 540 ur vožnje, kolikor naj bi jih opravilki v letu 1993, računajo pri Kompasu 648 tisoč mark stroškov. Ne pričakujejo, da bi jim kdo zastonj dajal denar, saj bi vsako finančno pomoč poplačali z vozovnicami za omenjeno progo.

Še leta 1990 je portoroška Kompasova poslovalnica peljala z gliserji v Benetke okoli deset tisoč turistov, letos pa komaj dva tisoč; iz vse Istre pa prej okoli 50.000, a letos le kakih 15.000. Poglavitni razlog za tak upad je bistveno manjši obisk tujih turistov, pa še ti so v glavnem taki, ki se pripeljejo z lastnimi avti in od blizu (torej Benetke sami poznajo). Marko Tancer ocenjuje, da bo kriza pri organiziranju izletov vse dotlej, dokler ne bo v državo več organiziranih turističnih skupin. Kompas je včasih iz Portoroža na leto prepeljal v Postojno po deset tisoč gostov, letos jih je morda sto, podobno pa je tudi z Lipico. Samo na Obali je zaradi občutno zmanjšanega povpraševanja po klasičnih turističnih izletih za več kot osem milijonov mark izgube. Manjšemu obsegu dela so se pri Kompasu prilagodili - v portoroški poslovalnici jih je namesto sedemnajstih zdaj redno zaposlenih samo še pet oseb.

BORIS ŠULIGOJ

Kje naj bo novi mejni prehod?

SEŽANA — *Slovenska vlada preučuje, kje na Krasu urediti novi mednarodni mejni prehod: v Klaričih ali pri Gorjanskem? Seveda bo to storila po predhodnem posvetovanju z italijanskimi oblastmi, vendar mora zdaj izbirati med dvema kandidaturama. Prebivalci Brestovice so se opredelili za Klariče že pred dvema letoma, proti tej izbiri pa je okoliščina, da gre za vodozbirno zaščiteno območje, ki ga ne bi veljalo ogrožati. Tudi sicer pa sežanski poslanci podpirajo predlog o Gorjanskem. Kakor koli bo že, dejstvo je, da je mednaroden mejni prehod na tem ozemlju res nujno potreben, saj so med Fernetiči in Vrtojbo (57 km!) samo maloobmejni prehodi.*

Jutri zbor pregnancev

CELOVEC — Zveza slovenskih izseljencev na Koroškem obvešča, da bo imela jutri, 27. septembra, s pričetkom ob 14. uri v Kulturnem domu na Radišah svoj redni občni zbor, ki bo kakor že v minulih letih povezan z družabnim srečanjem bivših pregnancev.

Prireditev bodo popestrili domači prosvetarji.

»Letos obhajamo 50. obletnico nasilnega pregona koroških Slovencev. Zaradi tega se bomo tokrat ponovno zbrali v kraju, v katerega neposredni soseščini je takrat bilo žrelsko taborišče - prva postaja na križevem potu slovenskih izseljencev,« piše v sporočilu oziroma v vabilu Zveze slovenskih izseljencev.

Z Obale gredo delat v Videm

KOPER — *Jutri, 28. septembra, bo skupina tridesetih fantov z Obale krenila v Videm, kjer bodo pričeli šolanje na gradbeni šoli ESMEA. Kakor je širši javnosti gotovo znano, je to plod sodelovanja Obalne sindikalne organizacije s sindikati v Italiji. Gre za prvi primer, ko se sindikat iz Slovenije uspešno vključuje v premagovanje težav, ki jih povzroča vse večja nezaposlenost in s tem pogojena neperspektivnost mlade generacije. Dijakom so omogočili brezplačno šolanje in bivanje v Vidmu, obenem pa jim šola po zaključenem šolanju zagotavlja zaposlitev v enem izmed številnih gradbenih podjetij v sosednji italijanski pokrajini.*

Obiščimo lepo jamo Vilenico

SEŽANA — Vsako nedeljo ob 15. uri si je mogoče v spremstvu sežanskih vodičev ogledati jamo Vilenico. Za to je usposobljenih deset vodičev, od katerih obiskovalci še zlasti cenijo požrtovalno delo 70-letnega Viktorja Saksida. Vstopnina za ogled jame znaša za odrasle 200, za otroke pa 100 tolarjev, za najavljene skupine - tudi izven urnika - nudijo popust. Zainteresirani lahko zavrtijo telefonsko številko 067-73128 ali 73034.

Sežanski jamarji so v lanskem letu opravili preko tisoč prostovoljnih ur dela pri urejanju okolice jame Vilenice in v letošnjem letu so se lotili poleg drugega tudi ureditve telefonske napeljave.

O.K.S.

Na pobudo CGIL, CISL in UIL

V torek stavka proti ukrepom rimske vlade

V torek bo v vsej deželi splošna stavka proti gospodarskim ukrepom rimske vlade, ki so jo oklicale sindikalne zveze CGIL, CISL in UL. Protestna akcija sodi v okvir sindikalnih pobud, ki se v teh dneh (tudi spontano) vrstijo po vsej državi in ki bodo najbrž dosegle vrhunec z vsedržavno splošno stavko v prvi polovici oktobra. Torkova stavka bo trajala štiri ure, osrednja manifestacija pa bo ob 10. uri na Borznem trgu.

Stavko so že podprle številne kategorije, od industrijskega do javnega sektorja, od upokojencev do uslužbencev javnih in krajevnih ustanov. Dopoldne najbrž ne bodo vozili mestni avtobusi ACT, pouka na šolah po vsej verjetnosti ne bo, ali pa bo močno okrnjen. Stavki se niso pridružili tiskarji časopisov, medtem ko še ni znano, ali se je bodo udeležili tudi trgovci.

Sindikati bodo stavko izkoristili tudi za opozorilo o specifični krizi, ki pesti našo pokrajino. Delegacija upokojencev iz naše dežele pa je že včeraj sodelovala na rimski manifestaciji upokojencev CGIL, CISL in UIL.

Kmečka zveza opozarja davkoplačevalce

Še nekaj dni za plačilo davka na nepremičnine

Kmečka zveza ponovno obvešča svoje člane, da je pred nedavnim stopil v veljavo nov davčni ukrep, po katerem je treba do 30. septembra plačati dodatni davek na nepremičnine (hiše, stanovanja in zazidljiva zemljišča) v višini dveh oziroma treh tisočink njihove vrednosti. Vrednost hiš, na katero izračunamo davek ni tržna, pač pa se določa na osnovi katastrskih parametrov. Zato je potrebno, da davkoplačevalec pozna katastrsko cono, kategorijo, razred in število prostorov, ki sestavljajo nepremičnino (*zona censuaria, categoria, classe e numero di vani catastali*). Te podatke lahko dobimo ali na izvlečku katastra za zgradbe (*Nuovo catasto edilizio urbano*), ali pa na kupoprodajni pogodbi. Na osnovi teh podatkov se izračuna katastrska vrednost nepremičnine in odgovarjajoči davek.

Za nepremičnine, ki niso vpisane v katastru (*fabbricati non censiti*) pa bo davek izračunan s primerjalnim postopkom. Glede na gradbene značilnosti in lokacijo mu bo določena ista katastrska renta, ki jo imajo enake nepremičnine, katerih renta je znana. V kolikor jih davkoplačevalec ima, so za ta postopek zelo koristni načrti hiše, tlorisi in podobno.

Za prvo stanovanje oziroma za tisto, v katerem prebiva lastnik in njegova družina, se davek izračuna v višini dveh tisočink vrednosti stanovanja, znižane za 50 milijonov lir. Davek morajo plačati vsi solastniki, sorazmerno s svojim odstotkom solasništva.

Za kmečka poslopja pa velja naslednje:

— vsa poslopja, ki služijo za kmetijsko proizvodnjo (tople grede, hlevi, kleti, shrambe, skladišča, seniki in podobno) so davka oproščene, vendar pod pogojem, da služijo svojemu namenu;

— stanovanjski del pa je oproščen le pod pogojem, da v njem prebiva tisti, ki se neposredno ukvarja s kmetijstvom, in njegovi družinski člani, ki so solastniki in ki nimajo drugih dohodkov.

Vrednost zazidljivih zemljišč ugotavljamo na osnovi tržne cene in glede na urbanistično namembnost, ki jo zemljišču določajo veljavni regulacijski načrti posameznih občin.

Glede na zahtevno delo v zvezi z ugotavljanjem katastrskih podatkov in vrednosti cen omenjenih nepremičnin je slovenska stanovska organizacija Kmečka zveza organizirala posebno službo za ugotavljanje in zbiranje podatkov na katastru oziroma v občinskih tehničnih uradih.

Od 3. do 25. oktobra na Tržaškem velesejmu

Razstava o italijanskem raziskovanju Antarktike

Od 3. do 25. oktobra bo na Tržaškem razstavišču razstava o Italiji na Antarktiki. Na razstavnih panojih si bo mogoče ogledati fotografske posnetke o italijanskem raziskovanju Bele celine, pa tudi primerke opreme, ki jo uporabljajo raziskovalci, od oblačil in prevoznih sredstev do merilnih naprav in zemljevidov. Poleg tega bodo obiskovalcem na voljo tudi videofilmi in razne publikacije, spremljali pa jih bodo vodniki, ki so sami bili na Antarktiki. Razstava je že bila v Milanu, v prihodnje pa bo v Benetkah in verjetno še kje, tudi zunaj Italije.

Razstavo v Trstu prireja Laboratorij za znanstveni imaginarij v sodelovanju z Vsedržavnim zavodom za alternativne energije (ENEA), Vsedržavnim programom za raziskovanje Antaktike (PNRA), tržaškim Geofizikalnim observatorijem, Tržaško univerzo in s Tržaško velesejemsko ustanovo. Kot je včeraj na predstavitvi povedal predsednik Laboratorija prof. Paolo Budinich, ni naključje, da bo ta razstava na ogled tudi v Trstu, saj so tržaški raziskovalci pomembno soudeleženi pri raziskovanju Bele celine, poleg tega pa bo časovno sovpadala tudi s 23. kongresom mednarodne komisije za raziskovanje Sredozemskega morja, ki se bo zbrala čez dober teden na tržaški Pomorski postaji.

Včerajšnje predstavitve sta se udeležila tudi ravnatelj PNRA prof. Mario Zucchelli in ravnatelj geološkega inštituta Tržaške univerze prof. Mario Brancati. Spomnila sta, da se je italijansko raziskovanje Antarktike pričelo leta 1985 in da je obrodilo pomembne sadove. Med drugim je Italiji omogočilo, da je postala polnopravna članica skupnosti 26 držav, ki danes odločajo o Beli celini. Za zdaj gre za izključno raziskovalne dejavnosti, prej ali slej pa bo prišlo tudi do izkoriščanja antarktičnih naravnih dobrin.

Pristavimo naj, da bo ob razstavi stekel tudi cikel predavanj za šole in za širšo publiko, pri katerem bo sodeloval Svetovni sklad za naravo (WWF).

Na sliki (iz brošure »Italija na Antarktiki«) **»delegacija« pingvinov adelie ob prihodu 5. italijanske ekspedicije.**

KD Valentin Vodnik snuje svoje delovanje na posebni pozornosti do vaškega okolja

Društveno življenje v Dolini si med poletnimi meseci pravzaprav ni »oddahnilo«: skupina odbornikov in članov KD Valentin Vodnik se je namreč redno zbirala. Ob razmišljanju o novih načrtih za poživitev društvenega delovanja pa je posvetila pozornost še nekoliko drugačni dejavnosti, za katero se že navdušuje del članov in s katero naj bi privabila v svojo sredo še druge vaščane.

Tako je sredi septembra na vrhovih Kamniških Alp nastal planinsko-rekreacijski odsek KD Valentin Vodnik. Po nizu poletnih izletov v hribe je zamisel kronal dvodnevni vzpon po strminah nad Logarsko dolino. Izleta se je udeležila skupina dvanajstih članov društva, od najmlajših do že izkušenih kulturno-prosvetnih delavcev in obenem planincev. Pot jih je peljala iz Robanovega kota na Korošico, iz tamkajšnje Kocbekove koče na vrh Ojstrice, naslednji dan še na vrh Planjave, čez Kamniško sedlo navzdol do Okrešlja, ob slapu Rinka pa v Logarsko dolino. Ustanovitev planinsko-rekreacijskega odseka v okviru kulturnega društva utemeljuje ugotovitev, da je za uspešno skupinsko delo potrebno predvsem dobro družabno vzdušje. Sprehodi v naravo in zahtevnejši izleti v hribe pa prav gotovo utrjujejo človeške odnose in sploh ustvarjajo nova prijateljstva.

Poleg tega si v dolinskem društvu seveda prizadevajo za razvijanje kulturno-prosvetne dejavnosti: jeseni bo kot nadaljevanje spomladanskega niza predavanj in sprehoda spet na vrsti podobna pobuda, posvečena spoznavanju značilnosti domačega kraja. In zato namenjena najširšemu krogu vaščanov. Ob tem se bo nadaljevalo delo z mladimi in najmlajšimi, saj ostaja - kljub vsem finančnim in prostorskim težavam - to poglavje eno izmed najpomembnejših, da si vaški kulturni utrip lahko zagotovi bodočnost. Živa so tudi prizadevanja moškega pevskega zbora, ki skuša premostiti težave s krčenjem sestava in zato vabi medse nove pevce. Vodstvo društva pa se med tem zavzema še za poživitev razprave med vaščani. Tudi Dolina je namreč v zadnjih časih krepko spremenila svojo narodnostno podobo: samo s soočanjem in iskanjem skupnih načrtov pa lahko ohrani svoj tradicionalno slovenski značaj. (dam)

SSk za levosredinsko upravo na Pokrajini

Slovenska skupnost meni, da bi bila huda napaka, ko bi pri sestavljanju nove upravne večine v tržaškem pokrajinskem svetu ponovno prevladala nacionalistično ozka in kratkovidna stališča, kakršna so botrovala izvolitvi tržaškega občinskega odbora, saj bi to le še bolj potisnilo Trst v slepo ulico, v katero je zašel. SSk zato na Pokrajini podpira iskanje levosredinskih upravno-političnih rešitev, sicer pa namerava stalno opozarjati na nerešene probleme slovenske manjšine, katerih rešitev je slej ko prej bistvenega pomena za Trst in tržaško pokrajino ter za njuno plodno vključevanje v širši gospodarski, kulturni in politični kontekst. Stranka vabi vse slovenske izvoljene predstavnike, naj kar se da enotno nastopajo v tem smislu.

Tako je med drugim sklenil tržaški pokrajinski izvršni odbor SSk, ko se je pretekli četrtek sestal na svoji redni tedenski seji ob navzočnosti pokrajinskega svetovalca Peterlina in občinskega svetovalca Pahorja. Kot piše v tiskovnem sporočilu, je izvršni odbor med drugim ožigosal nove napade tržaškega župana Staffierija na pravico do javne rabe slovenščine, proti katerim je že nastopil svetovalec Pahor. Poleg tega je izvršni odbor zahteval, naj župan nemudoma skliče novoizvoljene rajonske svete.

ZSKD

Jesen skozi gib

III. leto

Ciklus plesnih delavnic za otroke od 5. do 8. in od 9. do 12. leta.

Vodi: koreograf IGOR JELEN iz Studia za ples - Celje

Začetek v petek, 16. oktobra.

INFORMACIJE IN PRIJAVE:

ZSKD - Ul. sv. Frančiška 20 - tel. 635626 vsak dan, razen ob sobotah, ob uradnih urah.

Rok za prijave: petek, 9. oktobra 1992

MOCI01/4

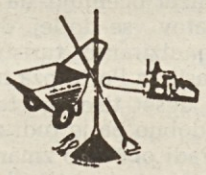

AGRARIA MOCILNIK

TRST - Ul. Udine 18 - Tel. 418878

NADOMESTNI DELI ZA VSE ZNAMKE MOTORNIH ŽAG

Želimo obilno trgatev vsem tržaškim vinogradnikom

LIT01/1

L.I.T. LAVORI GENERALI

UVOZ-IZVOZ

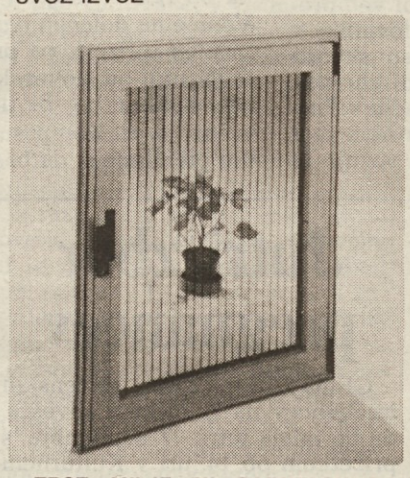

NOVOST: steklena zavesa

Steklena zavesa je izredno enostaven in učinkovit sistem za zaščito pred svetlobo. Na notranji strani minimalno zmanjšuje svetlobo (največ za 12%) in tako ščiti pred neposredno sončno svetlobo. Na zunanji strani pa daje videz ogledala in s tem omogoča številne zanimive arhitektonske možnosti. S stekleno zaveso niso več potrebni dragi zunanji sistemi za odboj svetlobe ali notranje zavese z vsemi problemi s čiščenjem. Je primerna za urade, hale, izložbe in kjer je potrebna zaščita pred soncem.

Steklena zavesa je postavljena v notranjost dvojnega stekla in ne zahteva vzdrževanja. Pozimi do + 13°C pridobiva toploto; poleti, ko se temperatura dvigne nad ù 15°C, pa toploto oddaja. S tem omogoča energetski prihranek.

Na podlagi naših stalnih raziskav in poizkusov je ljubljanska Univerza smatrala za primerno, da uporabljajo steklene zavese tudi na vozilih, kot so avtobusi, vlaki itd.

TRST - MILJE - UL. CADUTI SUL LAVORO 1 - TEL.: (040) 232243 - 232244

OKRA01/10

OKRAJNER POHIŠTVO

ULICA FLAVIA 53 - TRST - TELEFON 826644

PO NEPONOVLJIVIH CENAH

POPOLNA RAZPRODAJA

SPALNIC - KUHINJ - DNEVNIH SOB - SALONOV

ZARADI POPOLNE PRENOVITVE

Soglasne negativne ocene imenovanja Fusarolija za komisarja

Škandal v pristanišču

Imenovanje predsednika pristaniške ustanove Paola Fusarolija za komisarja tržaškega pristanišča predstavlja pravi politični škandal, saj ima (bivši) predsednik EAPT velike odgovornosti za zelo hudo finančno krizo in za kopičenje dolgov, ki dušijo pristanišče. Take in podobne kritike prihajajo pravzaprav od vsepovsod, čeprav skušajo nekateri v Rimu sedaj nekoliko utišati polemike rekoč, da bo zahtevno sanacijo luke v bistvu vodil dodatni komisar, državni svetnik Sergio Santoro. Imenovanje Fusarolija je vsekakor sad političnega barantanja in zakulisnih strankarskih iger, v katerih imata - kot kaže - glavno besedo nekdanji predsednik Dežele Adriano Biasutti in listarski podtajnik Giulio Camber.

Zelo kritično stališče do novonastalega položaja v luki sta včeraj izrazila Enotna družba pristaniških delavcev (CULP) in podjetje pristaniških delavcev (CIP), ki soglašata, da je tudi pristanišče žal postalo predmet medstrankarskega boja. Konzul CULP Vincenzo Marinelli je vsekakor mnenja, da je treba pri tej aferi ločiti politični aspekt (imenovanje Fusarolija) od finančno-gospodarskih vprašanj, za rešitev katerih so delavci pripravljeni aktivno sodelovati. Sanacija pristanišča pa se mora začeti prav pri pristaniški ustanovi, ki se nahaja na robu prepada in je brez vsakršnih razvojnih smernic, tudi prihodnost pa žal ne kaže nič dobrega. Mauro Gialuz, direktor CIP, je rekel, da je privatizacija pristanišča - v kateri neposredno sodelujejo tudi delavci - že obrodila nekaj konkretnih sadov, vse skupaj pa poteka brez usmerjevalne politike, ki bi jo morala voditi EAPT.

CULP in CIP (obseg njunih poslov je v preteklem letu krepko presegel 36 milijard lir) sta precej znižali splošne režijske stroške in sprejeli tudi nekatere boleče, a nujno potrebne ukrepe v smeri zmanjšanja števila zaposlenih. CULP ima trenutno nekaj več kot 550 članov, od katerih pa jih več kot 180 predstavlja odvečno delovno silo. Nekateri »odvečni« delavci že uživajo dopolnilno blagajno, dobršen del njih pa nameravajo predčasno upokojiti, za kar seveda čakajo na ustrezna zakonska določila. Pristaniška ustanova, ki zaradi finančne krize Enotni družbi že nekaj tednov ne plačuje več storitev, pa je dejansko paralizirana in še ni jasno povedala, kakšna usoda čaka uslužbence, ki jih je skupaj skoraj 700.

Tržaško pristanišče se je torej - tudi zaradi hudih političnih napak pri njegovem vodenju - znašlo na robu katastrofe, kar je po svoje izkoristila tudi njegova koprska konkurenca. Marinelli in Gialuz predlagata izredne ukrepe za izhod iz krize, ki pa jih bo treba uresničiti čimprej, največ v roku dveh tednov. Devalvacija lire v primerjavi z nemško marko in z avstrijskim šilingom je objektivno priskočila na pomoč našemu pristanišču, ki si mora tudi zaradi tega nujno zagotoviti nove posle na mednarodnih tržiščih. Pristaniški delavci računajo pri tem predvsem na strokovnost pomožnega komisarja Santora, na odmrznitev prispevkov Sklada za Trst (za to manjka še uradni vladni pristanek) in predvsem na jasne - tudi politične - izbire za preporod luke.

Takojšno odstavitev Fusarolija je včeraj zahtevala Stranka komunistične prenove, ki sodi, da je njegovo imenovanje sad pogajanj med KD in LpT, v katerih je PSI igrala popolnoma podrejeno vlogo. SKP govori o Fusaroliju kot o slamnatem možu, kot odrazu neke vrste lobija, ki deluje mimo vsakršnega demokratičnega nadzora. Od tod poziv vladi, naj takoj odstavi komaj imenovanega izrednega komisarja in hkrati poziv ostalim levičarskim silam, naj ne pristanejo na noben politični ali upravni sporazum s Krščansko demokracijo, PSI in Listo za Trst.

Smerokazi ne spoštujejo nove stvarnosti

Za popravilo napisov zadostuje dobra volja

Že dobrih devet mesecev je minilo, odkar je Italija med prvimi priznala neodvisno in suvereno republiko Slovenijo. S tem dejanjem se je Italija tudi mednarodno pravno zavedela, da je njena vzhodna soseda Slovenija in ne več Jugoslavija, ki jo medtem tudi Organizacija združenih narodov ne priznava več kot nekaj obstoječega. Reče se, da rimski mlini meljejo počasi; v tej zadevi pa so prav tako ali še bolj počasni mlini v Trstu, v Gorici, v vsej obmejni deželi Furlaniji-Julijski krajini. Prav vsi smerokazi, ki so na avtomobilski cesti v pristojnosti državnega cestnega podjetja ANAS, z lokalnim sedežem v Trstu, in na pokrajinskih cestah, ki jih upravljajo pokrajinske vlade, še vedno pošiljajo italijanske državljane v Jugoslavijo in ne v Slovenijo. Doslej edina izjema, ki kaže, da se da tudi hitro ukrepati, sta cestni tabli na goriškem Travniku in na avtocestnem križišču pri Palmanovi.

Proti počasnem odzivanju na novo geopolitično stvarnost in nov zemljevid v tem delu Evrope je generalni konzulat Slovenije v Trstu že opozoril prefekture v Vidmu, Gorici in Trstu. Prvi dve sta na noto odgovorili z obljubo, da bosta storili vse, kar je v njunih močeh, da se ti anahronizmi odpravijo. Tržaška prefektura pa sploh še ni odgovorila.

Cestne table resda stanejo nekaj denarja. Toda med čakanjem na proračunska sredstva, ki jih prav zdaj klestijo na vse načine, so za takojšnje prekritje javnih laži ustrezne tudi začasne rešitve, kot tista v Gorici. **I.G.**

Danes se konča posvet evropskih razumnikov

Včerajšnji predzadnji dan mednarodnega zasedanja o kulturni integraciji v novi evropski stvarnosti, ki se bo na tržaški univerzi zaključilo danes, se je začel pod predsedstvom prvega romunskega svetnika za kulturo v Italiji Serbana Statija, kar dokazuje interes romunskih intelektualcev za evropsko problematiko. V tem smislu je bilo velikega pomena poročilo Mariana Papahagija z univerze v Cluyu, ki je podčrtal potrebo, da bi se na evropski ravni ponovno povzdignila moderna romunska kultura, ki je dolgo ostala v zatišju. O tej potrebi sta v včerajšnji razpravi govorila tudi Gheorghie Carageani z rimske univerze in Ervino Curtis, ravnatelj italijansko-romunskega združenja iz Trsta.

Poseben interes je vzbudil poseg direktorja znanstvenega centra poljske znanstvene akademije Jerryja Borejszaja, ki je predočil tako realne kot utopične aspekte evropske integracije, medtem ko se je Barbara Wojciechowska Bianco z univerze iz Lecceja pomudila pri pomembnem vprašanju javnega konsenza v post-komunistični Poljski.

Zasedanje se je nadaljevalo v popoldanskih urah s posegi še drugih strokovnjakov, sklenil pa ga je direktor raziskovalnega centra za slovanske kulture na grenobelski univerzi Alexander Bourmeyster, ki je orisal politično-kulturno zapletenost, kot se sedaj predstavlja v post-komunistični Rusiji.

Z začetkom šolskega leta nove otroške oddaje na radiu TrstA

Rezervirano za najmlajše

Z novo jesensko sezono in pričetkom šolskega leta se na radiu Trst A začenjajo tudi nove oddaje za otroke. Uredništvo otroških in mladinskih oddaj je pripravilo dva nova niza, pri katerih bodo mladi poslušalci lahko tudi sami sodelovali.

Ob ponedeljkih, ob 14.10 bodo lahko sledili oddaji Majde Mihačič »Svet za zaveso«. Igralca Stojan Colja in Drago Gorup (v vlogah Mihe in njegovega strica) bosta vsak teden v zabavnem prizorčku razodela nekaj tistih zanimivosti iz živalskega sveta, ki so nam običajno nepoznane. Na prijeten in neprisiljen način bodo tako otroci spoznali ta »svet za zaveso«, ob koncu oddaje pa jih čaka še nagradno vprašanje.

Petkov Otroški kotiček (vedno ob 14.10) ponuja mladim poslušalcem novo oddajo Vere Poljšak z naslovom »Ena resna - Ena smešna«. Že sam naslov pove, da bo v tem nizu vsega na pretek: veliko zanimivega in poučnega, pa tudi smešnega in zabavnega. Uganke, smešnice, anekdote, pravljice, nagradna vprašanja in še marsikaj je avtorica pripravila za ta petkov sestanek, ki ga bosta vodila igralca Alda Sosič in Gojmir Lešnjak.

Oba Otroška kotička sta zelo primerna za osnovnošolske otroke, zato jih Uredništvo Radia Trts A toplo priporoča, učitelje in starše pa vabi, da otroke k temu spodbudijo. Prav tako priporoča v poslušanje vsakodnevno Pravljico za dobro jutro, ki ji bodo mali šolarji lahko prisluhnili približno ob 7.30 po prvih jutranjih poročilih.

Oddaja Mladinski oder, na sporedu vsako nedeljo, ob 10. uri, bo v jesenskem tromesečju nudila otrokom nove radijske igre in dramatizirane zgodbe. Predvidena so naslednja dela:

- Ivan Sivec - dramatizacija Marjana Prepeluh: Gusarji na obzorju (nadaljevanka v 4. delih).
- Silvestra Rogelj - dramatizacija Matejka Maver: Bistrica Kalščica (nadaljevanka v treh delih)
- Miroslava Leban: Pravljična dežela sreče
- Žarko Petan: V knjigi pravljic
- Lučka Susič: Duh po cekinih in menjava na Vrhu
- Gianni Rodari - Vlado Vukmirović (prevod Lelja Rehar): Čebulčkove dogodivščine (dva dela)
- Manka Kremenšek: Božična pravljica.

(D.Ž.F.)

Obvestilo SSŠ

Sindikat slovenske šole, tajništvo Trst, vabi svoje člane, da se udeležijo deželne splošne stavke v torek, 29. septembra, v protest proti težkim ukrepom italijanske vlade, ki bodo prizadeli še zlasti upokojence in proti totalni zamrznitvi delovne pogodbe šolnikov.

Vlak podrl moškega

Včeraj popoldne malo po 17. uri je približno 2 kilometra stran od glavne tržaške železniške postaje prišlo do nesreče, v kateri je bil ranjen 66-letni moški, čigar ime zaenkrat ni znano. Moški je hodil ob progi, ko ga je približno v višini nadvoza nad Miramarskim drevoredom zadela lokomotiva: ranjenega moškega, ki pri sebi ni imel osebnih dokumentov, so prepeljali v Glavno bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima zlomljeno desno ramo, zaradi česar se bo moral zdraviti 30 dni.

Častitljiv življenjski jubilej učiteljice Milice Golob-Čok

Med našimi učitelji smo imeli veliko takih, ki so s svojim požrtvovalnim delom v šoli in tudi zunaj nje ostali vsem v lepem spominu. Bili so to pravi ljudski učitelji, ki so nesebično delovali in bili vedno pripravljeni pomagati povsod, kjer je bila njihova pomoč potrebna.

Med take zavedne in požrtvovalne učitelje sodi tudi naša slavljenka, Milica Golob-Čokova, ki je včeraj dopolnila 90 let.

Službovati je začela leta 1921, takoj po maturi, ki jo je zaradi povojnih razmer opravila v Mariboru. Zaposlila se je na slovenski Cirilmetodovi šoli pri Sv. Jakobu, kjer je doživela žalostno leto 1930, ko je italijanska oblast slovensko šolo zaprla. Ostati je morala doma, brezposelna.

Leta 1927 se je poročila z inž. Andrejem Čokom in se posvetila družini. Reaktivirana je bila šele leta 1946 in nastavljena na šolo pri Sv. Ivanu. Pozneje je bila premeščena še v Gropado in k Sv. Jakobu, kjer je leta 1967 dočakala upokojitev.

Učiteljica Milica Golob-Čok sodi torej v tisto generacijo slovenskega učiteljstva, ki je doživljala vse faze trpke zgodovine našega šolstva.

Draga Milica, k visokemu jubileju Ti želimo vsi kolegi še mnogo zdravih in vedrih let v krogu tvojih dragih!

MINKA PAHOR

ŠOLA ZA MLADE GLASBENIKE

Umetniško vodstvo: Igor Coretti — Feida Pasini — Bianca Zanettovich

V teku so vpisovanja za šolsko leto 1992/93 v tečaje:

✻ pristop h glasbi (od 3. leta starosti) ✻ pristop k violini (od 4. leta starosti) ✻ pristop h klavirju (od 4. leta starosti) ✻ violina, violončelo, ✻ klavir ✻ flavta, klarinet, kitara ✻ skupinska glasba ✻ orkester ✻ otroški zbor.

Pojasnila in vpisovanja do 2. oktobra v tajništvu - Ul. Valdirivo 19
Tel. 634088 od 9.30 do 12.30 od ponedeljka do petka

Multimedialni tečaji slovenščine bodo letos stekli tudi pri nas

V sodelovanju s Filozofsko fakulteto v Ljubljani predstavlja goriški Kinoatelje že tretje leto zapored sistem multimedialnih tečajev slovenskega jezika (Loglab - multimedialni tečaji slovenskega jezika). Skupaj z goriškima soorganizatorjema Kulturnim domom in Slorijem vodi Kinoatelje prepričanje, da je spoznavanje jezika in kulture najbližjega soseda nujna pot v pravo sožitje in v to, kar bi lahko imenovali kulturno ekologijo: skladen in spoštljiv odnos do naravnega in kulturnega okolja. Kinoatelje si v tej smeri prizadeva že več let z raznimi pobudami, kakršna je v prvi vrsti Film video monitor slovenskega filma, videa in televizije.

Letos se bo pobuda Loglab - multimedialni tečaji slovenskega jezika začela tudi v Trstu, kjer sta s Kinoateljejem sorganizatorja Slavistično duštvo iz Trsta in pokrajinska združenja ACLI (Associazioni Cristiane Lavoratori Italiani), vsedržavnega združenja civilne družbe, ki ima tudi vlogo podporne, vzgojne, izobraževalne in obsindikalne organizacije. Kakor pravi tržaški pokrajinski predsednik Franco Codega, »podpirajo ACLI novo pobudo zato, ker verjamejo, da se Trstu mora ponuditi še ena priložnost kulturnega odpiranja, to pa predvsem do sosednje Slovenije, s katero bomo morali graditi skupno in solidarno bodočnost v družbi, politiki in ekonomiji«.

Multimedialni tečaji slovenskega jezika so nastali v sodelovaju s Centrom za slovenščino kot drugi jezik pri Filozofski fakulteti v Ljubljani. Skupaj je bil sestavljen didaktični program, ki ne poudarja samo jezikovne vzgoje, ampak ponuja konkreten stik s slovenskim prostorom. To je toliko bolj pomembno pri učenju slovenskega jezika, ki je veliko bolj v središču nacionalne kulture, kot je to značilno za druge jezike. Tečaj jezika in kulture torej, ki si prizadeva za medetnično spoznavanje in želi biti faktor skladne medetnične organizacije.

Od tečajev je za Slovence najbolj zanimiv »multimedialni integracijski tečaj slovenskega jezika«, to je poseben dopolnilni tečaj za vse tiste, ki aktivno obvladajo slovensko narečje ali pogovorni jezik, radi pa bi se naučili tudi pravilnega pisanja in izražanja.

Za vse informacije in vpisovanje se lahko interesenti v Trstu zglasijo v Tržaški knjigarni, Ulica sv. Frančiška 20, tel. 635954 (od 8.30 do 13.00 in od 15.30 do 19.00).

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami ob izgubi naše drage

Pine Schillani por. Samec

SVOJCI

Trst, Boljunec, 27. septembra 1992

ZAHVALA

Ob izgubi našega predragega

Jožka Legiša

se iskreno zahvaljujemo darovalcem cvetja, župniku, cerkvenemu zboru in vsem, ki so ga pospremili k večnemu počitku.

ŽALUJOČI SVOJCI

Prečnik, 27. septembra 1992

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

ABONMA 1992-93

Aldo Nicolaj: **Hamlet v pikantni omaki** - režija Žarko Petan
Sam Shepard: **Pokopani otrok** - gostovanje Primorskega dramskega gledališča
Anton Pavlovič Čehov: **Češnjev vrt** - režija Boris Kobal
Bernard Slade: **Ob letu osorej** - gostovanje Cankarjevega doma
Thornton Wilder: **Naše mesto** - režija Adrijan Rustja
Arthur Schnitzler: **Anatol** - gostovanje Drame SNG Ljubljana
Slovenska noviteta

Dosedanji abonenti lahko obnovijo abonma do petka, 2. oktobra, od 10. do 14. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, telefon 632664. Vpisovanje novih abonentov od sobote, 3. oktobra, dalje.

koncerti

Gledališče Verdi
Simfonična sezona '92

Predprodaja vstopnic za vse koncerte pri blagajni gledališča Verdi na Trgu Unità (zaprta ob ponedeljkih).

V petek ob 20.30 (red A) bo v gledališču Rossetti KONCERT orkestra gledališča Verdi. Dirigent Carl MElles. Nastopata harfistka Jasna Corrado merlak in flavtist Mario Ancilotti. Na sporedu Brewaeys, Mozart, Smetana in Schubert. Ponovitev koncerta bo v soboto ob 21. uri v Palasport "Carnera" v Vidmu.

Stolnica sv. Justa

Jutri, 28. t.m., bo na sporedu koncert orglarja ANDREASA JACOBA.

Gledališče Rossetti

Danes, 27. t. m., ob 21. uri bo na sporedu dobrodelni koncert ob 150-letnici banke Cassa di Risparmio di Trieste. Pod vodstvom Riccarda Mutija bo nastopil Filharmonični orkester milanske Scale. Na programu Busoni, Casella, Faurè, Debussy.

Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasaži Protti.

Avditorij Muzeja Revoltella
"Nedelje mlade glasbe"

Danes, 27. t. m., ob 11. uri bo v Avditoriju muzeja Revoltella v Ul. Diaz drugi koncert posvečen 300-letnici Tartinijevega in 200-letnici Rossinijevega rojstva. Nastopil bo klavirski duo FROSINI-BAGGIO. Na sporedu Mozart, Brahms in Ravel in Payr.

Koncerti bodo trajali do 13. decembra.Informacije, abonmaji in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi na Trgu Unità.

Trieste Prima"

V torek, 29. t. m., bo v Avditoriju muzeja Revoltella na sporedu prvi koncert "Prima Trieste", serija koncertov, ki jih organizira gledališče Verdi z Združenjem Chromas in s podporo dežele F—JK, Združenja Alpe-Jadran in tržaške občine.

Nastopil bo skladatelj Vinko Globokar s svojimi skladbami ter s skladbami Wyttembacha in Kagela.

Repentabrska cerkev

Jutri, 27. t.m., ob 18. uri bo na sporedu tretji koncertstare glasbe, ki jih prireja Gallus Consort in Deželni sedež RAI pod pokroviteljstvom Tržaške pokrajine. Nastopili bodo: MARINKA BRECELJ, IRENA PAHOR, DINA SLAMA in MILOŠ PAHOR.

Gotska cerkev v Štivanu

Jutri, 28. t.m., ob 20.30 bo koncert komornega orkestra CAMERATA TRIESTINA pod vodstvom Fabrizia Ficiurja. Na sporedu Respighi, Elgar, Barber, Hindemith.

čestitke

Jutri bo pri Starčevih veliko slavje! ...danes pa dobro kosilo... Najin predragi ded VENČEK bo praznoval celih 80 let. Zato mu iz srca čestitava in želiva, da bi pogumno in veselo prekoračil stoletnico... Babici Mariji pa svetujeva, naj si kar zaviha rokave! Vnuk Igor z ženo Marjetico.

Ob tvoji 80-letnici, dragi praded VENČEK, ti iskreno želim veliko zdravja in veselja, tako da me boš lahko še dolgo let crtal in z bomboni poštemal! Tvoj pravnuk Goran.

V potu svojega obraza dočakal dedek VENČEK 80 si let, zato ti iz srca želiva, da ostal bi zdrav in poln življenja še mnogo srečnih let. Vnukinji Ksenija in Katja.

Danes v Zabrežcu velik praznik je, naša nona MIHAELA 90. rojstni dan slavi, da bi bila še vedno nasmejana in zdrava med nami ji želijo vsi vnuki.

Naša pranona HELI 90. rojstni dan praznuje. Vse najboljše ji želijo pravnuki Igor, Nataša, Danijel in Sandi.

Danes praznujeta v Boljuncu PINO in VANDA 25. obletnico poroke. Še mnogo let v skupnem življenju jima želijo vsi, ki ju imajo radi.

Danes praznujeta 25. obletnico poroke VANDA in PINO GRDINA. Iskreno jima čestitamo in želimo še mnogo zdravih, veselih in srečnih let v naši družbi - Laura, Emi, Claudio in Silvij.

V Ricmanjih bo jutri slavila 80. rojstni dan draga MILKA ŽULJAN. Vsi domači ji za visoki jubilej toplo čestitamo in ji želimo še veliko zdravja in sreče. Hvaležna pravnuka Matjaž in Boštjan pa pošiljata ljubljeni noni Milki zvrhan koš poljubčkov.

Na Katinari slavi okroglih 80 let naš dragi mož, oče in nono ANTON ŠVARA. Da bi bil še naprej zdrav in vesel mu želijo žena Ladi, hči Edvina in sin Slavko ter Berto, Marjana, Livio, Karen, Vanessa, Verena in ostali sorodniki.

Grazielli in Marjanu čestitajo tajnice slovenskih srednjih šol ob rojstvu ŠTEFANA, kateremu želijo vso srečo v življenju.

V barkovljanskem bregu pri Cjakih vsi se veselimo, naš mož, oče, ded in praded

VENČEK

80-letnico slavi! Zato mu želimo še mnogo zdravih, srečnih in veselih let. To so iskrene želje

žene Marije, hčere Lilijane in Dragota, sina Radota in Vere

razna obvestila

TFS Stu ledi sprejema nove plesalce v sredo, 30. septembra, ob 20.30 v Dijaškem domu v Trstu.

SK Brdina vpisuje in nudi informacije za zimovanje na Rogli jutri, 28., in v torek, 29. t. m., na sedežu kluba, Proseška ulica 131 na Opčinah, od 19.00 do 20.30.

Odbor KD Slavko Škamperle se bo sestal v sredo, 30. septembra, ob 20.30 na Stadionu 1. maj.

Vpisovanje v glasbeno šolo Godbenega društva Nabrežina. Vsi, ki bi se radi učili teorije, solfeggia in igranja inštrumentov se lahko javijo vsak ponedeljek in četrtek od 20.30 dalje na sedežu društva na Trgu sv. Roka v Nabrežini.

Dekliški zbor Devin sporoča, da so pevske vaje ob ponedeljkih in četrtkih ob 20.30 na sedežu zbora v Devinu.

Dom na Brdini (Opčine - Proseška ul. 109) vas vabi 4. oktobra ob 10. uri na predavanje o zdravilnih masažah: »Kako pomagam sebi in bližnjemu pri bolečinah v križu in težavah z nogami«. Kratkemu predavanju sledijo praktične masaže. Vstop prost.

V zamislih društva Vigred je ustanovitev mladinskega pevskega zbora, brez tvoje udeležbe to ne bo mogoče, zato te vabimo na prvo vajo-sestanek v društvene prostore v četrtek, 8. oktobra, ob 17. uri.

Otroški zborček Vigred otvarja novo sezono in vabi vse stare in nove pevce na prvo vajo, ki bo v društvenih prostorih v ponedeljek, 5. oktobra, ob 16. uri.

SKD Vigred prireja plesni tečaj. Za prijave tel. na št. 200865 od 15. do 16. ure ali 200679 od 20. do 21. ure od ponedeljka do petka.

Shinkai k. k. sporoča, da se pričnejo tečaj joge na Opčinah v Rekreatoriju Campo Romano v ponedeljek, 5. oktobra, ob 20. uri - v osnovni šoli v Saležu v sredo, 7. oktobra, ob 20. uri. Za pojasnila in vpisovanje tel. na št. 327488.

Občina Devin-Nabrežina prireja tečaje angleščine, nemščine, slovenščine, kitare in računalništva. Interesenti lahko dvignejo vpisne pole v uradu za Stike z javnostjo in prevajanje (soba št. 20) na Občini, tel. 6703111, od 9.00 do 11.30 od jutri, 28. t. m., do sobote, 10. oktobra 1992.

ŠD Mladina Resco - baletni odsek - obvešča, da se pričnejo treningi v četrtek, 1. oktobra, v šolskih prostorih OŠ Albert Sirk v Križu. Za I. skupino ob 16. uri, za II. in III. skupino ob 17. uri. Sprejem novih gojenk in potrditev vpisa bo na mestu samem.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom - V četrtek, 1. oktobra, začetek rednih tečajev rekreativne telovadbe po ustaljenem urniku. Vpisovanje istočasno.

Združenje za zaščito Opčin organizira danes, 27. t.m., od 9. do 15. ure na trgu pri openskem tramvaju žigosanje razglednic ob 90-letnici tramvaja.

izleti

Zveza invalidov, Društvo slovenskih upokojencev v Trstu in KRUT v sodelovanju z Zadružnim centrom za socialno dejavnost prirejajo petdnevni izlet v Salzburg in okolico od 12. do 16. oktobra. Vpisovanje in informacije na sedežu organizacij v Ul. Cicerone 8/b, tel. 360324, od 9. do 12. ure.

Sekcija Slovenske skupnosti v občini Dolina priredi v nedeljo, 4. oktobra, enodnevni izlet v Tabor v Savinjski dolini. Vpisovanje na telefonski številki 228481 v večernih urah.

Cerkveni pevski zbor od Sv. Ivana prireja v nedeljo, 4. oktobra, avtobusni izlet v Bovec in še kam. Na razpolago je še nekaj mest; za informacije tel. na št. 211192 ali 579035 v večernih urah.

Kulturno društvo in ženski pevski zbor Ivan Grbec iz Škednja organizirata v nedeljo, 4. oktobra, izlet v Rezijo. Vabita člane in prijatelje, da se jima pridružijo. Informacije vsak dan od 12.30 do 14.30 na tel. št. 383495.

FRIT01/4
Synteko parket
Frittoli-parchetti
EDINI EKSKLUZIVNI ZASTOPNIK V TRSTU - Ul. S. Zenone 6
Tel. 763429

TKGalerija

UL. SV. FRANČIŠKA 20

GABRIJEL STUPICA
Pregledna razstava del na papirju

MARKO KRAVOS
Novi pridelek poezije

Tržaška knjigarna in TKGalerija vabita na otvoritveni dogodek nove sezone, ki bo **v četrtek, 1. oktobra 1992, ob 17.30 v Ul. sv. Frančiška 20 v Trstu.**

Razstavo bo predstavila Tatjana Pregl, pesniško zbirko Obzorje in sled Tone Pavček. Iz nje bo bral Vladimir Jurc.

Ob sodelovanju muzeja Cekinov grad in Državne založbe Slovenije.

Jutri praznuje 80. rojstni dan naš dolgoletni godbenik

ANTON ŠVARA

Še veliko zdravih let v našem krogu mu želijo

člani ricmanjske godbe

Danes praznuje naša draga mama

MIHAELA

90. rojstni dan. Ob tej okrogli obletnici ji želijo vse najboljše

sin in hčere z družinami

kino

ARISTON - 16.30, 19.05, 21.45 **Legge 627**, r. Bertrand Tavernier. Juri isti film ob 19.00.

EXCELSIOR - 16.45, 18.35, 20.25, 22.15 **Il tagliaerbe**, r. Stephen King.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 **Morte di un matematico napoletano**, r. Mario Martone, i. Carlo Cecchi.

NAZIONALE I - 15.30, 17.40, 19.55, 22.00 **Basic instinct**, r. Paul Verhoeven, i. Michael Douglas, Sharon Stone, □

NAZIONALE II - 15.45, 17.15, 18.50, 20.30, 22.15 **Peter Pan**, prod. Walt Disney.

NAZIONALE III - 15.20, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 **Moglie a sorpresa**, i. Steve Martin.

NAZIONALE IV - 15.45, 17.55, 20.05, 22.15 **Indocina**, i. C. Denevue.

GRATTACIELO - 17.30, 19.45, 22.00 **Batman, il ritorno**, i. M. Keaton, M. Pfeiffer.

MIGNON - 15.45, 17.50, 19.55, 22.00 **Basic instinct**, □

EDEN - 15.30, 21.30 **Il piacere dappertutto**, porn., □□

CAPITOL - 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.10 **I sonnambuli**, r. Stephen King.

LUMIERE - 18.45, 20.30, 22.15 **Tokio decadence**, r. Ryu Murakami, i. M. Nikaldo, S. Maekawa, □□

ALCIONE - 18.30, 20.15, 22.00 **Toto le heros**, r. J. Van Dormael.

RADIO - 15.30, 21.20 **Avidità anale**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje obvešča, da je še nekaj prostih mest na sledečih tečajih:

1. dveletni poklicni tečaj za dodeljene uradniškemu delu (1200 ur)
2. strokovni master za upravljanje podjetij - pogoj za vpis opravljena višja srednja šola (500 ur)
3. za programiranje osebnih računalnikov z uporabo jezika DB III Clipper 5 (150 ur)
4. začetniški tečaj italijanščine (50 ur)
5. za sklepanje trgovskih pogodb (50 ur)
6. za vzdrževanje parkov, vrtov in zelenih površin (120 ur)
7. enologije (30 ur)
8. splošnega kmetijstva (150 ur)

Vsi zainteresirani se lahko vpišejo na sedežu Zavoda v Trstu, Ul. Revoltella 87, tel. 394515, najkasneje do 9. oktobra t. l., kjer bodo prejeli tudi dodatne informacije.

razne prireditve

SKD Barkovlje vabi na PRAZNIK KARAMALOV v nedeljo, 4. oktobra. Začetek ob 16. uri.

Barkovljanska skupnost vabi vse, posebno še noše, v procesijo Rožnovenčne Matere božje, ki bo v nedeljo, 4. oktobra, po maši od 8. ure.

Združenje prijateljev Podlonjerja prireja v Ljudskem domu II. izdajo Oktoberfesta danes, 27. t. m., ter 2., 3., 4., 9., 10. in 11. oktobra.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje bencinske črpalke:

AGIP
Ul. Revoltella
(vogal Ul. D'Angeli)
Nabrežje O. Avgusta
Istrska ulica
(pri pokopališču)
Ul. Carducci 4
Ul. Molino a Vento 158
Ul. A. Valerio 1 (univerza)

MONTESHELL
Ul. Giulia 2
(Ljudski vrt)
Drevored Campi Elisi 1/1
D'Annunziov drevored 73
Miramarski drevored 37
Miramarski drevored 273
Nabrežje T. Gulli 8
Sesljan (drž. cesta 202)

ESSO
Trg Libertà 10/1
Ul. Battisti 6 (Milje)

IP
Ul. Fabio Severo 2
D' Annunzijev drevored 38/A
Ul. Baiamonti 2
Miramarski drevored 213

ERG PETROLI
Nabrežje N. Sauro 14

API
Ul. Fabio Severo 2/5

NOČNE ČRPALKE (self service)
FINA - Ul. F. Severo 2/3
ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica
AGIP - Miramarski drevored 49
ESSO - Zgonik (drž. cesta 202)

ČRPALKE NA AVTOCESTAH (odprte neprekinjeno 24 ur)

AGIP
Devin (sever)
Devin (jug)

mali oglasi

ORVI01/4
OTROŠKE IGRAČE
SUPER izbira kakovost cene
ORVISI
Trst - Ul. Ponchielli 3

OSMICA je v Koludrovci odprta do 27. t. m. Vabljeni!

OSMICA je odprta v Borštu pri Zaharju.

PRODAM črno domače grozdje mešane sorte merlot, cabernet in refošk. Tel. na št. 228803 ali 228658.

MEŠANA slovenska firma išče sodelavce za delo na področju rezanega lesa, polfinale in splošnega uvoza-izvoza. Ponudbe na tel. (040) 291575.

IŠČEM stalno hišno pomočnico (tudi s prenočevanjem) za starejšo osebo. Tel. na št. (040) 364401 med 8. in 10. uro.

NA OPČINAH išče v nakup slovenska družina hišo z vrtom. Telefon 213385.

AVTO glass 1000 coupè, letnik 64, rdeče barve, opravljen tehnični pregled, vedno v garaži, prodam zaradi neobnovitve vozniškega dovoljenja. Tel. na št. 220363 v večernih urah.

PRODAM mercedes 250 coupè, letnik 71, v zelo dobrem stanju. Tel. na št. 229234.

PRODAM pando 30, letnik 82, v dobrem stanju. Tel. v večernih urah na št. (040) 251139.

VOLVO 740 turbo intercooler, v odličnem stanju, letnik 85, ABS, klima, pomična streha, stereo, prodam. Tel. tajnica 827493, ob delavnikih 366633 - Vali.

PRODAM malo rabljeno profesionalno gorsko kolo po ugodni ceni. Tel. na št. 412997.

PRODAJAM profesionalne kotalke št. 33, skoraj nove. Tel. po 19. uri na št. 225122.

PRODAM štedilnik na drva inox, s pečjo za kruh, zelo malo rabljen. Tel. na št. 220202.

RESTAVRACIJA nujno išče izkušeno kuharico za pomoč v kuhinji. Tel. na št. 226294.

GOSPA, mati 6-letne deklice, nudi pomoč družini kot otroška varuška. Urnik in plača po dogovoru. Tel. na št. 828251.

GOSPA srednjih let, z dolgoletno prakso pri delu z otroki in dojenčki, išče zaposlitev kot varuška otrok ali hišna pomočnica. Tel. na št. 212646.

IŠČEM kakršnokoli delo na Opčinah - likanje, čiščenje, varstvo otrok. Telefon 0038/67 31270.

PRODAM rastlino - figovec (Dendron) visoko 2 metra, primerno za lokal. Tel. na št. (0481) 33090.

včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 27. septembra 1992

VINCENC

Sonce vzide ob 5.58 in zatone ob 17.53 - Dolžina dneva 11.55 - Luna vzide ob 7.15 in zatone ob 17.59.

Jutri, PONEDELJEK, 28. septembra 1992

VENCESLAV

PLIMOVANJE DANES: ob 3.19 najnižja -46 cm, ob 10.31 najvišja 58 cm, ob 15.56 najnižja -55 cm, ob 22.01 najvišja 39 cm.

PLIMOVANJE JUTRI: ob 3.48 najnižja -40 cm, ob 9.58 najvišja 56 cm, ob 16.28 najnižja -54 cm, ob 22.38 najvišja 34 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 20 stopinj, zračni tlak 1025,3 mb narašča, brezvetrje, vlaga 47-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje razgibano, temperatura morja 21,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Giovanni Battigelli, Edoardo Franchin, Elisa Boscarol, Livia Maietta.

UMRLI SO: 88-letna Gabriella Samero, 73-letni Iside Cavalli, 81-letna Maria Sancin, 68-letna Giulia Delbello, 77-letni Guerrino Canciani, 81-letna Maria Memon, 61-letni Romano Poian, 88-letni Francesco Rossi, 72-letni Antonio Zetto, 62-letni Carlo Ulcigrai, 62-letna Anna Maria La Rosa, 58-letni Claudio Kosir, 86-letna Francesca Grimalda.

SLUŽBA LEKARN
Nedelja, 27. oktobra 1992
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Ul. Settefontane 39, Largo Osoppo 1, Ul. Cavana 11.

BOLJUNEC (tel. 228124).

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Settefontane 39 (tel. 947020), Largo Osoppo 1 (410515).

BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Settefontane 39, Largo osoppo 1, Ul. Cavana 11.

BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Cavana 11 (tel. 302303).

Od ponedeljka, 28. septembra, do nedelje, 4. oktobra 1992

Normalen urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Mazzini 43 (tel. 631785), Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. Sergija) (tel. 281256), Ul. Flavia 89 (Žavlje) (tel. 232253).

FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Mazzini 43, Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Ul.Combi 17, Ul.Flavia 89 (Žavlje).

FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefoni za najnujnejše primere.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30.

Ul. Combi 17 (tel. 302800).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LOTERIJA

BARI	39	36	20	64	62
CAGLIARI	1	15	51	21	62
FIRENCE	79	54	90	72	75
GENOVA	79	34	23	36	66
MILAN	25	78	23	26	70
NEAPELJ	74	18	13	89	82
PALERMO	21	72	48	27	67
RIM	51	55	75	29	57
TURIN	5	70	86	35	33
BENETKE	7	86	90	19	33

ENALOTTO

X 1 2 2 1 2 1 X 1 1 1 X

KVOTE:	
12	56.765.000.—
11	2.352.000.—
10	190.000.—

GOET01/5

ZALJUBLJENI V NEMŠČINO
Z GOETHEJEM V SRCU SPOZNAŠ NEMŠKI JEZIK
TRST — Ul. del Coroneo 15 — Tel. (040) 635763/64
Tečaji nemškega jezika za otroke
VPISOVANJE DO 2. OKTOBRA 1992
(razen ob sobotah) od 11. do 14. in od 16. do 19.30.
GOETHE-INSTITUT

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1

7.35 Dok.: Kvarkov svet
8.30 Otroški variete: La banda dello Zecchino
10.00 Zelena linija magazine
10.55 Maša
11.55 Aktualno: Parola e vita
12.15 Zelena linija
13.30 Dnevnik
14.00 Toto TV Radiocorriere
14.15 Film: Gli occhi del parco (pust., ZDA 1980, r. Hough-McEveety)
15.50 Šport: Cambio di campo
16.00 Pavarotti International
16.50 Šport: Solo per i finali
17.00 Variete: Pavarotti International
18.00 Dnevnik
18.10 Šport: 90. minuta
18.40 Variete: aspetta e vedRAI
19.15 Nan.: Su e giù per Beverly Hills
19.50 Vreme in dnevnik
20.25 Športne vesti
20.40 Variete: Na konja! - Pavarotti & Friends
22.25 Športna nedelja (1. del)
23.15 Dnevnik in vreme
23.20 Športna nedelja (2. del)
24.00 Dnevnik in vreme
0.30 Šport: avtomobilizem F1, motokros, atletika

RAI 2

7.00 Risanke in nanizanke
9.20 Film: Ragazze viennesi (kom., Avstrija 1944)
11.00 Variete: L'sola dei ragazzi
11.45 Kratke vesti
12.00 Nanizanka: Una famiglia come tante - Vecchi compagni di liceo
13.00 Dnevnik in vreme
13.40 100 ključev za Evropo
13.45 Variete: Serata d'onore (vodi Marisa Laurito)
15.50 Šport: konjske dirke, 16.25 kolesarstvo
17.05 Film: Orizzonti lontani (vestern, ZDA 1957, i. Alan Ladd)
18.40 It. nog. prvenstvo A lige
19.35 Vreme in dnevnik
20.00 Šport: Domenica sprint
21.00 Nanizanka: Hunter - La regina delle nevi (i. Fred Dryer, Stepfanie Kramer)
22.35 Variete: Cent'anni insieme (vodi A. Ghirelli)
23.40 Dnevnik in vreme
24.00 Rubrika o židovski kulturi
0.30 Izobraževalna oddaja: Multimedialna enciklopedija filozofskih znanosti
0.35 Glasba: Festival Jazz di Roccella Jonica

RAI 3

7.00 Variete: Fuori orario
8.30 Šport: IP v kanuju, 10.10 SP v atletiki
10.30 Komorni koncert
11.15 Film: Il nemico pubblico numero 1 (kom., It.-Fr. 1953, i. Fernandel)
13.05 Dok.: Pred 20 leti
14.00 Deželne vesti
14.10 Popoldanski dnevnik
14.25 Film: Sherlock Holmes a New York (krim., ZDA 1976, r. Boris Sagal, i. Roger Moore)
16.00 Drobci
16.55 Film: Una breve vacanza (dram., It. 1973, r. Vittorio De Sica, i. F. Bolkan)
18.40 Domenica gol
18.55 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželne športne vesti
20.00 Risanke: Blobcartoon
20.10 Film: 7 chili in 7 giorni (kom., It. 1986, r. L. Verdone, i. Carlo Verdone)
22.30 Dnevnik - ob 22.30
22.50 TV film: Scene da un matrimonio (dram., Šved. 1973, r. Ingmar Bergman)
23.40 Film: L'assassino di Sister George (krim., 1968)

TV Slovenija 1

9.20 Spored za otroke: Živ Žav, 10.05 nad. Priča (pon.)
10.35 Mladinski pevski festival
11.05 Dok.: Kronika (pon.)
11.30 Obzorja duha
12.00 Poročila
12.05 TV dnevnik BIH (pon.)
12.55 Begunci, tu z nami
14.20 Napovednik
14.25 Ljudje in zemlja
14.55 Domači ansambli: ansambel Lojzeta Slaka
15.25 Nad.: Šaljivec
15.50 Nan.: Splošna praksa
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.10 Film: Nora avto šola (kom., ZDA 1985)
18.35 TV mernik
18.50 Odprta knjiga
19.00 Risanka in Napovednik
19.20 Slovenski loto
19.30 Dnevnik, vreme in šport
19.55 Zrcalo tedna
20.30 Zdravo
21.35 Dok. oddaja: Čudoviti svet mineralov
22.05 Dnevnik, vreme in šport
22.40 Sova, vmes variete Video smešnice in nan. Gabrielov ogenj
24.00 Video strani

TV Koper

14.10 Film: Najokrutnejše srce
16.10 Nanizanka: Strela
16.40 Film: Cairo Road (krim., 1949, i. Eric Portman)
18.10 Oddaja o filmskem festivalu v Benetkah
19.00 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Nadaljevanka: Ryan
20.00 Nan.: Crime Story
20.45 Film: S čim Vam lahko postrežemo? (kom., VB, r. Bob Kellett, i. J. Inman)
22.20 Žrebanje loto
22.25 Vsedanes - TV dnevnik
22.35 Aktualno: Bella TV

TV Slovenija 2

12.25 Sova, vmes nanizanki
13.50 Športna nedelja: avtomobilzem F1, 16.00 slov. kasaški maraton, 16.45 DP v prostem plezanju, 17.00 športni oddaji, rokomet
19.30 TV dnevnik BIH
20.00 Videogodba
20.30 TV prodaja nepremičnin
20.35 Dok.: Vizionarji
21.25 Nad.: Očetje in sinovi
22.35 Mali koncert
22.45 Športni pregled
23.15 Avtomobilizem F1

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša (iz Rojana); 9.45 Pregled tiska; 10.00 Mladinski oder: Gusarji na obzorju (1. del); 10.35 Pesmi nove dobe New Age; 10.50 Satirični kabaret: Prežganka (Kobal-Verč); 11.30 Filmi na ekranih; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni tenutel Slovencev; 12.30 Narodnozabavna glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Tržaški štempiharji (pripravila M. Kravos); 14.40 Pesmi miru; 15.00 Iz krajevnih stvarnosti; 16.00 Šport in glasba; 17.30 Krajevne stvarnosti: z naših prireditev; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA

5.00, 6.00, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00, 23.00 Poročila; 5.10 Koledar; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika in vreme; 8.05 Veseli tobogan; 9.05 Pomnjenja; 10.05 Kviz: Quo vadis; 11.05 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Obvestila in glasba; 13.20 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.45 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.00 Lojtrca domačih; 18.00 Nedeljska reportaža; 18.30 Pojo amaterski zbori; 19.45 Lahko noč, otroci!; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za prijeten konec tedna; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočni progam.

RADIO KOPER (slovenski program)

8.30, 10.30, 17.30 Poročila; 12.30 Primorski dnevnik; 8.00 Otvoritev programa Radia Koper in radijski koledar; 8.45 Poti do zdravja; 9.15 Dober nasvet; 9.30 Po domače; 10.00 Sosednji kraji in ljudje; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Oddaja v narečju: Vanka in Tonca; 14.30 Nedeljski športni ritem; 15.30 Dogodki in odmevi - Prenos RS; 16.30 International music news; 18.30 Humoreska; 19.00 Dnevnik; 19.30 Prenos RS.

RADIO KOPER (italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.45 Kulturni koledarček; 7.30 Nedeljske pesmi; 7.50 Astrološki kotiček; 8.00 Turistični napotki; 8.25 Pesem tedna; 9.00 V knjižnici; 9.30 Pregled kulturnih dogodkov; 10.40 Svet družine; 11.00 Dogodki in odmevi; 11..30 Souvenir d'Italy; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 14.00 Želja po glasbi; 15.00-18.00 Glasba in šport; 18.00 Najnovejše LP plošče; 19.45 Nedelja na športnih igriščih - New Age; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

10.30, 14.30, 16.30 Poročila; 10.00 Jutranji nedeljski val; 19.30 Morski val.

CANALE 5

7.00 Aktualno: Na prvi strani
8.30 Nanizanki: Arnold, 8.50 Casa Keaton
9.15 Dokumentarci Jacquesa Cousteauja
10.00 Aktualno: Reportage
11.30 Nanizanka: Webster
12.30 Glasbena oddaja: Superclassifica Show (vodi Maurizio Seymandi), vmes (13.00) Dnevnik TG 5
13.50 Film: Vorrei non essere ricca (kom., ZDA 1964, r. Jack Smight, i. Sandra Dee)
15.45 Film: La moglie del prete (kom., It. 1970, r. Dino Risi, i. Sofia Loren, Marcello Mastroianni)
17.45 Variete: Quattro salti a...
20.00 Dnevnik TG 5
20.30 TV film: Il coraggio di Anna (dram., It. 1991, r. G. Capitani, i. Edwige Fenech, Roberto Alpi)
22.30 Aktualno: Ciak
23.00 Film: I complessi (kom., It. 1965, r. Risi-Rossi-D'Amico, i. Nino Manfredi, Ilaria Occhini), vmes (24.00) dnevnik
1.00 Nan.: Il ritorno di Missione impossibile
2.00 Nočni spored

RETE 4

8.00 Nabožna oddaja
8.15 Nanizanka: Hotel
9.45 Film: Bellezze a Capri (kom., It. 1951, r.-i. Adelchi Bianchi, Ave Ninchi, Nando Bruno)
10.30 Film: Il ciarlatano (kom., ZDA 1967, r.-i. Jerry Lewis, Susan Bay)
13.00 Nadaljevanka: Sentieri (i. Ashley Peldon)
13.30 TG 4 vesti
13.45 Nadaljevanka: Sentieri
14.30 Variete: Bellezze al bagno
17.00 Nanizanke: I Jefferson, 17.40 Strega per amore (i. Barbara Eden, 18.10 Colombo - Omicidio telecomandato, vmes (19.00) TG 4 vesti
20.30 Film: Omicidio a luci rosse ((krim., ZDA 1984, r. Brian De Palma, i. Melanie Griffith, Craig Wasson, Deborah Skelton)
23.00 Film: Impiegati (kom., It. 1985, r. Pupi Avati, i. Luca Barbareschi, Elena Sofia Ricci), vmes (23.30) TG 4 nočne vesti
1.00 Nan.: Avvocati a Los Angeles, 2.05 Lou Grant
3.05 Nočni spored

ITALIA 1

6.30 Pregled tiska
6.40 Otroški spored: La nostra inviata, variete Trofeo jr Gaetano Scirea, aktualnosti, Bim bum bam in risanke
10.30 Šport: Veliki golf - U.S. Open 92 (2. del)
11.45 Športni oddaji: Grand Prix (vodi A. De Adamich), 12.45 Vodič nogometnega prvenstva (vodi Sandro Piccinini)
13.30 Šport: Formula 1 start
14.00 Avtomobilizem F1: VN Portugalske
16.00 Šport: Domenica stadio (vodi Massimo De Luca)
18.00 IP v odbojki
19.30 Odprti studio
19.45 Variete: Benny Hill Show
20.30 Variete: La strana coppia (vodita Massimo Boldi in Francesco Salvi)
22.15 Šport: Pressing (vodi R. Vianello)
23.45 Variete: Mai dire gol
24.00 Studio sport: avtomobilizem F1 - po VN Portugalske
0.30 Studio sport
1.00 Odprti studio
1.15 Pregled tiska
1.25 Nočni spored

ODEON

13.00 Risanke
14.30 Nedeljski magazin: Odeon
19.30 Risanke: He man
20.00 Nan.: Laverne & Shirley
20.30 Film: Battle for the Treasure - Stone Blood (dram.)
22.30 Film: Stato d'allarme (dram., 1965, r. James B. Harris, i. R. Widmark)

TMC

8.30 Nanizanka: Batman
9.00 Risanke
9.30 Nan.: L'isola del mistero
10.00 Risanke
10.30 Nan.: Chopper One
11.00 Neurejeni potni zapisi
12.00 Papežev blagoslov
12.15 Film: Il volto senza nome (dram., 1974, r. L. Peerce)
13.40 Nanizanka: Ai confini dell'Arizona
14.40 Beautiful South Special
15.20 Košarka: Stefanel-Shampoo Clear Cantù
17.10 Film: Voglio essere amata in un letto d'ottone (vestern ZDA 1964, r. Charles Walters, i. D. Reynolds)
19.30 Akutalno: Bicincittà
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Šport: Galagoal
22.15 SP v atletiki
0.30 Film: Il grande Niagara (pust., ZDA 1974, r. W. Hale, i. Richard Boone, Randy Quaid)
2.15 Aktualno: CNN News

TELEFRIULI

14.00 Film: Il capitano di Castiglia
16.15 Ena rastlina na dan
16.30 Rubrika: Super pass
17.00 Nad.: Giovani ribelli
18.00 Glasbeni variete
19.00 Nanizanka
19.30 Športne vesti
20.30 TV film: Un amore impossibile (kom., 1980)
22.00 Nanizanka
22.30 Športne vesti
23.30 Nan.: Giovani ribelli

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)

Lastne oddaje:
19.30 Dnevnik in šport
20.30 Zadnje vesti in šport

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1

6.50 Aktualno: Unomattina, vmes (7.00, 8.00, 9.00, 10.00) dnevnik 1
9.05 Nan.: Mancuso F.B.I.
10.05 TV film: Diventerò padre
12.00 Variete: Unofortuna
12.25 Vreme in Dnevnik 1
12.35 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik in Tri minute
14.00 Film: 10.000 camere da letto (kom., ZDA 1957, i. Dean Martin)
15.55 Film: Il forte del massacro (vestern, ZDA 1958, r. J. Newman, i. Joel McCrea)
17.30 Sedemdni v parlamentu
18.00 Dnevnik 1
18.10 Variete: Aspetta e vedRAI
18.40 Aktualno: Čas izbir
19.40 Aktualno: Il naso di Cleopatra, nato vreme
20.00 Dnevnik
20.40 Film: Il tenente dei carabinieri (kom., It. 1986, r. M. Ponzi, i. Enrivo Montesano, Nino Manfredi)
22.35 Dnevnik 1
22.50 Rubrika: Emporion
23.05 Glasba: poklon Rossiniju
0.10 Dnevnik 1 in vreme
0.40 Danes v parlamentu
1.00 Rubrika opolnoči

RAI 2

6.50 Variete: Videocomic
7.00 Otroški variete
9.20 Rubrika: Verdissimo
9.40 Rubrika o protestantizmu
10.10 Film: Come tu mi vuoi (dram., ZDA 1932)
11.25 Nanizanka: Lassie
11.50 Kratke vesti
11.55 Variete: I fatti vostri
13.00 Dnevnik in Gospodarstvo
13.45 Aktualno: 100 ključev za Evropo
13.50 Nadaljevanki: La clinica della Foresta Nera, 14.40 Santa Barbara
15.25 Film: Il cantante del Luna Park (kom., ZDA 1964, i. Elvis Presley)
17.10 Aktualno: Ristorante Italia (vodi A. Clerici)
17.25 Kratke vesti
17.30 Nan.: Un caso per due
18.35 Športne vesti
18.45 Nanizanka: Hunter
19.35 Vreme, dnevnik in šport
20.30 Nan.: L'ispettore Derrick
21.35 Gledališče '92: Uscita d'emergenza (i. L. Arena)
23.25 Nočni dnevnik
23.45 Glasba: Incontri di musica sacra contemporanea
0.45 Film: Fantasma d'amore

RAI 3

7.00 Televideo
11.35 Tečaj angleščine ZDA
12.00 Kratke vesti iz Milana
12.10 Krožek ob dvanajstih
13.30 Izobr. odd.: Dottore in...
14.00 Deželne vesti
14.10 Popoldanski dnevnik
14.25 Drobci jazza
14.45 Rubrika: Bodymatters
15.15 Dok.: Šola se posodablja
15.45 Samo za šport: nogomet C, A in B lige, 16.45 deželna nogometna prvenstva
17.25 Športna rubrika: Derby
17.30 Nanizanka: I mostri
17.55 Dok.: La grande foresta della Caledonia
18.50 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželni šport
20.00 Variete: Blob
20.20 Aktualno: Una cartolina spedita da A. Barbato
20.30 Šport: Ponedeljkov proces
22.30 Dnevnik - ob 22.30
22.45 Aktualno: Milano Italia
23.40 TV film: Scene da un matrimonio (dram., Šved. 1973, r. Ingmar Bergman)
0.30 Dnevnik in vreme
0.55 Film: Dream lover (krim., ZDA 1986, r. A. Pakula)

TV Slovenija 1

8.50 Spored za otroke: lutkovna igrica Žogica Marogica, 9.05 Naša galerija, 9.20 kratki film Maja
10.00 Nad.: Odloženi raj (pon.)
10.50 TV mernik in Forum
11.20 Utrip in Zrcalo tedna
12.00 Poročila
12.05 TV dnevnik BIH (pon.)
15.50 Slovenski magazin
16.20 Dober dan, Koroška
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.10 Spored za otroke: Radovedni Taček - Miš, 17.30 nad. Bratovščina sinjega galeba, 17.55 Norčije v živalskem vrtu
18.10 Obzorja duha (pon.)
18.45 Poljudnoznanstvena serija: Moja knjiga o džungli
19.05 Risanka in Napovednik
19.30 Dnevnik, vreme in šport
20.05 Mednarodna obzorja
20.50 TV film: Gospodična Mary (r. Matjaž Klopčič)
22.25 Dnevnik, vreme in šport
22.55 Napovednik
23.05 Sova, vmes nan. Brooklynski most in Gabrielov ogenj ter dok. Ameriška kronika

TV Koper

14.20 Film: S čim vam lahko postrežemo? (kom., VB)
16.00 TV novice - Oresedici
16.05 Otroški spored: Čarobna svetilka, vmes risanke
17.00 Na kalifornijskih cestah
18.00 Primorska kronika
19.00 Vsedanes - TV dnevnik
19.30 Nan.: Crime Story
20.40 Športni ponedeljek
21.45 Vsedanes - TV dnevnik
21.55 Nan.: Chicago Story, 23.05 Buck Rogers

TV Slovenija 2

15.25 Očki kritike
16.15 Sova, vmes variete Video smešnice in nan. Gabrielov ogenj
17.30 Športni pregled (pon.)
18.00 Regionalni programi - Slovenska kronika
19.00 Videošpon
19.30 TV dnevnik BIH
20.00 Nanizanka: Gozdarska hiša Falkenau
20.30 Gospodarska oddaja
21.00 Sedma steza
21.30 Film: Moja noč pri Maude (Fr. 1969, r. Eric Rohmer)
23.45 Video strani

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kronika; 8.10 Jugoslavija 1941-1945; 9.05 Glasba; 9.30 New Age; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert; 11.30 Odprta knjiga; 11.45 Kantavtorji; 12.00 Okno na Arbat; 12.30 Glasba; 12.40 MePZ Štandrež; 12.50 Orkestri; 13.20 Gospodarska problematika; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: Svet za zaveso; 14.30 Iz filmskega sveta: Pogledi na slovenski filmvideo; 14.50 Evergreeni; 15.30 Mladi val; 17.00 Deželna kronika; 17.10 Mi in glasba: poklon Kogoju ob 100-letnici rojstva; 18.00 Alpe Jadran; 18.30 Potpuri; 19.20 Zaključek sporedov.

RADIO SLOVENIJA

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 8.05 Radio plus; 8.40 Minute za smeh; 10.45 Spot; 11.30 Pregled domačega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila; 13.45 Iz tujega tiska; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Radijska tribuna; 17.00 Studio ob 17.; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Zaplešite z nami; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Melodije; 23.05 Nokturno.

RADIO KOPER (slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.30 Jutranjik; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.40 Od otroštva do mladosti; 8.45 Delo, informacije; 9.00 Pesem tedna; 11.00 V podaljšku; 13.00 Jagode in podoknice; 15.00 Ob robu igrišča; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasbeni desert; 16.30 Aktualna tema; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Ob glasbi; 18.40 Od otroštva do mladosti; 19.30 Prenos RS

RADIO KOPER (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.45 Koledarček; 7.45 Jutranjik; 8.10 Morfej; 9.35 Glasbene želje; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine; 11.00 Humoreska; 11.30 Športna oddaja; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 13.45 Edig Galletti; 14.00 Želja po glasbi; 14.40 Alphabet street; 16.00 Popoldne ob štirih; 16.05 Plošče; 16.20 Koledarček; 16.50 Rock slovar; 17.20 Beatlesi; 18.00 Pod senčnikom; 19.00 Souvenir d'Italy; 19.40 New age; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja s tedenskim horoskopom in obvestili; 12.00 Pogovor z odvetnikom in Ostali Trst (pon.); 18.00 Tedenski športni komentar; 20.30 Operni odri.

CANALE 5

6.30 Aktualno: Na prvi strani
8.30 Nanizanka: Webster - Dirsi arrivederci
9.05 Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.)
11.20 Nan.: I Jefferson
11.50 Variete: Ore 12 (vodi Gerry Scotti)
13.00 Dnevnik TG 5
13.20 Variete: Non è la RAI
14.30 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)
15.00 Aktualno: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo parliamone
16.00 Otroški variete: risanke in kviz
18.00 Kviza: OK il prezzo è giusto (vodi Iva Zanicchi), 19.00 La ruota della fortuna (vodita Mike Bongiorno, Paola Barale)
20.00 Dnevnik TG 5
20.25 Zabavna oddaja: Striscia la notizia (vodi Ezio Greggio)
20.40 Film: I gemelli (kom., ZDA 1988, r. Ivan Reitman, i. Arnold Schwarzenegger, Danny De Vito)
23.05 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) Dnevnik TG 5
1.30 Nočni spored

RETE 4

8.30 TG 4 jutranje vesti
8.55 Nanizanki: Tre nipoti e un maggiordomo, 9.20 Strega per amore
9.45 Nad.: General Hospital, 10.00 Marcellina, 11.00 Ines, una segretaria da amare
11.30 Variete: A casa nostra (vodi Patrizia Rossetti)
13.00 Nadaljevanka: Sentieri
13.30 TG 4 vesti
13.50 Variete: Buon pomeriggio
14.00 Nadaljevanke: Sentieri, 14.20 Maria, 15.15 Io non credo agli uomini, 15.5 La storia di Amanda, 16.25 Celeste, 17.00 Febbre d'amore
17.30 TG 4 vesti
17.45 Aktualno: Lui lei l'altro (vodi Marco Balestri)
18.15 Kviz: La cena è servita
19.00 TG 4 večerne vesti
19.25 Rubrika o lepoti
19.30 Nadaljevanki: Gloria, sola contro il mondo, 20.30 La donna del mistero 2
22.30 Kviz: Io mammeta e tu
23.15 TG 4 nočne vesti
23.30 Nan.: Murphy Brown, 24.00 Avvocati a Los Angeles, 1.00 Lou Grant
2.10 Variete: A casa nostra

ITALIA 1

6.30 Pregled tiska
6.40 Otroški variete: Ciao ciao in risanke
9.15 Nanizanke: Baby sitter, 9.45 La casa nella prateria, 10.55 Hazzard, 12.15 La donna bionica, 13.15 I vicini di casa
13.45 Risanke
16.00 Variete: Unomania
16.05 Nanizanke: Troppo forte
16.35 Varieteja: E' pericoloso sport, 16.55 Twin Clips (vodi Federica Panicucci)
17.25 Nan.: Agli ordini papà
17.50 Variete: Mitico
Nan.: T.J. Hooker - Le minorenni
19.15 Aktualno: Lo dici tu
19.30 Odprti studio
19.40 Studio sport in vreme
19.45 Varieteja: Benny Hill Show, 19.55 Karaoke
20.30 Film: Fuori nel buio (dram., ZDA 1990, r. Michael Schroeder, i. Karen Black, Cameron Dye)
22.20 Film: Aliens - Scontro finale (fant., ZDA 1986, r. James Cameron, i. S. Weaver)
0.40 Odprti studio
0.50 Pregled tiska
1.00 Studio sport
1.15 Nočni spored

ODEON

13.00 Risanke in nanizanka
14.30 TV film: La famiglia Foys
15.30 Nadaljevanka: Viviana
16.15 Film: Se fossi deputato (kom., It. 1949)
18.00 Nadaljevanka: Veronica
19.30 Risanke: He Man
20.00 Nan.: Laverne & Shirley
20.30 Film: Alle donne piace ladro (dram., 1966, i. James Coburn, Camilla Sparv)
22.45 Film: La gabbia infernale (dram., 1985)

TMC

8.30 Nanizanka: Batman
9.00 Risanke: Snack
9.30 Variete: Ottovolante
10.30 Dokumentarec
11.45 Nan.: Doris Day Show
12.15 Variete: Kosilo z Vilmo
13.00 TMC News - Sport News
14.00 Film: Suprema decisione (vojni, ZDA 1948, r. Sam Wood, i. Clark Gable)
15.05 Risanke: Snack
16.15 Variete: Amici mostri
17.15 Aktualno: Ženska TV
19.15 Aktualno: Dietro lo specchio (vodi Ivo Mej)
19.30 Variete: SPQM News
20.00 TMC News
20.30 Film: Un bambino in fuga 2 - Tre anni dopo (dram., It. 1991, r. Mario Caiano)
22.20 Rubrika o motorjih Crono
23.20 Vesti: TMC News
23.40 Film: Il potere del male (dram., It.-Fr. 1985)
1.45 Aktualno: CNN News

TELEFRIULI

16.30 Nad.: White Florence
16.55 Kratke vesti
17.00 Starlandia
18.00 Nan.: I giorni di Bryan
19.00 Večerne vesti
19.30 Nanizanka: L'uomo che parla ai cavalli
20.00 Dok.: Zgodovina ZDA
20.30 Film: Tiara Tahiti (kom., VB 1962, i. James Mason)
22.00 Nočne vesti
22.30 Variete: Musica maestro

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)

Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

Odmevno mednarodno srečanje o družbenih premikih

Razumevanje teženj po suverenosti Kje so meje mednarodne solidarnosti

Včeraj je mednarodni inštitut za sociologijo iz Gorice (ISIG) pripravil odmevno in uspešno konferenco — mednarodni pogovor na temo:"Mednarodna solidarnost in narodna suverenost". Na predstavitvi konference, v njenem uvodnem delu, so povedali, da je v bistvu taka konferenca v času, ki ga preživljamo nujna, saj le tako pridejo na dan nove ideje in morda tudi novi pogledi na svet in bodoče dogajanje. Gre za iskanje izhoda, oziroma izhodov iz sedanje krize. Gre namreč za vprašanje jasne opredelitve pravice do samoodločbe narodov, ki se v bivših komunističnih in real—socialističnih režimih odločajo za samostojne državne tvorbe. Drugo vprašanje, ki so ga skušali razčleniti, pa se je nanašalo na solidarnost in suverenost naroda v sedanji politično skrajno nemirni dobi, ko je svetovni red, ki je do nedavnega še veljal, pa najsi je bil dober ali slab, porušen.

Razpravljalcev, oziroma udeležencev konference je bilo veliko. Naj med njimi omenimo profesorja Antonija Papisco, sicer docenta na padovski univerzi. Papisca je bil na konferenci moderator in je imenitno vodil razpravo. Prvi je govoril prof. Luigi Bonante iz Turina in nakazal glavne težave sodobne države in njen odnos do mednarodnih dolžnosti, patriotizma in univerzalizma. Za njim je govoril minister v egiptovski vladi. Veliko zanimanje je bilo za nastop vidnega politika nekdanje SZ in visokega funkcionarja sedanje ruske federacije Julija Kvintsinskega. Glasnik iranskega premiera Mohammad Jivad Larijani je analiziral skozi zgodovino odnos med suverenostjo in močjo neke države.

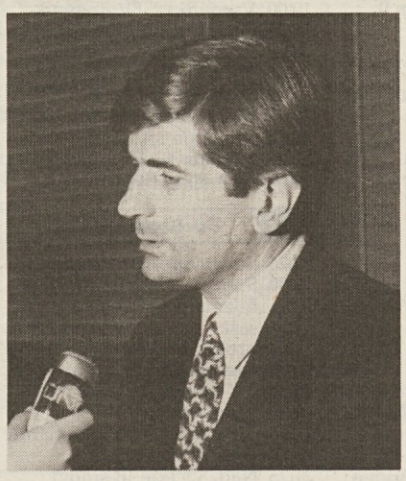

Giandomenico Picco

Sledila je še vrsta predavateljev, ki so vsi, razumljivo, z različnega zornega kota osvetlili pojmovanje suverenost in mednarodne solidarnosti. Naj omenimo samo nekaj imen: Marcel Merle iz pariške Sorbone, Barnett Rubin iz New Yorka, kjer je profesor na columbijski univerzi, predaval pa je tudi visok funkcionar Ministrstva za zunanje zadeve Achille Vinci Giacchi.

Med vsemi pa je največje zanimanje vladalo zapredavanje, ki ga je imel Giandomenico Picco, še do nedavnega podpredsednik Organizacije združenih narodov. Picco je osebnost, ki ima veliko zaslug za konec vojne med Iranom in Irakom ter velikanske zasluge za reševanje talcev v arabskih državah. Picco je zagovarjal tezo, da je nastajanje novih držav samo posledica tega, da so nekateri narodi do sedaj bili drugorazredni in sedaj to več nočejo biti, kar pa prinaša težave, ker tradicionalne države na take nove odnose niso še pripravljene ali pa nočejo biti. Velik izziv za prihodnost pa je harmonizacija novega s starim in suverenosti nekega naroda z dolžnostjo solidarnosti.

Konferenca se je sklenila z daljšo razpravo.

Osrednja manifestacija in shod v Tržiču

Priprave na torkovo splošno stavko v deželi

Sindikalne zveze CGIL/CISL/UIL v naši deželi bodo na varčevalne in omejevalne ukrepe vlade odgovorile s splošno štiriurno stavko v torek, 29. t.m. Podobne protestne manifestacije so bile v tem tednu že v Lombardiji, Firencah in Kampaniji.

Protestni shodi in manifestacije bodo v različnih krajih dežele. Na Goriškem bo protestni shod ob 10. uri na Trgu Republike v Tržiču, medtem ko bo štiriurna stavka v glavnem v dopoldanskem času. Od 9. do 12. ure bodo prekrižali roke delavci na območju Tržiča, od 8.30 do 12.30 delavci v drugih krajih Goriške.

Ker gre za splošno stavko, je treba v torek pričakovati prekinitev proizvodnje, oziroma prekinitev dejavnosti ne samo v industrijskem sektorju, ampak tudi na področju storitev, javnih služb itd. Znano je, da so varčevalni ukrepi vlade posebej prizadeli uslužbence državne uprave, zamrznili pogovore za obnovo kolektivnih delovnih pogodb, odvzeli posebne oblike nagrajevanja.

Ohromljen bo tudi javni promet, prekinjene storitve itd. Tako v Gorici med 9. in 12. uro ne bodo vozili avtobusi. Uslužbenci podjetja APT pa bodo stavkali v popoldanskem času, od 14.15. do 17.15.

Stavko napovedujejo tudi sindikalne organizacije zaposlenih v zdravstvu.

■ **V Rupi bo danes ob 15. uri** pomemben kulturni dogodek. Med popoldansko versko slovesnostjo bodo blagoslovili poslikana okna tamkajšnje cerkve. Zatem bo na ploščadi v bližini cerkve nastop pevskih zborov.
Za poslikavo oken je poskrbel goriški slikar Andrej Kosič, sicer po rodu iz Rupe.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

obvešča, da je še nekaj prostih mest pri tečaju za **strokovni master upravljanja podjetij** in pri **začetniškem tečaju angleščine**.

Vpisovanje in morebitne informacije **do 9. oktobra** na sedežu zavoda v Gorici, Ul. della Croce 3, vsak delavnik od 10. do 14. ure (tel. 81826).

Od jutri velja zimski urnik

S prehodom na sončno uro, stopa v veljavo tudi zimski urnik trgovin. Združenje ASCOM obvešča, da na območju goriške občine od jutri dalje veljajo naslednji okvirni urniki odpiranja, oziroma zapiranja trgovin. Trgovine z jestvinami 8.20-13.00 in 16.00-19.00, mesnice 7.30-13.00 (in predpraznične dni 16.00-19.00), trgovine z mešanim blagom 8.30-12.30 in 15.00-19.00, krošnjarji 8.00-14.00.
Trgovci si odpiranje trgovin lahko razporedijo tudi drugače, vendar morajo spremembo pravočasno sporočiti županstvu.

Mladenič iz Šlovrenca hudo ranjen med ropom v Vidmu

Lekarnar potegnil pištolo in streljal

Dvajsetletni Angelo Zanin iz Šlovrenca je v petek skušal izvesti rop v lekarni Cominotti v Vidmu, vendar je bil pri tem hudo ranjen s strelnim orožjem. Lastnik lekarne , Maurizio Cominotti ga je ranil s tremi streli iz pištole. Zanina so hudo ranjenega - neuradno smo sicer izvedeli, da ni v smrtni nevarnosti - prepeljali v bolnišnico v Vidmu, kjer so ga operirali, karabinjerji pa zatem zastražili.

Dogodek se je pripetil okrog 14. ure, ko je Zanin, ki ima stalno bivališče v Šlovrencu, D'Annunžieva ulica 32, s pištolo v rokah (menda je šlo za ukradeno orožje), vstopil v lekarno v ulici Gemona ter zahteval denar. Tisti trenutek je bilo v blagajni kakih 150 tisoč lir.

Lekarnar je bil na možnost roparskega obiska pripravljen. Prva krogla je zadela roparja v ramo, drugi dve pa v nogo, oziroma spodnji del trebuha. Čez nekaj trenutkov so v lekarno prihiteli orožniki, saj je najbližja postaja v neposredni bližini. Ranjenca so prepeljali v bolnišnico, stekel je postopek predviden v takih primerih.

Menda je Zanin imel pajdaša, ki naj bi se po dogodku hitro oddaljil avtomobilom rdeče barve in kot se zdi, goriške registracije.

Čeprav je Zanin star šele dvajset let, je doslej imel precej težav s sodiščem zaradi kaznivih dejanj v zvezi z mamili.

razna obvestila

SPDG rekreacija. Vadbo pričnemo v torek, 29. t.m., ob 21. uri v telovadnici Kulturnega doma.

Pevski zbor Jezero sporoča, da bo prva vaja v novi sezoni v torek, 29. septembra, ob 20. uri na sedežu KD Jezero.

KD O.Župančič obvešča, da bodo v prihodnjem tednu obnovili pevsko dejavnost. Prva vaja **otroškega pevskega zbora** bo že jutri, 28. t.m., ob 15. uri v domu Andreja Budala. Mešani pevski zbor pa se bo na prvi vaji zbral v torek, 29. t.m., ob 20.30.

KD Kras Dol-Poljane pripravlja plesni tečaj. Sestanek interesentov bo v šoli v Dolu v četrtek, 1. oktobra, ob 19.30.

V Kulturnem domu v Sovodnjah se v torek, 29. t.m., začne plesni tečaj (začetni in nadaljevalni). Informacije in prijave: Tanja Vižintin, tel. 882338.

Sekcija VZPI—ANPI Jamlje/Dol priredi v nedeljo, 18. oktobra ob 15. uri tradicionalni **Partizanski piknik** v Jamljah, pri Marjotu Pahorju. Prijave, do vključno 12.oktobra sprejemajo Ettore Moro, Mario Croselli in Karlo Kobal.

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško sprejema prijave za terapevtsko zdravljenje v zdravilišču Dobrna od 16. do 28. oktobra 1992. Informacije in prijave na sedežu društva ob sredah do 30. t.m. med 10. in 11. uro.

NAGRADA »DR. FRANE TONČIČ«

Slovenski visokošolski sklad Sergij Tončič v Trstu obnavlja letno nagrado »Dr. Frane Tončič«, ki ima namen vzpodbuditi visokošolce, pripadnike slovenske narodnostne skupnosti v Italiji k raziskovalnemu in ustvarjalnemu delu.

Nagrada je namenjena disertaciji, ki pomeni obogatitev slovenske kulture, zgodovine ali znanosti in ki je sklenila kandidatov visokošolski študij v obdobju med 1. junijem 1991 in 30. aprilom 1992.

Zainteresirani naj dostavijo izvod svoje študije najkasneje do 20. oktobra t. l. Narodni in študijski knjižnici v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, nakar bo prejeta dela obravnavala komisija, ki jo bo imenoval Upravni odbor Sklada. Dobitnik nagrade, ki znaša 2 milijona lir, bo razglašen februarja prihodnjega leta.

PROSVETNO DRUŠTVO PODGORA

Vinko Vodopivec v cerkveni glasbi

sodelujejo zbori:

MoPZ Provox - Nova Gorica; MePZ Lipa - Šempas; MePZ Podgora

spremna beseda: Jožko Kragelj — na orgle: Hubert Bergant

Režija: Janez Povše

Nedelja, 27. septembra 1992, ob 18.30 Cerkev sv. Justa v Podgori

Vstop prost

CASS01/19

TO SO NOVA

HRANILNA PISMA

ODLIČNI DONOSI

ZAKAJ JIH NE BI ODKRILI?

ZAPADLOST 36 MESECEV
ZAPADLOST 24 MESECEV
ZAPADLOST 12 MESECEV
ZAPADLOST 9 MESECEV
ZAPADLOST 6 MESECEV
ZAPADLOST 4 MESECI

Najnižje letne obresti

14.50%

Nespremenjene do zapadlosti

Pojasnila o višini obresti, o cenah, in o pogojih poslovanja so na ogled na posebnih analitičnih obrazcih v naših poslovalnicah.

CASSA DI RISPARMIO DI GORIZIA
GORIŠKA HRANILNICA

OBČINSKA PODJETJA V GORICI OBVEŠČAJO

Cenjene stranke, da bodo uradi za stranke od 28. septembra za približno 40 dni, zaradi obovitvenih del, odprti za javnost po sledečih urnikih:

— **BLAGAJNA, POGODBE in PRIJAVE OKVAR**: od ponedeljka do četrtka 8.30 - 12.00, petek 8.30 - 11.00.
— **URAD ZA UPORABNIKE**: od ponedeljka do petka 8.30 - 11.00.
— **TEHNIČNI URADI**: ponedeljk, SREDA IN PETEK 10.30 - 11.30, razen zmenkov v različnem času.

V mesecu oktobru bančni zavodi, ki imajo poslovalnice v Gorici ne bodo zaračunavali **komisij** za plačilo računov (bolette):

KMEČKA BANKA
BANCO AMBROSIANO VENETO
BANCA ANTONIANA
BANCA NAZIONALE DEL LAVORO
BANCA COMMERCIALE ITALIANA
BANCA DEL FRIULI - CREDITO ROMAGNOLO
CASSA DI RISPARMIO DI GORIZIA S.P.A.
(pri Uff. Tesoreria Enti-Ul. Carducci, 2/4)
CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE
CASSA DI RISPARMIO DI UDINE E PORDENONE S.P.A.
CASSA RURALE ED ARTIGIANA DI LUCINICO
(Podružnica v Ločniku in sv. Roku)
CREDITO ITALIANO

Za nadaljno brezplačno plačevanje informirajte se pri bančnih zavodih.

včeraj danes

Iz goriškega matičnega urada od 20. do 26.9 1992.
Rodili so se: Sebastiano Franzò, Veronica Radigna, Neldis AhmetaševiČ, Gianmarco Gronelli, Stella Devetak, Guglielmo Ziani, Francesco Di Martino, Chiara Vida, Matteo Verdimonti.
Umrli so: 40-letna bolničarka Maria Assunta Covaceuszach, 86-letni upokojenec Francesco Culot, 82-letni upokojenec Angelo Tomasella, 68-letna upokojenka Olga Monino, 49-letni šolnik Vincenzo De Falco, 78-letna upokojenka Almira Kodermaz por. Sfiligoi, 51-letni uslužbenec Franco Lorefice, 75-letni upokojenec Giovanni Clemente, 84-letni upokojenec Isidoro Bressan, 79-letna upokojenka Angela Mauri, 94-letni upokojenec Emilio Medessi, 67-letna upokojenka Luigina Lovisutti, 81-letni upokojenec Giuseppe Colugnati, 65-letni mehanik Giuliano Silvi, 64-letni upokojenec Edi Bensa, 69-letni upokojenec Augusto Favero, 52-letni delavec Giuseppe Leghissa.

Oklici: uradnik Piercamillo Ghisalberti in gospodinja Maria Cantalino.

Poroke: trgovec Miran Vižintin in uradnica Diana Mulič, učitelj Alessandro Munich in uradnica Silvia Bevilacqua, uslužbenec Giorgio Bressan in študentka Rossella Santangelo, trgovec Massimo Di Lenardo in trgovska pomočnica Elisabetta Lo Re, financar Pierluigi Milone in učiteljica Mojca Možina, delavec Sergio Giantin in trgovska pomočnica Mariarosa Pertini.

kino

Gorica

VITTORIA 16.30-22.00 »Americani«. Igrata Al Pacino in Jack Lemmon. Zmagovalec na Festivalu v Benetkah z najboljšim igralcem (J.Nicholson).

CORSO 15.15-22.00 »Basic instinct«.

VERDI 15.15-22.00 »Batman, il ritorno«.

Nova Gorica

SOČA 18.30 in 20.30 »Freejack«.

SVOBODA Šempeter 18.30 »Črno ogrinjalo«. 20.30 »Mondial 90«.

DESKLE 18.00 »Peter Pan«. Risanka. 20.00 »Gimnazijci atomskih poljan«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Al Moro - dr. Alesani, Trg. De Amicis 10 - tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Alla Salute - dr. Fabris - ul. Cosulich 117 - tel. 711315.

pogrebi

Jutri ob 11. Angela Mauri iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 12.30 Ippolito Raffaele iz mrliške veže glavnega pokopališča v stolnico, pogreb bo na glavnem pokopališču, ob 13.15 Isidoro Bressan iz splošne bolnišnice v Gradišče.

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sožalja ob izgubi dragega očeta

Edija Bensa

se vsem iskreno zahvaljujeva.

Posebna zahvala naj gre g. župniku Makucu, pevskemu zboru iz Štmavra, govornikoma za poslovilne besede, darovalcem cvetja ter vsem, ki so ga spremili na zadnji poti.

Eliana in Dolores z družinama

Oslavje, 27. septembra 1992

Odpirajo se vrata nove gledališke sezone

Mikavna abonmajska ponudba SSG

Samo še dobrih deset dni loči ansambel Slovenskega stalnega gledališča v Trstu od uradnega začetka nove sezone. Za 9. oktober je namreč najavljena premiera komedije sodobnega italijanskega pisatelja Alda Nicolaja »Hamlet v pikantni omaki« v prevodu Aceta Mermolje. Najbrž ni odveč poudariti dejstvo, da začenja SSG novo poglavje svoje zgodovine prav z delom italijanskega avtorja, s čimer izkazuje in dokazuje svojo odprtost v času, ko se marsikatera vrata zapirajo, ko postajajo medetnični odnosi v Evropi in pri nas čedalje bolj zaostreni, ko se izgublja smisel za humanizem in sposobnost dojemanja umetniških sporočil. Ob tem pa pritiska na človeka še svinčena kopa novih davkov in omejitev, da se posameznik v labirintu najrazličnejših sten komajda znajde.

Nemara je tudi zaradi tega zanimanje za gledališče v svetu in v Sloveniji večje kot kdajkoli. Teater predstavlja danes za človeka enega izmed trdnih oprijemališč, saj je gledališče izjemno demokratično in široko, dopušča možnost takega ali drugačnega umevanja bivanja, strinjanja in odklanjanja, ne sužnji osebnih, intimnih nazorov - nasprotno, daje možnost za dialektično soočanje. In kar je tudi pomembno: gledalec lahko sproščeno in glasno izrazi svojo oceno, svoj protest ali navdušenje.

Vodstvo Slovenskega stalnega gledališča je za novo sezono izoblikovalo tak izbor del, da bodo lahko prišle vse zgorajšnje trditve do izraza. Gledalci bodo imeli možnost soočiti se s kar dvajsetimi uprizoritvami (če ne bo pritisnil vedno lebdeči finančni nož, a zagotavljajo, da ne), od teh je veliko takih, ki bodo predstavljale srčiko vseslovenskega gledališkega dogajanja. V sami abonmajski ponudbi bo kar sedem premier, vmes še štiri ponovitve iz prejšnje sezone, tri lastne izvenabonmajske produkcije in šest odmevnih gostovanj. Slovenska javnost bo znala prav gotovo ceniti ta velik umetniško-organizacijski napor, ki je namenjen predvsem zamejskemu občinstvu. Z vpisom letošnjega abonmaja bodo lahko gledalci zadostili marsikateri radovednosti (posebne ugodnosti bodo, kot vedno, tudi za izvenabonmajske predstave) in potrdili zvestobo nacionalni umetniško-kulturni ustanovi, ki lahko širše in odmevno ponese glas o naši obstojnosti.

Zato Slovensko stalno gledališče vabi stare abonente, da potrdijo svoj sedež v dvorani, nove pa, da si ga zagotovijo. S kritičnim pristopom, a tudi z zavestjo, da tokrat namenjajo in vlagajo denar za nekaj svojega, da bodo z vplačilom abonmaja marsikaj dobili in pridobili, verjetno veliko več od vrednosti bankovcev.

»Trieste Prima 92« - priložnost za spoznavanje sodobnih skladateljev

Ne samo uživanje, temveč tudi sodoživljanje glasbene umetnine

MIRKO SLOSAR

Današnje glasbeno življenje v Trstu je namenjeno predvsem ohranjanju vrednot glasbene preteklosti. Le redko zasledimo v koncertnih programih kaj novega. Zato pa smo mnogo bolj veseli koncertov, ki jih že šesto leto organizira Trieste Prima. Že v samem imenu Premierski Trst je podana vsebina koncertov. Na njih bomo poslušali številne prve izvedbe in skladbe sodobnih skladateljev, ki jih le redko poslušamo v programih drugih tržaških koncertov. Poslušalci na koncerte Trieste Prima niso povabljeni, da bi uživali tako kot ob poslušanju stare glasbe, ampak zato, da sodelujejo z izvajalci in sodoživljajo glasbeno umetnino. Danes se mnogo stvari na vseh področjih umetnosti obrača zgolj k razumu. Nihče izmed nas ne more trditi, da bo vse, kar imamo danes v glasbi za mojstrsko delo to tudi tako cenjeno čez 100 ali 200 let. Sodobna glasba predstavlja duh današnjega časa in osebnost ustvarjalca. Kot taka mora imeti v svojem lastnem času tudi svojo vrednost. Ustvarjalna moč našega časa je enaka kot v preteklosti. Ne vemo pa, kaj iz našega časa se bo ohranilo. Malokatera doba pozna samo sebe, to velja tudi za današnjo. V vseh revolucionarnih časih so bila pravila in zakoni razveljavljeni, novih pa še ni bilo. Občutek imamo, da je danes vse dovoljeno. To velja tudi za današnjo glasbeno ustvarjalnost. V takih obdobjih je lahko bluffirati in slepariti z vrednotami, ki jih ni. Mi poslušalci se večkrat obnašamo tako, kot v pravljici Cesarjeva nova oblačila. Prepričan sem, da bo vse tisto, kar je resnično veliko, ostalo. Kljub temu pa so glasbene stvaritve našega časa vredne, da jih poslušamo, čeprav zanje ne moremo trditi, da so večne umetnine. Nastale so za današnjega poslušalca.

Vodilni glasbeni kritik našega časa H.H. Stuckenschmidt svoj prvi stik z elektronsko glasbo opisuje tako:

»Bilo je, kot bi se pojavili iz kraljestva mineralov zveneči izstrelki v človekov svet. Zdi se, kot da so pele kovine, tehnične oblike, podobne spiralam so postale zvok. Vse verižno odzivanje drugega v drugega segajočih čutnih vtisov se je bilo razbesnelo, grozeči nad - ali podsvet asociacij je brzel mimo v bežni panoramski viziji.«

To naj bo tudi nam vodilo pri poslušanju koncertov sodobne glasbe.

Koncerte v okviru Trieste prima so organizirali v sodelovanju Cromas, Premio Musicale Città di Trieste in Gledališče Giuseppe Verdi Trst.

Spored 6. sezone Mednarodnih srečanj s sodobno glasbo »Trieste Prima 1992«

V **torek, 29. septembra** bo v Občinskem muzeju Revoltella-Galerija za moderno umetnost v Ul. Diaz 27 nastopil pozavnist **Vinko Globokar.** Izvajal bo svoje, Wyttembachove in Kagelove skladbe.

V **petek, 2. oktobra** bo v Gledališču Rossetti koncert ob nagraditvi zmagovalca **Glasbene nagrade mesta Trst 1991.** Nastopil bo orkester Občinskega gledališča Verdi pod vodstvom **Carla Mellesa.**

V **torek, 6. oktobra**, spet v muzeju Revoltella, koncert flavtistke **Annamarie Morini** in violinista **Enza Porte.** Na sporedu bodo skladbe Mandanicija, Xanakisa in Gervasonija.

V **četrtek, 8. oktobra** (muzej Revoltella) - **Poklon Mariju Kogoju.** Nastopil bo pianist **Corrado Gulin.**

V **torek, 13. oktobra** (muzej Revoltella) nastopi Moški pevski zbor hrvaške radiotelevizije iz Zagreba pod vodstvom **Igorja KulieriČa.** Izvajal bo skladbe, ki so jih napisali Papadopulo, KulieriĆ, Kogoj, Horvat, Gotovac, Slavenski in Bartòk.

V **četrtek, 15. oktobra** (muzej Revoltella): **Chromas Ensemble - Trst.** Pod taktirko **Adriana Martinollija** bo izvajal skladbe Rojaca, Srebotnjaka, Garaua, Agerja, Corala in Trevisanija.

V **torek, 20. oktobra** (muzej Revoltella): **Ensamble l'Itineraire-Massy,** ki ga vodi **Philippe de Chalendar.** Na sporedu bodo dela Borradorija, Camarera, Gervasonija, Lopeza, Nove, Luqueja, Romitellija in Ruede.

Od 20. do 29. oktobra bo v Mariboru potekal 27. vseslovenski gledališki festival

Borštnikovo srečanje slovenskih teatrov po novem

Tradicionalno Borštnikovo srečanje slovenskih dramskih gledališč v Mariboru se bo letos predstavilo v novi podobi. Vsa leta doslej so namreč na tem vseslovenskem »gledališkem festivalu« sodelovala s svojimi najboljšimi predstavami domala vsa profesionalna in eksperimentalna slovenska gledališča iz Slovenije in zamejstva, na letošnjem, že 27. po vrsti, Borštnikovem srečanju, ki bo potekalo v Slovenskem narodnem gledališču v Mariboru od 20. do 29. oktobra, pa bodo uprizorjene samo tiste gledališke predstave slovenskih gledališč, ki jih je za srečanje izbrala posebna selekcijska komisija na čelu z Borisom Cavazzo, člani komisije pa so bili še Dalibor Foretič, Dušan Mlakar in Vasja Predan.

Po mnenju Olge Jančar, ki je že vrsto let med najbolj zavzetimi organizatorji Borštnikovih srečanj, bo novi koncept srečanj pozitivno vplival na njihovo kvalitetno rast, saj so nekaj zadnjih let posamezna gledališča na tem "festivalu" sodelovala že vse preveč "rutinsko". »Odslej slovenskim gledališčem vrat na Borštnikovo srečanje ne bo odpiral več avtomatizem, pač pa kvaliteta, kakor je to praksa povsod po svetu,« pravi Jančarjeva. Nov koncept Borštnikovih srečanj je zasnoval Glavni odbor srečanj pod vodstvom Matije Malešiča, ki je dal selekcijski komisiji napotilo, da ji pri sestavi programa srečanj »ni treba več upoštevati reprezentativne udeležbe vseh slovenskih gledališč na srečanju«.

Selekcijska komisija je to napotilo vzela zares ter temeljito analizirala predstave slovenskih gledališč v sezoni 1991/92. Po njenih ugotovitvah je bila lanskoletna sezona v slovenskih gledališčih povprečna, v nekaterih gledaliških hišah pa celo »pod običajno kvalitetno ravnjo«. Zato je za predstavitev na velikem odru izbrala samo šest predstav, kar je veliko manj kot običajno - od teh predstav bo kar tri uprizorila Drama Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru, ki doživlja pod umetniškim vodstvom mladega režiserja Tomaža Pandurja svoj umetniški preporod in vzpon.

Po mnenju selekcijske komisije so se v minuli gledališki sezoni na Slovenskem dogajale pomembnejše stvari za razvoj teatra po takoimenovanih malih odrih in v svobodnih oziroma neodvisnih gledaliških skupinah, kjer se pojavljajo novi in mlajši gledališki ustvarjalci. Njihova posebna občutljivost za znamenja »novega gledališkega časa«, ki prihaja z novimi generacijami, se kaže še zlasti v različnih težnjah neverbalnega in plesnega teatrskega izražanja. Gledališke skupine bodo zato letos močno zastopane v uradnem programu Borštnikovega srečanja.

Komisija je tudi »z obžalovanjem ugotovila, da še naprej usiha kakovostna, izvirna slovenska dramska beseda«, ki kaže, da slovenska dramatika po večdesetletnem vzponu doživlja določeno krizo. Po drugi strani pa se kaže pri najbolj prodornih ustvarjalcih današnjega slovenskega gledališča afiniteta do tem svetovne dramske klasike, s katerimi se želijo vključiti v tokove sodobnega svetovnega teatra.

Ker želi tudi Borštnikovo srečanje prej ko slej postati pomembno mednarodno gledališko zbirališče, so letos organizatorji povabili na srečanje tudi Ljudsko gledališče iz Bogote v Kolumbiji, ki se bo publiki predstavilo s tremi predstavami. Te predstave bodo zagotovo na festival privabile tudi številne ljubitelje gledališke umetnosti iz različnih držav.

Selekcijska komisija je izbrala za 27. Borštnikovo srečanje naslednje predstave:

Drama SNG Ljubljana - Henrik Ibsen: Peer Gynt v režiji Slobodana Unkovskega; William Shake speare: Timon Atenski v režiji Vita Tauferja.

Drama SNG Maribor - Slavko Grum: Dogodek v mestu Gogi v režiji Damirja Zlatarja Freya: Prosper Merimee: Carmen v režiji Tomaža Pandurja; Jean Baptist Poquelin Moliere: Don Juan v režiji Paola Magellija.

Gledališče Glej in Betontanc iz Ljubljane - Za vsako besedo cekin v režiji Matjaža Pograjca; Hamlet Packard (koprodukcija s Cankarjevim domom) v režiji Tomaža Štrucla.

Kozmokinetični kabinet Noordung - Kapital v režiji Dragana Živadinova.

Mestno gledališče ljubljansko - Luigi Pirandello: Kaj je resnica? v režiji Dušana Jovanovića.

Primorsko dramsko gledališče Nova Gorica - Samuel Beckett: O srečni dnevi v režiji Mileta Koruna; Sam Sheppard: Pokopani otok v režiji Dušana Jovanovića.

Borštnikovo srečanje je vsako leto tudi pravi kulturni prazn ik za prebivalce štajerske metropole, saj se takrat zvrsti v mestu ob Dravi še veliko drugih, takoimenovanih »spremljevalnih« kulturnih prireditev, na katerih sodeluje običajno več kot 30 tisoč gledalcev. Podobno bo tudi letos, saj bodo v času Borštnikovega srečanja v Mariboru organizirali veliko gledaliških predstav in kulturnih prireditev za vse, za katere bo zmanjkalo prostora v stari zgradbi Slovenskega narodnega gledališča, saj nova z veliko dvorano z okoli tisoč sedeži še vedno ni do konca zgrajena, čeprav gradnja traja že več kot desetletje.(NIA)

Vecchiet razstavlja v Schwetzingenu

Slovenska zamejska grafična šola beleži te dni posebno priznanje, ki prihaja iz nemškega umetnostnega sveta, ali točneje iz Schwetzingena, to je iz majhnega, geografsko neznatnega kraja ob Rodanu, ki pa velja v likovnem pogledu za zelo pomembno središče z dolgo tradicijo grafike, kjer je deloval Guttenberg in kjer je praktično tekla zibelka grafiki in papirju. Tamkajšnji muzej za grafiko in predvsem za lesorez Xylon je namreč priredil pred kratkim razstavo petih umetnikov srednje generacije iz različnih držav, med katerimi je tudi slovenski zamejski umetnik Franko Vecchiet. Razstava, ki so jo odprli 5. septembra in bo na ogled do 11. oktobra, obsega sto grafičnih del. Vsak avtor je prisoten z 20 deli. Vecchiet, ki se otvoritvene slovesnosti ni mogel udeležiti, razstavlja izbor del zadnjih štirih let. Gre za barvne lesoreze, ki jih je izdelal s kompleksnimi tehnikami. Na sliki njegov lesorez iz leta 1989.

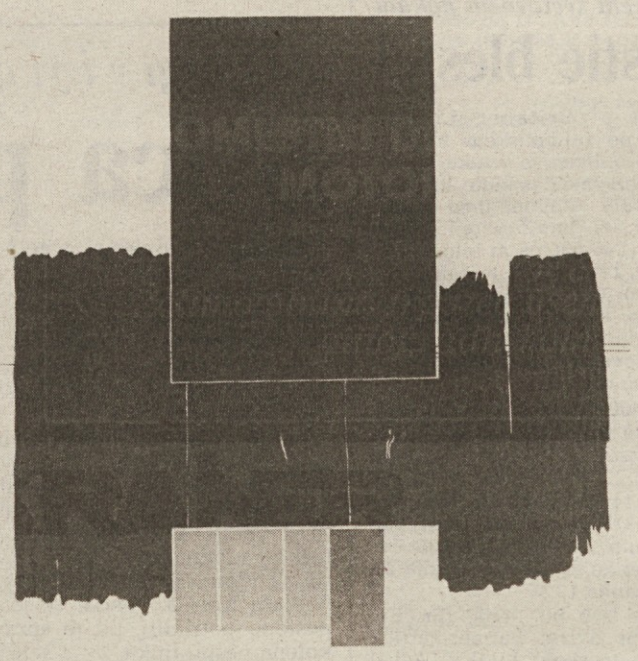

Danes na tekmi C lige Triestina - Sambenedettese

Slovesnost na »Grezarju«

Triestina se bo danes »poslovila« od svojega stadiona »Grezar« z osrednjim srečanjem kola tretjeligaškega prvenstva proti Sambenedetteseju. Od 18. oktobra se bo namreč tržaško moštvo preselilo na novi stadion »Nereo Rocco«, ki bo lahko psrejel kar 36.000 ljudi.

Na jutrišnji tekmi bo 12.000 abonentov priredilo pravo slovesnost ob 60-letnici »starega« stadiona. Skoraj vsi navijači bodo prišli na stadion z rdečimi majicami, kapami, rutami. Posebno priznanje bodo podleili kapetanu Ceroneju, ki je igral kar 250 tekem s Triestino.

Tržaški ljubitelji nogometa se zato danes gotovo ne bodo dolgočasili in upati je le, da tudi srečanje s Sambenedettesejem bo upravičilo pričakovanja.

Triestina gotovo ne bo pred lahko nalogo, saj se današanji tekmec Tržačanov odlično znajde na tekmah v gosteh, kjer se poslužuje svojega najnevarnejšega orožja, to je protinapad. Sambenedettese je tudi zelo čvrst v obrambi, kjer se odlikuje vratar Visi, ki ga je trener Maldini tudi sklical v repezentanco pod 21. letom. Tu velja omeniti še navarna igralca, kot sta Manari in Minuti.

Tržaško moštvo bo igralo s svojo standardno postavo in s povratkom Ceroneja bo tudi, kot upa trener Perotti, obramba neranljiva.

DANAŠNJI SPORED (15.00): Alessandria - Siena; Arezzo - Empoli; Carpi - Carrarese; Massese - Leffe; Palazzolo - Chievo; TRIETINA - Sambenedettese; Vicenza - Como; Vis Pesaro - Ravenna.

LESTVICA: Sambenedettese, TREISTINA in Empoli 7; Vicenza 6; Chievo, Vis Pesaro, Pro Sesto, Ravenna, Siena in Spezia 4; Palazzolo, Leffe, Carrarese, Como, Carpi in Massese 3; Alessandria 2; Arezzo 1.

Juventusov napadalec Gianluca Vialli med akrobatskim strelom na vrata na tekmi z Genoo. (Foto AP)

Danes v nogometni A ligi

Več derbijev

Današnji spored 4. kola nogometne A lige bo bržkone zelo zanimiv, tako da bi že po tem zavrtjljaju lahko prišlo do sprememb na lestvici. Derbijev je kar precej.

V prvi vrsti gre omeniti srečanje v Genovi, kjer bo Sampdoria gostila vodilnega Milana, ki je po treh kolih že sam na vrhu lestvice. Van Basten in drugi bi že lahko danes v Genovi okusili svoje prvo razočaranje. Naj omenimo, da bo tekmo Sampdoria - Milan sodil Tržačan Baldas.

Nič manj zanimivo ne bo v Turinu, kjer bo Boškova Roma igrala proti Juventusu. In zelo vroče se obeta tudi v Milanu, kjer bo Inter sprejel v goste Fiorentino, ki je trenutno v dobri formi. Na zelo neugodnem gostovanju pa bo Udinese. Igral bo namreč proti Foggi, ki še kako potrebuje točke,sa je skupno z Ancono še brez osvojene točke na dnu lestvice. Videmčani bodo nastopili brez poškodovanega Mandorlinija, zanesljivo pa bo na terenu Stefano Pellegrini, ki se je poškodoval v nedeljo na tekmi s Sampdorio.

DANAŠNJI SPORED (15.00): Ancona - Napoli; Atalanta - Cagliari; Foggia - UDINESE; Inter - Fiorentina; Juventus - Roma; Lazio - Genoa; Parma - Brescia; Pescara - Torino; Sampdoria - Milan.

LESTVICA: Milan 6; Torino in Sampdoria 5; Fiorentina, Juventus, Inter in Brescia 4; Napoli, Roma, Lazio in Genoa 3; Pescara, parma, UDINESE, Cagliari in Atalanta 2; Foggia in Ancona 0.

NOGOMETNA B LIGA

DANAŠNJI SPORED 4. KOLA (15.00): Bari - Taranto; Bologna - Ascoli; Cosenza - Ternana; Cremonese - F. Andria; Lecce - Reggiana; Modena - Spal; Monza - Padova; Pisa - Cesena; Venezia - Piacenza; Verona - Lucchese.

V 7. kolu slovenske nogometne lige

Izola razočarala

KOPER — V anticipiranih tekmah 7. kola slovenske nogometne lige je včeraj SCT Olimpija na stadionu za Bežigradom pričakovano zlahka premagala Potrošnika z visokim rezultatom 6:0 (3:0). Zadetke so dosegli Ubavič (3), Djuranovič, Topič in Vrabec. Veliko večje razočaranje, kot Potrošnik, ki je poraz pričakoval, pa so na izolskem stadionu pripravili okrog 1500 gledalcem nogometaši Belvedur Izole, ki jih je z zadetkom mladega slovenskega reprezentanta Ante Simundže premagal Maribor Branik. Odločitev je padla v 37. minuti, Izolani pa so se tudi po prejetem golu predstavili v tako slabi luči, da so si pred tekmo z Benfico (v sredo) napravili kaj slabo reklamo. V drugem polčasu bi jim vijoličasti lahko kar pošteno napolnili mrežo, toda na njihovo srečo so bili tudi oni nespretni pred vrati Talajića. SCT Olimpija ostaja tako v vodstvu, Maribor pa je s tekmo več po točkah dohitel Ljubljano na drugem mestu, Belvedur Izola je trenutno enajsta.

Ostale tekme bodo danes s pričetkom ob 16. uri. Oba primorska predstavnika igrata v gosteh, Koper v Celju, SAOP Gorica pa v Ljubljani pri Svobodi. Pred obema je težka preizkušnja, toda v obeh taborih so optimistično razpoloženi in načrtujejo polovičen izkupiček. Novogoričanom bi točka pomenila prodor proti sredini lestvice, Koprčanom pa ubranitev mesta pod vrhom in pa to, da bi ob SCT Olimpiji bili še edina nepremagana ekipa.

OSTALI SPORED 7. KOLA: Studio D - Nafta, Svoboda - SAOP Gorica, Publikum - Koper, Elektroelement - Slovan Mavrica, Železničar - Rudar, Steklar - Mura, Živila Naklo - Ljubljana.

SPORED 6. KOLA 2. SLOVENSKE LIGE: Dravograd - Avto bum, Istragas Jadran - Set, Domžale - Era, Primorje - Gidos, Tabor Jadran - Ilirija, Loka Medvode - Korotan, Dravinja - Oria Rudar, Napredek - Jelen Triglav (vse ob 15. uri). (Kreft)

Jerančičeva navdušila

POROTOROŽ — Na letošnji zaključni pozivni karting dirki, ki je bil včeraj na lucijskem kartodromu, je navdušila Ljubljančanka Nina Jerančič, sicer članica KK Portorož, ki je v članski kategoriji do 100 ccm prepričljivo zmagala. V kategoriji mladincev N 1 - 60 ccm je zmagal Vrhničar Aleš Prek pred Portožanom Gašperjem Ilijažem, v tekmi za slovenski pokal v kategoriji SLO kart pa je bil najhitrejši domačin Tom Nemarnik. Ob zaključni svečanosti je prireditelj Karting klub Portorož podelil vsem svojim aktivnim članom spominske plakete, ki so jih prejeli tudi odborniki kluba ter še nekateri zunanji sodelavci za prispevek k izjemno uspešni sezoni, v kateri so portoroški kartisti ob ekipnem osvojili še dva posamična naslova državnih prvakov. (Kreft)

Bugno prvi v Emiliji

BOLOGNA — Zmagovalec 75. izvedbe kolesarske dirke po Emiliji je svetovni prvak Gianni Bugno, ki je 201 km prevozil v 4.47' s poprečno hitrostjo 42,180 km na uro. Sledijo: 2. Cassani (It) po 50"; 3. Hodge (Avstral); 4. Imboden (Švi) oba po 50"; 5. Jeker (Švi); 6. Hampsten (ZDA), oba po 1'10"; 7. Jalabert (Fr); 8. Bottaro (It); 9. Zamana (Pol); 10. Tonkov (Rus), vsi po 1'55"; 17. Chioccioli (It) 3'10"; 23. Ghirotto (It) 5'00"; 29. Perini (It); 32. Chiappucci (It); 36. Fondriest (It), vsi po 5'30".

Rudić še štiri leta

RIM — Ratko Rudić bo še štiri leta vodil italijansko reprezentanco v vaterpolu, ki je na nedavnih olimpijskih igrah v Barceloni osvojila zlato odličje. Kot je povedal predsednik italijanske plavalne zveze Consolo, Rudić ni zahteval povišanje plače, tako da bo še naprej prejemal po 7 milijonov lir na mesec.

Danes VN Portugalske v formuli ena

Mansell ne popušča

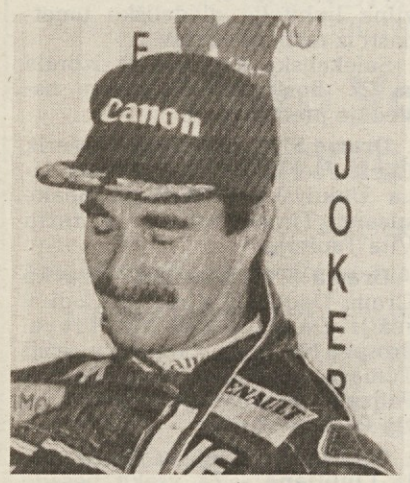

Nigel Mansell

ESTORIL — Tudi svetovni naslov, ki ga že ima v žepu, ni potešil Nigela Mansella, ki bo tudi na današnji dirki formule ena za VN Portugalske startal v prvi vrsti, kar mu je usplo že dvanajstič letos. V ostalem včerajšnje poskusne vožnje niso prinesle velikih sprememb. Velja sicer omeniti, da se je Senna s 4. povzpel na 3. mesto in prehitel Bergerja, majhen napredek pa so zabeležili tudi pri Ferrariju (Alesi je sicer ostal na 10. mestu, Capelli pa se je z 21. prebil na 16.), kar pa je za hišo iz Maranella le majhna uteha.

Na »borzi« pilotov medtem ni prišlo do premikov. Prost je sicer izjavil, da je vse bliže Williamsu, pristavil pa je, da je nemogoče, da bi dirkal skupaj s Senno.

Startni vrstni red: **1. vrsta:** Mansell (VB, williams renault) 1'13"041, pop. hitrost 214,400 km/h; Patrese (It, williams renault) 1'13"672; **2. vrsta:** Senna (Braz, mclaren honda) 1'14"258; Berger (Av, mclaren honda) 1'15"068; **3. vrsta:** Schumacher (Nem, benetton ford) 1'15"356; Brundle (VB, benetton ford) 1'16"084); **4. vrsta:** Hakkinen (Fin, lotus ford) 1'16"173; Alboreto (It, footwork mugen honda) 1'16"282; **5. vrsta:** Herbert (VB, lotus ford) 1'16"884; Alesi (Fr, ferrari) 1'16"884; **6. vrsta:** Boutsen (Bel, ligier renault) 1'16"930; De Cesaris (It, tyrrell ford) 1'17"240; **7. vrsta:** Gachot (Fr, venturi lamborghini) 1'17"250; Comas (Fr, ligier renault) 1'17"264; **8. vrsta:** Grouillard (Fr, tyrrell ilmor) 1'17"277; Capelli (It, ferrari) 1'17"287, sledi še 10 pilotov.

Slavje Francozov

PEKING — Francozi so na rallyju Pariz - Moskva - Peking dosegli dvojno slavje. Med avtomobilisti je zmagal Lartigue (citroen) pred Weberjem (Nem, mitsubishi) in Sabyjem (Fr, mitsubishi), med motociklisti pa se je uveljavil Peterhansel pred rojakoma Magnaldijem in Bermudesom (vsi trije yamaha). Tekmovalci so prevozili 16.000 km, od skupno 200, ki so bili na startu v Parizu, pa jih je na cilj prišlo okrog 50.

Na atletskem svetovnem pokalu

Christie blestel

HAVANA — Britanec Linford Christie je po olimpijskem zlatu v Barceloni osvojil zmago v teku na 100 m tudi v svetovnem pokalu, ki se je pričel v Havani. Atletom, med katerimi je Italijan Benvenuti osvojil 3. mesto na 800 m (1'46"53), pa ni bilo naklonjeno vreme, tako da so morali organizatorji otvoritveno slovesnost odložiti za 24 ur, kot tudi preizkušnjo v ženskem kopju. Ostali so tekmovali v dežju. Zmagovalci v posameznih disciplinah pa so naslednji:

MOŠKI - 400 m ovire: Matete (Zam, Af) 48"88; **800 m:** Sharpe (VB) 1'46"06; **100 m:** Christie (VB) 10"21; **krogla:** Stulce (ZDA) 21,34 m; **10.000 m:** Abebe (Et, Af) 28'44"38; **daljina:** Pedroso (Kub, Ame) 7,97 m; **začasna lestvica:** Velika Britanija 37 točk, Afrika 35, Evropa 30, Amerika 27, ZDA 25, Azija 25, SND 23, Oceanija 13.

ŽENSKE - 200 m: Perec (Fr. Ev) 23"07; **400 m ovire:** Farmer-Patrick (ZDA) 55"38; **troskok:** Li (Kit, Azija) 13,88 m; **višina:** Quintero (Kub, Ame) 1,94 m; **4x400 m:** Amerika 3'29"73; **začasna lestvica:** SND 39, Evropa 35, ZDA 30, Nemčija 25, Azija 23, Afrika 22, Amerika 222, Oceanija 17.

V 2. kolu italijanske košarkarske A-1 lige v Trstu (že ob 15.30)

Stefanel kot v pokalu?

Zaradi televizijskega prenosa bo daneašanje srečanje 2. kola italijanske košarkrske A-1 lige v Trstu med domačim Stefanelom in Clearjem iz Cantuja že ob 15.30. Zares dokaj neobičajna ura (za igralce same kot za navijače) in tudi za ostale tržaške ljubitelje športa, ki bodo tako v dilemi: izbirati bodo namreč morali medf Stefanelom in Triestino.

Kaže pa, da bo tako na Čarboli kot na Grezarju veliko število navijačev, kar spet priča, da si Tržačani želijo kakovostnega in predvsem ligaškega športa.

Pa vrnimo se k današnji tekmi med Stefanelom in Clearjem. Po uspešnem nastopu v italijanskem pokalu proti Scavoliniju bodo Tržačani danes igrali na vse, da osvojijo prvi prvenstveni točki, čeprav njihova naloga gotovo ne bo lahka, saj v ekipi Cantuja igrata odlična Američana, kot sta Mannion in Caldwell. Z uvodno prvenstveno tekmo v Bologni proti Knorru trener tržaškega Stefanela Tanjević ni bil zadovoljen. V Bologni je predvsem odpovedal Američan English, ki pa se je takoj oddolžil na pokalni tekmi proti Scavoliniju. Upati tudi je, da bo celotno moštvo igralo kot v sredo, saj bo le tako lahko premagalo Fratesovo ekipo, ki je na lanskem prvenstvu zelo ugodno presenetila.

Na včerašnjem anticipiranem srečanju tega kola je v Reggio Calabrii prišlo do presenečenja, saj je domači Panasonic odpravil enega izmed favoritov tega prvenstva, rimski Messaggero s 96:85 (40:42). Avenia (26 točk) in Volkov (22) sta bila najboljša pri gostiteljih, Dell' Agnello (20) in Radja (19) pa pri poražencih.

DANAŠNJI SPORED (18.30)

Philips Milan - Lotus Montecatini; Phonola Caserta - Knorr Bologna; Robe di Kappa Turin - Benetton Treviso; Teamsystem Fabriano - Scavolini Pesaro; Kleenex Pistoia - Baker Livorno; Scaini Benetke - Marr Rimini; ob 15.30: STEFANEL TRST - Clear Cantù.

2. KOLO A-2 LIGE

DANAŠNJI SPORED (18.30)

Cagiva Varese - Ticino Siena;Telemarket Forlì - Burghy Modena; Desio - B. di Sardegna Sassari; Sidis Reggio Emilia - Napoli; Panna Firence - Tonno Trapani; Mangiaebevi Bologna - Fernet Branca Pavia; Ferrara - Glaxo Verona; Medinform Marsala - Aresium Milan.

Po zmagi v igri dvojic v Davisovem pokalu

Švica prvi finalist

ŽENEVA — Švica si je že po drugem dnevu zagotovila nastop v finalu Davisovega pokala. V včerajšnjem srečanju dvojic proti Braziliji sta namreč Mark Rosset in Jakob Hlasek s 6:3, 6:4, 6:3 odpravila Cassia Motta in Fernanda Roeseja in tako Švica vodi s 3:0.

Začel se je tudi drugi polfinale, med ZDA in Švedsko. Prvi dve srečanji posameznikov sta osvojila Jim Courier in Andre Agassi, tako da ZDA vodijo z 2:0, kar bodo Švedi težko nadoknadili. Courier je v 4 setih z izidom 4:6, 7:6, 6:3, 7:5 premagal Niklasa Kultija, vendar se je moral pošteno potruditi, da je spravil na kolena nasprotnika, ki je šele na 71. mestu svetovne lestvice. Tudi Agassi je slabo začel in izgubil prvi set, zatem pa ni delal več napak in je Edberga odpravil s 5:7, 6:3, 7:6, 6:3. V današnjem srečanju dvojic bosta za Švedsko igrala Edberg in Jarryd, medtem ko bosta ZDA zastopala John McEnroe in Sampras.

Finale Seleš - Sabatini

TOKYO — V finalu teniškega turnirja v Tokyu se bosta srečali Novosadčanka Seleševa in Argentinka Sabatinijeva. Seleševa je s 6:0, 3:6, 6:4 premagala Fernandezovo, Sabatinijeva pa s 6:3, 6:3 K. Maleevo.

Connors boljši od Navratilove

LAS VEGAS — V teniškem ekshibicijskem nastopu je ameriški veteran Jimmy Connors s 7:5, 6:2 premagal Čehoslovakinjo Martino Navratilovo, sicer ameriško državljanko. Navratilova se je dobro držala, poraz pa gre v porvi vrsti pripisati 8 dvojnim napakam pri servisu, od tega dva v odločilnih trenutkih.

Italijanska odbojkarska A-1 liga

Montichiari zmagal po petih setih igre

V anticipirani tekmi 2. kola italijanske moške odbojkarske A-1 lige je včeraj Gabeca Montichiari s 3:2 (8:15, 6:15, 16:14, 15:8, 15:13) premagala ekipo Centromatic iz Prata.

DANAŠNJI SPORED

Maxicono Parma - Lazio, Venturi Spoleto - Petrarca Padova, Messaggero Ravenna - Panini Modena, Aquater Brescia - Misura Milan, Sisley Treviso - Sidis Baker Falconara, Alpitour Dielse Cuneo - Jockey Deroma Schio.

A-2 LIGA

DANAŠNJI SPORED

Carifano Fano - Latte Giglio Reggio Emilia; Scaini Acireale - San giorgio Mestre; Godyeco S. Miniato - Moka Forlì; Tomei Livorno - Gallo Bari; Com Neapelj - Agrigento; Asti - Ingram Città di Castello.

Sinoči v 1. kolu košarkarske B lige na gostovanju v Faenzi

Jadranovcem usoden prvi polčas

POPOLARE FAENZA - JADRAN TKB 94:82 (55:42)

POPOLARE FAENZA: Capella 4 (2:2), De Ambrosi 24 (5:8), Regazzi 14 (6:9), Giulietti 7 (1:2), Bogliatto 17, Bellone 4, Fusati 7 (2:4), Pedretti 3 (1:2), Tasso 14; trener: Marini.

JADRAN TKB: Crisma 3 (1:3), Oberdan 11 (4:6), Čuk 12 (2:6), Starc 4, Rebula, Merlin 17 (2:2), Rauber 12 (5:6), Smotlak 23 (9:11), Milič, Pertot; trener: Drvarič.

SODNIKA: Quaranta in Fumo iz Rima. POM: Rauber (39), Starc (40). TRI TOČKE: De Ambrosi 3, Bogliatto 3, Regazzi 2, Giulietti 1, Fusati 1; Merlin 3, Rauber 1, Oberdan 1.

FAENZA — Uvodni nastop Jadrana TKB v B ligi se ni končal najbolje. Naši košarkarji so namreč v gosteh izgubili proti močni Faenzi, ki naj bi bila celo ena izmed kandidatov za prestop v višjo ligo.

Jadranovcem je bil usoden sam začetek srečanja, saj so v 10. min. izgubljali kar z 12:28, v 15. min. pa je bil izid 40:22 za gostitelje, ki so bili predvsem pri metu treh točk izredni (samo v prvem polčasu so dali kar 8 trojk). Pri tem pa so domačini imeli lahek posel, saj so naši slabo branili in dovolili gostiteljem, da so po prvih 20 minutah zbrali 55 točk.

V drugem polčasu pa so naši zaigrali kot prerojeni. V 25. min. so zaostajali le še za 9 točk (54:63), v 30. pa za 7 (63:70). Nakar pa je našim fantom zmanjkalo sape in zaslužen poraz je bil tu.

Od posameznikov bi omenili predvsem odličen nastop Alexa Smotlaka, ki je imel pri metu 7:13, pri PM 9:11 in kar 12 skokov. Sicer pa je treba pohvaliti naše moštvo v celoti za igro v drugem polčasu.

V naslednjem kolu bodo jadranovci zaposleni doma, in sicer v nedeljo proti Anconi, za katero igra tudi Tržačan Laudano.

Na arhivski sliki: Rauber (med prodorom na koš) je sinoči dal 12 točk.

Košarkarski turnir »Del Negro«

Bor Radenska v malem finalu

LATTE CARSO - BOR RADENSKA 83:70 (35:32)

BOR RADENSKA: Simonič, Monticolo 11 (3:6), Perčič 5 (3:4), Debeljuh 6 (2:3), Persi 15 (5:5), Barini 2, Smotlak 14 (4:8), Carbonara 6 (3:4), Poretti 11 (1:1), Samec, Grbec; trener: Sancin.

V polfinalni tekmi košarkarskega turnirja »Del Negro« je Bor Radenska izgubil proti Servolani in bo zato danes igral v malem finalu ob 10. uri v telovadnici Alture.

TURNIR ŠD SOKOL

SOKOL - LIBERTAS 97:81 (38:52)

SOKOL: Gruden, Terčon 21 (5:9), Klanjšček 6 (2:3), Busan 4, Caharija 19 (5:8), Dolhar, Sedmak, Ušaj 16 (4:4), Starc 21 (5:6), Sosič 5, Lesizza 5 (0:2); trener: Vatovec.

KONTOVEL MLADINCI - BREG 65:64 (24:20)

KONTOVEL: Ban 2, Gulič 17 (1:6), Paulina 10, Kralj 16 (0:6), Hmeljak 14 (2:4), Emili, Černe, Raubar, Vodopivec 4, Turk 2 (2:6); trener: Furlan.

BREG: Kovačič 5 (2:2), Malalan 2, Corbatti 9 (0:1), R. Žerjal 7 (1:3), Gobbo, Klabjan, Koren, Škerlavaj 13 (1:1), Bandi 8 (0:3), Salvi 16 (2:3), Krevatin 2, Savoia 2 (2:2); trener: Canciani.

DANAŠNJI SPORED (telovadnica v Nabrežini): 9.30 za 3. mesto: Libertas - Breg; 11.30 za 1. mesto: Kontovel - Sokol.

(VJ)

V petek na sedežu TPK Sirena sprejem za našo olimpijko

Arianna, ponos nas vseh

V petek je bilo v prostorih TPK Sirena v Barkovljah zares svečano. Glavna akterka večera pa je seveda bila Arianna Bogatec, kateri je Sirena pripravila svečan sprejem po nastopu na olimpijskih igrah v Barceloni.

Ob tej priložnosti so se na Sireninem sedežu zbrali številni ugledni športni politični delavci, od predstavnikov CONI Felluge in Borrija do odbornika državne jadralne zveze (FIV) Marrija in predsednika XI. cone jadralne zveze, inž. Molette.

Med gosti je bila tudi gospa Skabarjeva, predsednik »Azzurri d' Italia«, ki je v svojem posegu med drugim poudarila, da niso pomembni le rezultati, ki jih osvoji državni reprezentant, saj bi blahko bili le-ti naključni, važnejše je dejstvo, da uspešno nosi državni dres čim dlje in konstantno.

Predsednik ZSŠDI Jurij Kufersin je čestital jadralki za velike uspehe v sezoni in seveda za nastop na olimpijskih igrah ter tudi obžaloval odsotnost naših politikov, predsednik JK Čupa Marino Košuta pa je nagradil Arianno z res lično skulpturo. Priznanje je Arianni podelil tudi Sekretar Slovenske športne zveze Marjan Jemec.

Pozdrave, priznanja so prinesli tudi številni predsedniki jadralnih durštev iz dežele. Arianna pa se je še kako veselila prisotnost Straulina, bivšega italijanskega jadralega olimpijskega reprezentanta.

Slavnostni govor je imel predsednik TPK Sirena Livio Pertot, ki je na kratko orisal športno kariero Arianne Bogatec, njenih izrednih uspehov do »življenjskega cilja« vsakega športnika, to je nastop na olimpijskih igrah. Nastop na OI pa je bil seveda izjemen uspeh ne samo za Sireno, temveč za ves naš šport sploh.

Sledila je družabnost v zares prijetnem vzdušju.

Na sliki D. Križmančiča: s petkove svečanosti na sedežu TPK Sirena.

V 1. kolu deželnega odbojkarskega pokala

Bor in Sloga uspešna

MOŠKI

Skupina A

SLOGA - ZAULE RABUIESE 3:2 (15:10, 15:12, 8:15, 7:15, 15:8)

SLOGA: Čač, Jercog, Kerpan, Aljoša in David Kralj, Maver, Pahor, Riolino, Sgubin, Štrajn.

Prvi Slogin nasprotnik v letošnjih tekmovanjih za deželni pokal je bila ekipa Zaule Rabuiese, ki je lani napredovala iz 1. divizije v D ligo, se je pa v primerjavi z lansko sezono okrepila z igralci nekaterih tržaških društev, ki nastopajo v nižjih ligah. Sloga je svojo prvo tekmo odigrala v okrnjenem sestavu. Cisolla še ni prišel v Trst, saj še nima študijskih obveznosti in zaenkrat še trenira pri matičnem društvu Sisley v Trevisu. Službeno pa sta bila zadržana Edi Božič in David Kralj, slednji pa se je soigralcem pridružil med samo tekmo.

Z agonističnega vidika je bilo srečanje kar prijetno za oko, razen 4. seta, v katerem so slogaši precej popustili. Za kako tehnično oceno njihovi igri pa je kajpak še prezgodaj. V deželnem pokalu je rezultat postranskega pomena, saj je cilj tekmovanja le uigravanje in preverjanje forme. Trener Drasič je tako preizkušal vse razpoložljive igralce, v primerjavi z lansko sezono pa predstavlja novost povratek v Slogine vrste podajača Marija Čača, ki se je vrnil iz Rima, sinoči pa je s starejšimi tovarši prvič zaigral 15-letni Aljoša Kralj. (INKA)

BOR - ROZZOL 3:1 (15:13, 9:15, 15:7, 15:11)

BOR: Marega, Bresich, Koren, Paulica, Furlanič, Gombač, Coloni, Caputi, Stulle.

Prva tekma sezone, pokalni nastop z Rozzolom, je mimo uspeha pokazal, da se Borova moška šesterka predstavlja letos v povsem novi preobleki, predvsem pa v ozračju obnovljenega navdušenja. Po lanskem poraznem prvenstvu v C-1 ligi in posledičnem izpadu je prišlo tako znotraj ekipe, kot okrog nje, do temeljite prestrukturacije, a resno zastavljeno delo z mladimi, sodeč po včerajšnjem nastopu, že daje svoje prve sadove.

Borovci so nasprotnika presenetili z izredno borbeno igro, tako v obrambi kot ob mreži. Ob kapetanu Maregi, ki je pri 22 letih že prevzel vlogo pravega leaderja moštva, in zelo solidnem Caputiju, so se pogumno vrgli v boj mladi, pri čemer so velik napredek pokazali zlasti tisti, ki so še do lani igrali v prvi diviziji. Trenerja Seppija seveda čaka še veliko dela, marsikaj je treba še izpiliti in popraviti, toda fantje kažejo veliko volje do dela in željo po napredku, tako da je prvi vtis več kot pozitiven, čeprav se seveda pri društvu vsi dobro zavedajo, da bo prvenstvo C-2 lige izredno zahtevno.

Skupina B

SOČA SOBEMA - CREMCAFFE' 1:3 (6:15, 10:15, 15:13, 6:15)

SOČA SOBEMA: M. Tomsič, Battisti, Muscau, Klede, Čevdek, Braini, Soban, Pahor

Sočani so prvo tekmo deželnega pokala odigrali proti tržiškemu Cremcaffeju, ki se je za letošnjo sezono dobro okrepil in računa na prestop v C-1 ligo. Igra Sočanov je bila na zadovoljivi ravni, če upoštevamo, da so nastopili v okrnjeni postavi. Občasno so lahko številni gledalci prisostvovali dopadljivi igri naših, kar daje veliko upanja pred bodočimi nastopi.

ŽENSKE

Skupina A

VIRTUS - SOKOL INDULES 0:3 (5:15, 13:15, 10:15)

BOR FRIULEXPORT - SLOGA KOIMPEX 1:3

obvestila - obvestila - obvestila - obvestila - obvestila - obvestila

PLAVALNI KLUB BOR
sporoča, da se bo vadba članov pričela jutri, 28. t.m., po dogovorjenem urniku v bazenu pri Alturi. Obenem sporoča, da je še nekaj prostih mest za neplavalce stare od 4. leta dalje. Vpisovanje po telefonu na št. 51377 v večernih urah.

NOGOMETNI KLUB BOR
vabi vse mlajše cicibane, ki jim je všeč nogomet, na treninge, ki so ob ponedeljkih na nogometnem igrišču v Bazovici, oziroma ob četrtkih na nogometnem igrišču v Dolini od 15.30 do 17. ure. Za tiste otroke, ki ne morejo priti sami na treninge, bo poskrbljeno za prevoz na igrišče in nazaj.

KK BOR SEKCIJA MINIBASKET
obvešča, da se nadaljujejo vpisovanja novih in »starejših« otrok za minibasket. Treningi so ob torkih in petkih na »1. maju«. Mlajši (3. razred do vrtca) trenirajo ob 15.00, vsi ostali (4., 5. in starejši) pa ob 16.00. Vpis na igričšu.

ŠZ BOR - NAMIZNOTENIŠKI ODSEK
obvešča, da poteka redna tedenska vadba najmlajših vsak torek in četrtek v društvenih prostorih od 17.15 do 18.45. Možen je tudi prevoz igralcev.

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR
obvešča, da bodo treningi za začetnike in začetnice (letnik 1982 in mlajši) ob torkih v telovadnici pedagoškega liceja pri Sv. Ivanu v Ul. Caravaggio od 15. do 16.30 in ob četrtkih na stadionu »1. maj« od 17. do 18. ure. Vpisovanja neposredno na treningih., ki jih vodi usposobljena vaditeljica in prof. telesne vzgoje Silva Meulia.

ZSŠDI
obvešča, da bo seja smučarske komisije v četrtek, 1. oktobra, ob 20. uri na sedežu ZSŠDI v Trstu.

ZSŠDI
obvešča, da se bo pričel plavalni tečaj za otroke v sredo, 30. t.m., ob 16.45 v bazenu pri Alturi.

TEČAJ MINIODBOJKE
ŠZ Sloga obvešča, da v telovadnici openske srednje šole S. Kosovel poteka tečaj otroške telovadbe in miniodbojke za osnovnošolce. Urniki: ob sredah 14.45-15.30 (I. in II. razred) in 15.30-16.30 (III., IV. in V. razred); ob sobotah 14.45-15.45 (I. in II. razred), 15.45-16.45 (III., IV. in V. razred). Tečaj vodi prof. Franko Drasič. Vpisovanje neposredno v telovadnici.

SK DEVIN
vabi člane, da se udeležijo srečanja s pobratenim društvom SK Snežnik - Ilirska Bistrica danes, 27. t. m., na sedežu društva, osnovna šola Cerovlje, v popoldanskih urah.

ŠD KONTOVEL
ODBOJKARSKA SEKCIJA
obvešča, da bodo treningi za začetnice (letnik 1981 in mlajše) ob ponedeljkih in sredah od 17.00 do 18.30 v mali telovadnici ob odprtem igrišču na Kontovelu.

ŠD KONTOVEL - MINIBASKET
obvešča, da je spored vadbe minibasketa v šolski telovadnici na Proseku naslednji: letniki 1980/81/82 ob ponedeljkih od 16.30 do 18.00, ob torkih od 18.30 do 20.00, ob petkih od 16.30 do 18.00; letniki 1983/84/85 ob torkih in četrtkih od 17.30 do 18.30 in letnika 1986/87 ob torkih in četrtkih od 16.30 do 17.30.

ŠD POLET
KOŠARKARSKA SEKCIJA
sporoča, da bodo urniki vadbe v minibasketu v telovadnici Pristaniških delavcev pri Briščkih kot sledi: ob torkih od 14.30 do 15.30 za letnike 1984/85/86; od 15.30 do 16.30 za letnika 1982/83 in ob četrtkih od 15.30 do 16.30 za letnike 1984/85/86 in od 16.30 do 17.30 za letnika 1982/83.

ŠZ DOM
obvešča, da so treningi za minibasket (letniki 1982/83/84) ob torkih od 15.45 do 16.45 in petkih od 14.45 do 15.45. Ekipa propaganda (letnika 1980 in 1981) pa trenira ob sredah od 16.45 do 18.00 in ob četrtkih od 16.45 do 18. ure. Informacije in vpisovanja ob urah treningov!

ŠD BREG
obvešča, da se bo jutri, 28. t.m., v dolinski občinski telovadnici pričel tečaj otroške telovadbe in miniodbojke. Urnik: ob ponedeljkih in sredah od 16.00 do 17.30. Vpisovanje neposredno na treningih.

ŠD BREG
organizira odbojkarsko mladinsko ekipo za dekleta letnikov '79, '80 in '81. Treningi se bodo pričeli jutri, 28. t.m., v dolinski občinski telovadnici in bodo potekali ob ponedeljkih od 17.30 do 19.00, ob sredah od 19.00 do 20.30 in ob četrtkih od 17.30 do 19.00

ŠK KRAS - ROKOMETNI ODSEK
obvešča, da bo prvi trening naraščajniške ekipe (letnik 1976 in mlajši) v sredo, 30. t.m., ob 17.30 v Športno-kulturnem centru v Zgoniku. Vljudno vabljeni vsi, ki so že igrali v prejšnji sezoni ter novi.

ŠK KRAS
NAMIZNOTENIŠKI ODSEK
obvešča, da bo v letošnji sezoni začela z vadbo nova skupina otrok, ki obiskujejo osnovno šolo. Prvi trening in obenem sestanek bo v četrtek, 1. oktobra, ob 16.30 v Športno-kulturnem centru v Zgoniku.

domači sport

DANES
NEDELJA, 27. SEPTEMBRA 1992

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

15.00 v Flumignanu: Flumignano - Juventina; 15.00 na Proseku: Primorje - Pro Fiumicello.

1. AMATERSKA LIGA

15.00 v Podgori: Piedimonte - Vesna; 15.00 v Moši: Mossa - Zarja.

2. AMATERSKA LIGA

15.00 v S. Maria la Longa: Lavarianese - Kras; 15.00 v Trebčah: Primorec - M. Don Bosco; 15.00 v Dolini: Breg - Fogliano; 15.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Capriva.

NAJMLAJŠI

10.00 na Proseku: Primorje A - Esperia.

Zamejsko balinarsko prvenstvo

Slovesno nagrajevanje v petek v Ricmanjih

V petek, s pričetkom ob 19.30, bo v Ricmanjih zaključno dejanje 12. zamejskega balinarskega prvenstva, to je nagrajevanje najboljših ekip. Običajno je bila tovrstna manifestacija takoj ob zaključku prvenstva, letos pa je balinarsko komisijo pri ZSŠDI spravila v težave odpoved športnih delavcev repenskega Kraškega doma. Pravilno in umestno pa je, da se letošnja izvedba našega osrednjega balinarskega tekmovanja z najboljšimi ekipami vred primerno obeleži, zato so organizatorjem priskočili na pomoč prizadevni Ricmanjci, ki bodo priredili petkovo družabnost. V svojo sredo vabijo vse nastopajoče in simpatizerje, zato pozivajo posamezna društva, da jim do jutri sporočijo čim točnejše število lastnih udeležencev.

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Letna naročnina za 1992 znaša 276.000 lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 22 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29. 2. 1992. Žiro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sežana - Partizanska 75 a, telefon 067/73360; Fax 067/72441.

Oglasi: 1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznikih povišek 20%; mali oglasi 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Iva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Julijske krajine agencija PUBLIEST Srl (vsak dan od 8.30 do 12.30), Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel.-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

primorski dnevnik

nedelja, 27. septembra 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190 - FAX 0432/730462

Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja **ZTT**
Tiska EDIGRAF

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Vprašanje obnovitve spomenika avstrijskemu admiralu je Maribor razdelilo na dva tabora

Spomenik von Tegetthoffu - da ali ne?

MARIBOR — Mariborčani, podobno kakor prebivalci večine tistih mest v Evropi, ki so skozi zgodovino postala stičišče različnih jezikov in kultur, pogosto polemizirajo z zgodovino svojega mesta ter iščejo neko njegovo in svojo »specifično identiteto«. V ta okvir sodi tudi najnovejša polemika v mariborski javnosti o tem ali je ali ni potrebno ponovno postaviti na njegovo »staro mesto« po prvi svetovni vojni odstranjeni spomenik avstroogrskemu pomorskemu admiralu in mariborskemu rojaku Wilhelmu von Tegetthoffu, zmagovalcu dveh velikih pomorskih bitk v evropski zgodovini tiste pri Helgolandu 1844 in pri Visu 1866 leta.

V Mariboriu so kar nekaj desetletij polemizirali o tem ali si general Rudolf Maister, ki je po prvi svetovni vojni izboril in zavzel severno slovensko mejo, »zasluži« spomenik v centru mesta ali ne. Po dolgotrajnih polemikah so pred dvema letoma slovenskemu generalu in pesniku Rudolfu Maistru v Mariboru postavili spomenik nedaleč od mesta, s katerega so že za časa njegovega življenja neposredno po prvi svetovni vojni odstranili spomenik avstrijskemu admiralu Wilhelmu von Tegetthoffu. Sedaj se je v mariborski javnosti in med strokovnjaki zgodovinske stroke razvila polemika, ali je spomenik nemškemu admiralu potrebno ponovno postaviti in kam - ali v mestni park ali pa na njegovo »staro mesto« v najstrožjem centru Maribora in tako ob bok slovenskemu generalu Maistru, ki ima spomenik na trgu imenovanem po Vladimirju Iljiču Leninu.

Pobudo za ponovno postavitev spomenika admiralu Tegetthoffu je obravnaval že tudi mariborski mestni parlament ter naložil pristojnim mestnim službam, da zadevo proučijo in pripravijo predloge možnih rešitev.

Po besedah Aleša Ariha z zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine v Mariboru so se strokovnjaki te ustanove resno lotili dela. Upoštevali so tudi »mnenje tistih Mariborčanov, ki menijo, da Tegetthoff kot Nemec nikakor ne more imeti večjega spomenika kot ga imata simbola slovenstva Slomšek in general Maister«. Zato je zavod izdelal dva osnutka za spomenik Tegetthoffu: enega v izvirni monumentalni velikosti, drugega pa v prilagojeni in zmanjšani velikosti. »Po temeljiti strokovni presoji smo predlagali prvo različico, to pomeni rekonstrukcijo ohranjenega dela spomenika, delo kiparja Fussa in arhitekta Bucherja,« pravi Arih in dodaja, da je »spomenik Tegethoffu nedeljiva spomeniška kompozicija in dokument časa, v katerem je nastala, z njegovo vrnitvijo bi dopolnili spominsko pobudo mesta, saj gre za spomenik, ki je sestavni del mestne identitete.«

»Nesporno je, da je Tegetthoff, zgodovinska osebnost in pomorski strateg svetovnega pomena, naš mariborski rojak - njegov odstavljeni spomenik pa pripada naši zgodovini in kulturni dediščini, pa če to hočemo ali ne«, poudarja zgodovinar in strokovnjak za spomeniško varstvo Aleš Arih.

Čeprav nihče ne zanika, da je bil Tegetthoff velik pomorski strateg, pa številni zgodovinarji v Mariboru opozarjajo še na nekatere druge njegove lastnosti in okoliščine, v katerih je deloval. Tako je denimo Zgodovinsko društvo v Mariboru v posebni izjavi opozorilo, da družina Tegetthoff sploh ni stara mariborska mestna družina - Wilhelm je Maribor zapustil že 1840. leta, ko je odšel na mornariško akademijo v Benetke in ni nikoli več stopil na mariborska mestna tla. Mariborsko Zgodovinsko društvo tudi navaja, da se je admiral Togetthoff »skrajno žaljivo izrazil o Italijanih in o njihovem osvobodilnem gibanju, njegov odnos do Slovencev pa je bil skrajno žaljiv in šovinističen«. Menil je celo, da bi morali slovenski narod kot vse nenemške narode stisniti ob zid in stlačiti v »prisilni jopič«, poudarjajo mariborski zgodovinarji ter dodajajo, da je bil »po duši Velenemec-nemški šovinist, ki je bil pripravljen nastopiti zoper vse, ki so se upirali velikonemški ideji.«

Glede na vse to Zgodovinsko društvo v Mariboru meni, da lahko odmiralu Tegetthoffu v slovenskem zgodovinskem spominu odmeri ustrezen prostor samo dejstvo, da je bil veliki pomorski strateg, slučajno rojen v Mariboru. »Temu primerno je lahko tudi spominsko obeležje - maksimum je lahko doprsni kip, minimum pa spominska plošča,« meni Zgodovinsko društvo.

Odločitev o tem ali bodo v Mariboru ponovno postavili spomenik rojaku in nemškemu admiralu Tegetthoffu bo moral sprejeti mariborski parlament. Kakor kaže pa poslanci v mestnem parlamentu ne bodo imeli lahkega dela, saj je polemika o tem vprašanju že prestopila strokovne okvire in se v širši javnosti »spolitizirala«. Tako je mogoče denimo slišati veliko razprav o tem, kdo si zasluži v Mariboru večji spomenik Tegetthoff, Slomšek ali Maister. Zgodovinar in ravnatelj Muzeja narodne osvoboditve v Mariboru Marjan Žnidarič pa je začutil celo dolžnost, da je javno nastopil proti tezi, da Maribor ponovno postavlja spomenik nemškemu admiralu »zaradi nekakšne hvaležnosti do Avstrije«, ki je Sloveniji pomagala na poti v osamosvojitev. To tezo je Žnidarič označil za absurdno.

V Mariboru že dve leti deluje tudi društvo »Most prijateljstva«, ki se zavzema za to, da bi Slovenija priznala nemško manjšino v Mariboru. To društvo v polemiko o ponovni postaviti spomenika admiralu Tegetthoffu doslej ni poseglo.

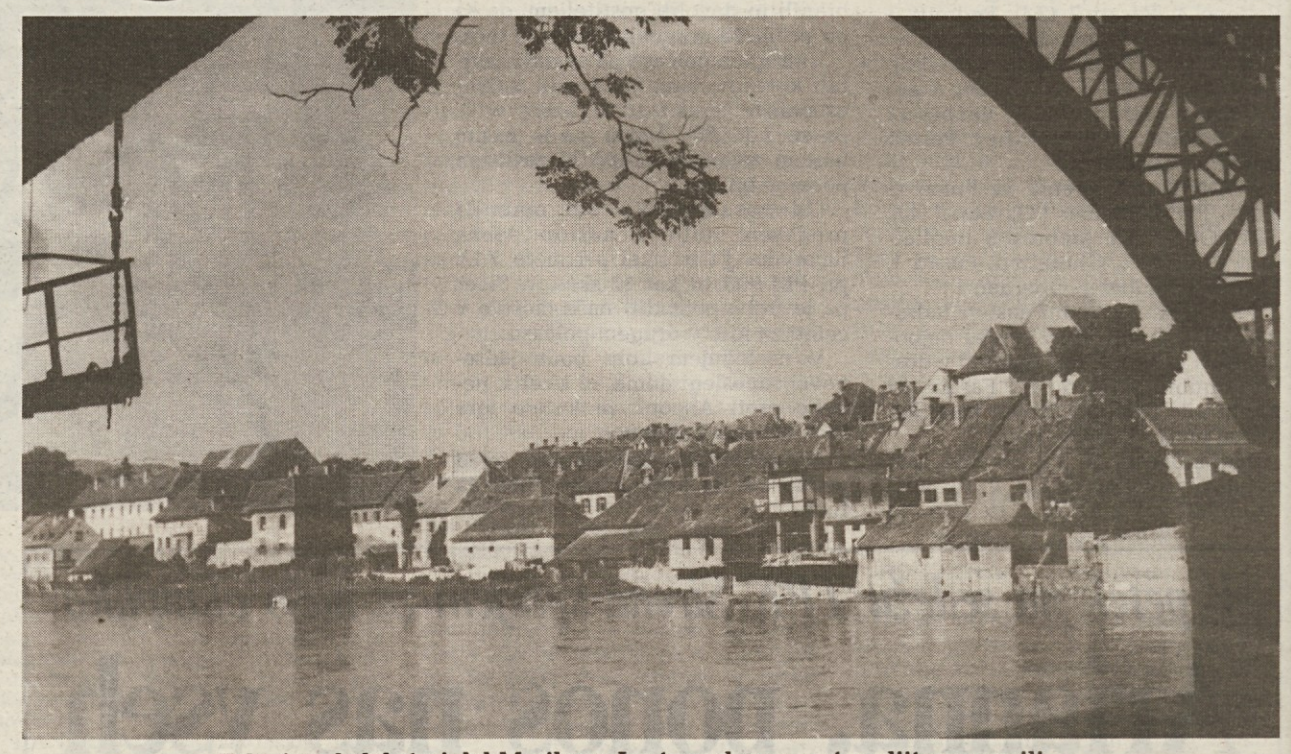

Tako je zgledal stari del Maribora, Lent, preden so ga temeljito prenovili

Zato, da bi polemiko vrnili v strokovne okvire, bo Zgodovinsko društvo v Mariboru o ponovni postavitvi spomenika admiralu Tegetthoffu pripravilo okroglo mizo, na kateri bodo »javnost seznanili z vsemi zgodovinskimi sponznanji« v zvezi s tem. Zgodovinarji očitno upajo, da bodo na okrogli mizi strokovnjaki polemiko in razpravo zaključili, nekateri politiki pa menijo, da se bo s tem razprava o ponovni postavitvi spomenika Tegetthoffu šele prav začela - nenazadnje tudi zato, ker Slovenija vstopa v predvolilni čas.

Ali bosta v središču Maribora stala z ramo ob rami general in slovenski pesnik Rudolf Maister in nemški admiral Wilhelm von Tegetthoff danes še nihče ne more zgotovo napovedati, gotovo pa je, da bodo Mariborčani o tem še naprej veliko ter bolj ali manj žolčno polemizirali.

(NIA)

Slovence razburja napovedano administrativno urejanje časa za odpiranje in zapiranje trgovin

LJUBLJANA — Slovenija je v zadnjih letih vsaj na enem področju doživela nepojmljiv standard. Sodobno urejene trgovine so po mestih in vaseh rastle kot gobe po dežju. Liberalizacija privatne iniciative se je na najbolj drastičen in vsem viden način pokazala prav na področju trgovine. Z vidika nacionalnega gospodarstva to predstavlja bistveno povečanje in lajšanje poti blaga do potrošnikov, bistveno spremembo gospodarske strukture in možnost prerazpodelitve delovne sile (v veliko primerih pa tudi lažje razreševanje problema armade nezaposlenih). Tisto, kar je še pomembneje pa je to, da se je potrošnik nenadoma znašel v položaju, ko lahko zares izbira in diktira odnos trgovine do njega. To kaže tudi medsebojna konkurenčna tekma privatnih in za zdaj družbenih trgovcev pri ponudbi, kulturi postrežbe, pri cenah in določanju delovnega časa. Nenadoma se je pokazalo, da se enim in drugim izplača, da odpirajo trgovine ob šestih ali sedmih zjutraj in zapirajo ob sedmih, desetih ali celo dvanajstih zvečer. Nenadoma (za velik del zainteresiranih trgovcev) sobote in nedelje niso več nedotakljiva "socialistična in sindikalna" pravica do počitka. Prav tako tudi prazniki za mnoge trgovce pomenijo samo dan, ko s posebno skrbjo pričakujejo kupce, ki imajo takrat očitno največ časa prav za nakupe. Potrošnikom nekajkrat na dan nudijo različne vrste "pravkar pečenega kruha" iz različnih pekarn. Tekmovanje trgovine v ponudbi je namreč spodbudila tudi delo vrste privatnih pekarn (pa tudi boljše delo družbenih pekarn). Vse manj je prodajaln, v katerih zvečer ali pred prazniki zmanjka kruha, kar je bil nekoč splošen pojav, ne glede na številne kritike in veliko nezadovoljstvo potrošnikov. Zdaj pa predlog novega pravilnika o odpiranju trgovin, ki spremlja predlog novega zakona o trgovini, grozi, da bo nenadoma administrativno zadušil takšno pozitivno cvetenje "sto cvetov" na področju slovenske trgovine. Po tem pravilniku bi v Sloveniji ponovno zavladalo uniformirano odpiranje in zapiranje trgovin, tedenski delovni čas trgovin bi morali zožiti na strogo določenih 60 ur, trgovine bi morale biti obvezno zaprte ob sobotah popoldne in ob nedeljah, s tem, da se prepoveduje tudi delo dežurnih trgovin, delo trgovin med prazniki pa sploh ne pride v poštev. To pomeni, da bi morali malodane vse trgovine - privatne in "družbene" zmanjšati svoj dosedanji obseg poslovanja, ko se delovni čas razteza tudi do osemdeset in več ur tedensko.

Tvorec novega zakona o trgovini in pravilnika o odpiranju in zapiranju trgovin je slovensko ministrstvo za trgovino. Nove rešitve so se znašle (brez posebnih pripomb) tudi na seji slovenske vlade, ki sicer v svojih programskih opredeljenjih izrecno poudarja pomen sproščanja privatne in sploh poslovne iniciative. Baje so "idejne" tvorce novih restriktivnih rešitev na področju trgovine inspirirale "napredne" tuje rešitve in želja, da bi se Slovenci odvadili "slabih navad", zaradi katerih hočejo kupovati tako rekoč dan in noč...

Vsekakor je značilno, da predlagatelji navajajo kot glavni "argument" za ponujene spremembe prakso v nekem drugem, po marsičem specifičnem okolju, ki ga je s Slovenijo težko kar tako primerjati. Kako je mogoče, da pred začetkom pripravljanja zakona ali pravilnika, ki zadeva vsakodnevne interese najširšega kroga ljudi, predlagatelj ni smatral za potrbno, da bi ugotovil razpoloženje potrošnikov in njihove želje in končno tudi želje mnogih trgovcev. Če bi storil tako, potem bi bil v enem in drugem primeru odgovor proti predloženi novi ureditvi delovnega časa v trgovini. V javnih reakcijah in anketah, ki so jih objavljali posamezni mediji, se namreč malodane soglasno večina potrošnikov in trgovcev zavzema za ohranjanje in nadaljevanje dosedanje (liberalne) prakse v poslovanju trgovin. Kako se bo odzval na vse to predlagatelj še ni povsem znano. Slišati je, da naj bi svoj prvotni predlog nekoliko omilil in določil za obratovanje trgovin 68 ur na teden. Slišati pa je, da bi bil glede vsega novi minister za trgovine, ki pa ga skupščina že nekajkrat zaradi pomanjkanja kvoruma ni mogla potrditi, veliko bolj literalen in v bistvu za ohranjanje dosedanje raznolikosti v časovnem in drugem poslovanju trgovine. Vsekakor pa sprejemanje takšnih odločitev ne bi smela biti samo stvar takšne ali drugačne volje ministrov za trgovino.

V prejšnjem sistemu so v imenu zaščite pravic delavcev v trgovini z različnimi omejitvami in neživljenjskim določanjem delovnega časa v trgovini grenili življenje in ogrožali interese daleč večjega števila ljudi. Redko odprte "dežurne trgovine" so bile tedaj ob sobotah popoldne in nedeljah dopoldne podobne vsemu drugemu, samo ne kulturni postrežbi. V njih in celo pred njihovimi vrati so nastajale dolge vrste nervoznih ljudi...

Zdaj nova oblast v imenu stimuliranja tržnega gospodarstva poskuša vse skupaj vrniti v še slabši položaj? Koga ščiti in predstavlja država. Ali gre res za pritisk monopolne velike "družbene trgovine", da bi bilo vse čim bolj po starem, brez nelojalne konkurenčne privatne trgovine.

Posebno vprašanje je sklicevanje na prakso v »razviti Evropi in po svetu«. Predlagatelji novega pravilnika o delovnem času trgovin v Sloveniji namreč poudarjajo, da se s tem predlogom Slovenija tudi na področju trgovine končno približuje razviti Evropi. Tudi, če bi bilo res tako, vrsta slovenskih posebnosti (drugačen delovni čas, drugačen sistem šolanja, zaposlenost obeh zakoncev, velika socialna obremenjenost slovenskih družin, itd.) onemogočajo, da bi Slovenija kar tako in v vsakem pogledu avtomatično primerjali z razvito Evropo. Z Evropo bi se morali najprej izenačiti s plačami in z družbenim standardom. Prav tako primerjave z delom trgovin v nekaterih razvitih državah Evrope tudi sicer kažejo, da je Slovenija s sedanjo raznolikostjo pri odpiranju in zapiranju trgovin bliže Evropi kot pa bo, če bodo zares sprejeli novo restriktivno varianto za poslovanje trgovin. Predvsem v Evropi odpirajo in zapirajo trgovine zelo različno, pač glede na navade in interese. Tako spadata med zelo raznolike in liberalne glede časa za obratovanje trgovin Francija in Velika Britanija, kjer nekaterih trgovin sploh ne zapirajo. Res je, da je nekaj podobnega, kar zdaj predlagajo v Sloveniji, samo v Avstriji... (NIA)

Jahte se poslavljajo

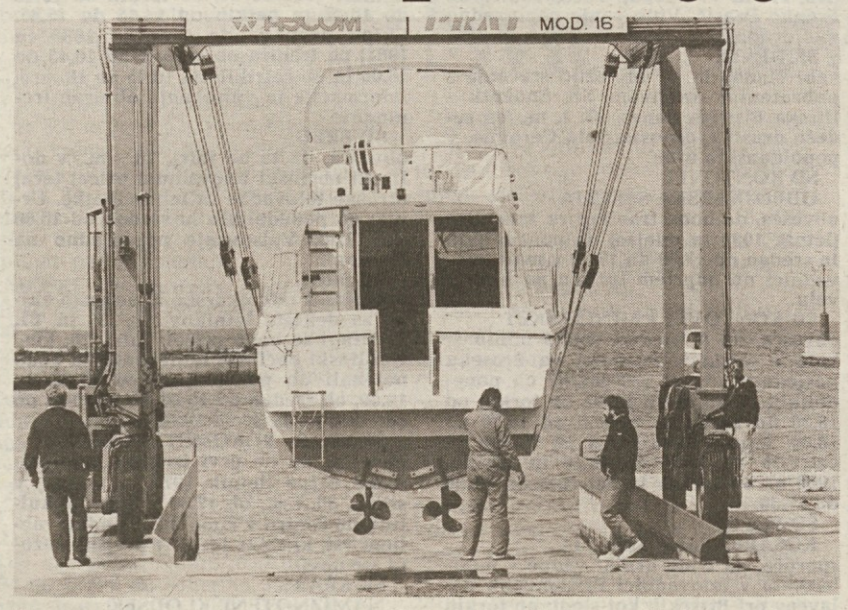

Konec septembra se tudi v koprski marini večje in manjše jahte pripravljajo na zimski počitek (Foto Srđan Živulović)